

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 325

51. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2008. december 19.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
III	<i>Előkészítő jogi aktusok</i>	
RÉGIÓK BIZOTTSÁGA		
2008. október 8–9-i, 76. plenáris ülés		
2008/C 325/01	A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – Határozottabb fellépés a terrorizmus ellen: a regionális és helyi önkormányzatok szerepe	1
2008/C 325/02	A Régiók Bizottsága véleménye – Árufuvarozási csomag	6
2008/C 325/03	A Régiók Bizottsága véleménye – A megújuló energiaforrások használatának ösztönzése	12
2008/C 325/04	A Régiók Bizottsága véleménye – Kibocsátáskereskedelmi rendszer	19
2008/C 325/05	A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Bizottság jogalkotási javaslatai a közös agrárpolitika állapotfelmérése utáni időszakra	28
2008/C 325/06	A Régiók Bizottsága véleménye – A kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében	44
2008/C 325/07	A Régiók Bizottsága véleménye – A szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozása az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer létrehozása	48
2008/C 325/08	A Régiók Bizottsága véleménye – A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért – A területi önkormányzatok szerepe	52
2008/C 325/09	A Régiók Bizottsága véleménye – Nemzeti, regionális és projektalapú irányítás és partnerség a regionális politika területén	56
2008/C 325/10	A Régiók Bizottsága véleménye – Ipari kibocsátások	60
2008/C 325/11	A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai foglalkoztatási mobilitási cselekvési terv (2007–2010)	66

 Ár:
18 EUR

(folytatás a túldoldalon)

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2008/C 325/12	A Régiók Bizottsága véleménye – Médiaműveltség és kreatív online tartalom	70
2008/C 325/13	A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – A polgárok jogai: az alapvető jogok és az uniós polgárságból adódó jogok támogatása	76
2008/C 325/14	A Régiók Bizottsága véleménye – „Biztonságosabb internet” program (2009–2013)	81
2008/C 325/15	A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Bizottság közleménye: Határozott európai szomszédságpolitika	87

Megjegyzés az olvasóhoz (lásd a hátsó borító belső oldalán)

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2008. OKTÓBER 8–9-I, 76. PLENÁRIS ÜLÉS

A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – Határozottabb fellépés a terrorizmus ellen: a regionális és helyi önkormányzatok szerepe

(2008/C 325/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- határozottan egyetért azzal, hogy a terrorizmus jelentette globális fenyegetés a demokráciát, az emberi jogokat, valamint a gazdasági és társadalmi fejlődést érintő súlyos fenyegetés az egész nemzetközi közösségre nézve;
- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet fognak betölteni az EU terrorizmusellenes stratégiájának végrehajtásában. Ezek a helyhatóságok konkrétan a megelőzési pillérnek, valamint a jövőben várható terrorizmus- és radikalizmusellenes kezdeményezéseknek a tagállamokban történő megvalósítását irányítják majd;
- elismeri az EU terrorizmusellenes stratégiájával párhuzamosan megvalósítandó radikalizációellenes EU-stratégia fontosságát, ám hangsúlyozza, hogy ezekben a stratégiákban a helyi szintű végrehajtásnak is teret kell adni: ki kell használni a helyi tapasztalatokat és rálátást, egyértelmű kereteket kell kialakítani a helyi hírszerzés számára, valamint támogatást és erőforrásokat kell biztosítani a helyhatóságok számára, hogy szükség esetén erőszakos radikalizáció elleni projekteket valósíthassanak meg; hangsúlyozza, hogy az EU-val és a tagállami kormányokkal együttműködésben kell kialakítani azt a szerepkört, amelyet a regionális és helyi közigazgatás tölt majd be a terrorizmus és az erőszakos radikalizálódás megelőzésében;
- azt ajánlja, hogy a tagállamok folytassanak helyi szintű nyilvános konzultációt, hogy több oldalról is rálátást nyerjenek a terrorizmussal kapcsolatos helyi tapasztalatokra és elképzelésekre, valamint a szélsőségekhez vezető okokra. A tagállamoknak gondoskodniuk kellene arról, hogy azok is részt vegyenek a konzultációban és elkötelezik magukat, akik általában nemigen működnek közre a helyi demokráciában;
- örömmel fogadja a válságkezelési tervek második szakértői értékelését, amelyet jelenleg végez az Európai Bizottság; azonban felkéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon róla, hogy a helyi és regionális önkormányzatok is teljes és aktív szerepet kapjanak az értékelésben;
- arra szólítja fel az Uniót, hogy gondoskodjon arról, hogy minden terroristaellenes politikában közvetlenül vegye figyelembe az egyenlőséget és az emberi jogokat, és ügyeljen arra, hogy a fellépések bizonyos közösségekben ne keltsenek olyan negatív hatást, amely elidegenedéshez vezethet, és szélsőségekre adhat okot.

Előadó: Lord Graham TOPE (UK/ALDE), Sutton londoni kerület önkormányzatának és a londoni Fővárosi Rendőrség Főfelügyelőségének tagja

Referenciaszövegek

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Határozottabb fellépés a terrorizmus ellen

COM(2007) 649 végleges

Javaslat tanácsi kerethatározatra a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározat módosításáról

COM(2007) 650 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A „Megelőzés” pillérének megerősítése

1. határozottan egyetért azzal, hogy a terrorizmus jelentette globális fenyegetés a demokráciát, az emberi jogokat, valamint a gazdasági és társadalmi fejlődést érintő súlyos fenyegetés az egész nemzetközi közösségre nézve;
2. elismeri, hogy az Al-Káida példáját követő terrorizmus és a közösségeinkben erőszakos szélsőségekbe torkolló radikalizmus elkerülhetetlenül a figyelem középpontjába fog kerülni. Egyúttal azonban arra is felhívja a figyelmet, hogy a közelmúltbeli terroristacselekedetek zömét olyanok követték el, akik vagy abban az országban születtek és nőttek fel, ahol a cselekedet történt, vagy az EU-ban máshol, és a terrorcselekmény gyakran a cselekedet helyszínénél szolgáló országban uralkodó belső helyzetre adott válasz, és nem feltétlenül a vallás a fő indítéka. Mindemellett az RB elismeri, hogy ma az EU jelentős biztonsági problémája az Al-Káida példáját követő terrorizmustól való fenyegetettség;
3. úgy véli, hogy az EU terrorizmus ellen folytatott küzdelmének két oldalra kell koncentrálnia: egyrészt a terrorista tevékenységek közvetlen leküzdésére, másrészt pedig a megelőzésre. Az erőszakos terrorcselekményekhez vezető okok láncolatát minél korábbi ponton meg kell szakítani. E téren igen hasznos lehet azoknak az okoknak és ösztönző erőknél az alapos vizsgálata, amelyek az embereket terroristatevékenységek támogatására és finanszírozására, illetve az azokban való részvételre készítetik;
4. elismeri, hogy a terrorizmus vonatkozásában nem lehet figyelmen kívül hagyni a vallási szempontokat. Egyértelműbben kell terjeszteni azt az üzenetet, hogy a terroristatevékenységre semmi sem lehet megfelelő indok;
5. azt az álláspontot képviseli tehát, hogy az EU-nak kezdeményezőként kell fellépnie, olyan lépéseket támogatva, amelyek a terrorizmus vallások és kultúrák közötti párbeszéd révén történő visszaszorítását tűzik ki célul;
6. a terrorizmus megelőzése tekintetében igen fontosnak tartja az EU harmadik országokkal való együttműködését. E külső együttműködés megerősített stratégiáit támogatni kell mind az információcserre, mind pedig a gyakorlati rendőri együttműködés és a vámügyi együttműködés terén;
7. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet fognak betölteni az EU terrorizmusellenes stratégiájának végrehajtásában. Ezek a helyhatóságok konkrétan
 - a nemzeti és regionális szintű, a személyek és a tulajdon védelmének hatáskörével felruházott bűnüldözési partnerekkel karöltve – a megelőzési pillérnek, valamint a jövőben várható terrorizmus- és radikalizmusellenes kezdeményezéseknek a tagállamokban történő megvalósítását irányítják majd;
8. felhívja a figyelmet, hogy a 2002-es keretjogszabály óta a tagállamokban jelentős előrehaladás történt a másik három pillér: a védekezés, az üldözés és a reagálás végrehajtása terén. Ezenkívül örömmel fogadja a jelenlegi kezdeményezésen belül a terrorizmus elleni küzdelem fokozására, valamint a terrorizmusellenes stratégia egyes szempontjai jogalapjának kialakítására irányuló javaslatokat: a terroristák kiképzésének, toborzásának és a terrorcselekmény elkövetésére való nyilvános felbujtásnak a bűncselekménnyé nyilvánítását, a robbanóanyagok terroristák általi alkalmazásának megakadályozását, a légiutas-nyilvántartási adatállomány bűnügyi nyomozásokban való felhasználását, a terrorizmus finanszírozásának megelőzését és büntetendővé nyilvánítását, továbbá annak felismerését, hogy Unió-szerte a polgárok terroristatámadásoktól való megvédése érdekében a rendőrség munkájának támogatásához technológiai kutatásra és fejlesztésre van szükség;
9. mindazonáltal kijelenti, hogy a terrorizmus elleni küzdelem fokozása terén az EU-nak a megelőzési pillér fejlesztésébe történő beruházásokat is fokoznia kellene a tagállamokkal, a bűnüldözési ügynökségekkel, valamint a regionális és helyi önkormányzatokkal, illetve a nekik felelős bűnüldözési szervekkel partneri együttműködésben. A terrorizmus és az erőszakos szélsőségek pusztán jogi eszközökkel és bűnüldözéssel nem akadályozhatók meg. Ezenkívül a büntető intézkedések sem lesznek önmagukban hatékonyak, ezért inkább arra kell összpontosítani az erőfeszítéseket, hogy a radikalizálódás és a terrorizmusba történő bevonás által különösen veszélyeztetett személyeknek pozitív kilátásokat nyújtsunk, és helyet adjunk a társadalomban;
10. úgy véli, hogy a terrorizmussal való szembenézéshez alapvetően arra van szükség, hogy megelőzzük azt, megszüntetve azokat a hozzá szorosan kapcsolódó tényezőket, amelyek elősegítik a radikalizálódást és terrorcselekményekhez vezethetnek;
11. elismeri, hogy a terrorizmus gyakran globális jellegű és indíttatású. Kijelenti azonban, hogy a terrorizmus hatását a polgárok és közösségek közvetlenül, saját bőrükön érzik. Az erőszakos, szélsőséges cselekedetek kitervelői és támogatói európai polgárokként közösségeinkben élnek és szabadon tevékenykednek, igénybe veszik a helyi szolgáltatásokat, és

rendszeres kapcsolatban állnak a helyi demokráciával és emberekkel. Ezért az EU-szerte történt események tapasztalatából kiindulva a tagállamok felismerik, hogy ahhoz, hogy megértsük és leküzdjük azokat az okokat és folyamatokat, amelyek az európai polgárokat arra készítik, hogy az erőszakos szélsőségek, illetve az Al-Káida mozgalom útjára lépjenek, alapos elemzésre van szükség;

12. úgy véli, hogy a radikalizálódás elleni küzdelem jól célzott helyi szintű reakciót igényel. A regionális és helyi szintű önkormányzatok, amelyek jobban meg tudják közelíteni a veszélyeztetett csoportokat, kiemelten fontos szerepet játszanak abban, hogy a béke és a demokrácia légkörében biztosítsák az EU lakossága számára a lehető legteljesebb körű társadalmi beilleszkedést, amely távol áll mindenfajta diszkriminációtól;

13. Felhívja a figyelmet, hogy az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusa 2003-ban egyedi ajánlásokat fogadott el a helyi és regionális önkormányzatoknak a terrorizmus elleni küzdelemben játszott szerepéről;

Cselekvési terv: a helyi és regionális önkormányzatok szerepe

14. örömmel fogadja az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felhívja a figyelmet a terrorizmusellenes stratégia megelőzési pillérére, valamint az erőszakos radikalizmus leküzdéséről szóló közlemény 2008-as kiadására vonatkozó tervét. Meg kívánja azonban jegyezni, hogy a megelőzés lényeges kulturális váltást jelent a terroristaellenes ügynökségek számára, és a helyi és regionális önkormányzatok szakértelmét, tapasztalatát és együttműködését igényli;

15. támogatja az Európai Uniónak azt a kezdeményezését, hogy 2008-at a kultúrák közötti párbeszéd évévé nyilvánította, mivel ez kivételes eszköz az intenzív eszmecsere, a tolerancia és a különböző kultúrák, civilizációk és vallások közötti megértés fejlesztéséhez;

16. hangsúlyozza, hogy az EU-val és a tagállami kormányokkal együttműködésben kell kialakítani azt a szerepkört, amelyet a regionális és helyi közigazgatás tölt majd be a terrorizmus és az erőszakos radikalizálódás megelőzésében. Azt ajánlja tehát, hogy minden tagállam állítson fel egy helyi és regionális hatósági hálózati rendszert a kormánnyal, a rendőrséggel (bevonva a személyek és a tulajdon védelmének kizárólagos hatáskörével rendelkező regionális testületeket) és a helyi önkormányzatokkal együttműködésben annak érdekében, hogy könnyebbé váljon a társadalmi beilleszkedés területén bevált gyakorlatok cseréje, valamint szakszerűen lehessen tanulmányozni és megérteni a helyi kerületekből és környékekről kiinduló, erőszakos fajuló extrémizmust;

17. azt ajánlja, hogy a tagállamok folytassanak helyi szintű nyilvános konzultációt, hogy több oldalról is rálátást nyerjenek a terrorizmussal kapcsolatos helyi tapasztalatokra és elképzelésekre, valamint a szélsőségekhez vezető okokra. A tagállamoknak gondoskodniuk kellene arról, hogy azok is részt vegyenek a konzultációban és elkötelezzék magukat, akik általában nemigen működnek közre a helyi demokráciában;

18. a jelen vélemény kiegészítéseképpen támogatni szándékozik az Európai Bizottságot és a terrorizmus elleni koordiná-

tort a gyakorlati útmutató elkészítésében, amelynek révén meghatározhatják az egyes területeken a radikalizációellenes részvételi és partneri együttműködési projektek irányításában követendő gyakorlatot;

19. azt ajánlja, hogy az RB évente tartson rendezvényt, amely az Európa összes helyi és regionális önkormányzata közötti tapasztalatcseréje révén elősegíti a stratégiai tanulást, továbbá támogatást nyújt a terrorizmus megelőzésére és az erőszakos szélsőségek kialakulásának megakadályozására irányuló helyi fellépések kidolgozásához;

Végrehajtás

Tanulás részvétel és partneri együttműködés révén

20. elismeri az EU terrorizmusellenes stratégiájával párhuzamosan megvalósítandó radikalizációellenes EU-stratégia fontosságát, ám hangsúlyozza, hogy ezekben a stratégiákban a helyi szintű végrehajtásnak is teret kell adni: ki kell használni a helyi tapasztalatokat és rálátást, egyértelmű kereteket kell kialakítani a helyi hírszerzés számára, valamint támogatást és erőforrásokat kell biztosítani a helyhatóságok számára, hogy szükség esetén az erőszakos radikalizáció ellen irányuló projekteket valósíthassanak meg;

21. azt ajánlja, hogy fogadják el a Prümi Szerződésben foglalt, a határokon átnyúló együttműködésnek a terrorizmus elleni küzdelem érdekében történő megerősítésével kapcsolatos rendelkezéseket;

Helyi hírszerzés

22. arra szólítja fel a tagállamokat és a rendőrséget, hogy alakítsanak ki világos és biztonságos adatközlési rendszereket a terroristaellenes és az erőszakos radikalizálódás ellen küzdő egységekkel rendelkező helyi és regionális partnerek között (a helyi és regionális rendőri egységeket is beleértve);

23. hangsúlyozza, hogy a már meglévő helyi hírszerzési rendszerek használatakor egyértelműen figyelembe kell venni a biztonsági vonatkozásokat, a polgárok alapjogait, valamint a helyi partnerek és a rendőrség közötti bármilyen információcserével kapcsolatos adatvédelmi jogokat. Meg kell adni a polgároknak azt a lehetőséget, hogy a helyi hatóságokat – például a rendőrséget – anonim módon értesíthessék a lehetséges terrortámadásokról;

24. alapvetőnek tartja továbbá, hogy a helyi hírszerzés vonatkozásában tisztázzák a rendőrség, a rendőri ügynökségek és a helyhatóságok közötti határokat; hogy olyan rendszereket alakítsanak ki, amelyek biztosítják a helyi és regionális partnereket arról, hogy részvételük nem lesz káros hatással a közösségi kapcsolatokra; hogy biztosítsák az információforrások védelmét; valamint hogy a nem rendőrségi partnerek önkéntes kiegészítő szerepet tölthessenek be;

25. azt javasolja, hogy Európai Unió dolgozzon ki iránymutatásokat az információmegosztás fejlesztésének támogatására, valamint annak biztosítására, hogy a rendszerek teherbíróak, igazságosak és biztonságosak legyenek;

A radikalizáció elleni küzdelem

26. arra kéri a tagállamokat, hogy támogassák a helyi és regionális hatóságokat abban, hogy radikalizációellenes projektek végrehajtásakor szorosabb munkakapcsolatokat alakíthassanak ki a (nemzeti és regionális szintű) rendőrséggel és a bünyügyi igazságszolgáltatási hatóságokkal; valamint hogy a projekteket és azok céljait rendőrségi hírszerzésre, valamint helyi és regionális tudásra és tapasztalatokra építve, jól informáltan alakítsák ki;

27. a radikalizáció jelenségei és az erőszakhoz való folyamodás elkerülése érdekében a kultúrák közötti párbeszéd támogatását és társadalmi integrációs tervek létrehozását javasolja helyi szinten;

28. elismeri, hogy az egyes tagállamok által erre a célra szánt erőforrások szintje a hírszerzési helyzettől függően fog változni. Hangsúlyozza viszont, hogy továbbra is szükség van a helyi közösségek folyamatos részvételére a folyó projektek hatékonyságának megvizsgálásához, a terrorizmus elleni küzdelem terén a polgárok, a bűnüldözési szervek és a kormányok közötti hosszú távú kapcsolat kiépítéséhez, valamint a változó szempontok és a demográfiai helyzet figyelembevételéhez. Az erőforrások és a projektek célkitűzéseit ezért ennek megfelelően kell meghatározni;

29. azt ajánlja, hogy a tagállamok és a helyi és regionális önkormányzatok a településekkel együtt olyan projekteket dolgozzanak ki, amelyek gyengítik az erőszakossághoz vezető szélsőséges eszméket, és a középutat kereső elképzeléseket támogatják. Az effajta projekteket szilárd szakmai útmutatással kell támogatni, és a hatékonyságukat független elemzéssel kell kiértékelni. Az RB ezért azt javasolja, hogy a tagállamok a helyi és regionális testületekkel együttműködésben az erőszakra hajló radikális vezetők hitelének lerombolása végett a középutat kereső közösségi vezetőket jelöljenek ki, és a hiteles alternatív eszméket támogassák az effajta szélsőséges szavakkal szemben;

30. utal arra, hogy a terrorizmus ismert fő okai közé tartozik a társadalommal való elégedetlenség, illetve a tehetetlenség és kirekesztettség érzése. Egy jól működő, demokratikus társadalomban kisebb a veszélye annak, hogy terrorista gondolkör és terroristahálózatok alakuljanak ki és nyerjenek teret. Igen fontosnak tartja ezért, hogy a demokrácia, valamint a polgári és politikai jogok tiszteletben tartása a terrorizmusellenes intézkedések fontos része legyen;

31. felismeri, hogy a terminológia igen összetett és kényes kérdés, és számottevő tudást és kutatómunkát igényel azok részéről, akik a radikalizációellenes kezdeményezéseket irányítják;

32. azt ajánlja, hogy a tagállamok és a regionális önkormányzatok támogassák a veszélyeztetett helyi intézményeket – iskolákat, továbbképzési központokat, egyetemeket, mecseteket és vallási intézményeket – abban, hogy felismerhessék, ha a helyszínen erőszakhoz vezető radikalizálódás folyik, hogy közbelép-hessenek a radikális eszmék terjesztőivel szemben, és pozitív és vonzó alternatívák felkínálása révén támogathassák az erőszakos radikalizációra fogékony személyeket abban, hogy ellen tudjanak állni a szélsőséges üzenetek csábításának;

33. azt ajánlja, hogy a tagállamok szorosan működjenek együtt a börtönökkel, illetve a javító- és rehabilitációs intéze-

tekkel abban, hogy felismerjék, megakadályozzák és visszatartsák azokat a büntetésüket töltő személyeket, akik erőszakos radikális eszméket terjesztenek;

34. meg van róla győződve, hogy az effajta projektek végrehajtását regionális szinten össze kellene hangolni a rendőrség és a rendfenntartó ügynökségek munkájával, a nyomon követését pedig a helyi és regionális önkormányzatoknak vagy hasonló szervezeteknek kellene végezniük, és a fejlődés kiértékelése végett jelentést tenniük a központi állami szervnek;

35. alapvetőnek tartja, hogy az effajta projektek támogatásához az Európai Uniónak, a tagállamoknak és a rendőrségnek uniós – a régióknak felelős, a személyek és a tulajdon védelmének hatáskörével felruházott rendőrségi egységeket és terroristaellenes csoportokat is tartalmazó – hálózatokat kellene kialakítania, amelyek révén kialakíthatók a követendő gyakorlatok, valamint a helyi szintű végrehajtásért felelős személyek számára útmutatás, támogatás és képzés nyújtható;

Polgári szerepvállalás és vezetés

36. elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok vezetői szerepe elengedhetetlen a terrorizmus megelőzésére szolgáló stratégiák tagállami végrehajtásához;

37. azt ajánlja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok erős vezetéssel növeljék az általuk képviselt közösség képességét arra, hogy ellenálljanak az erőszakos szélsőségek terjesztőinek. Ennélfogva azt ajánlja, hogy a helyhatóságok törekedjenek arra, hogy:

- a helyi csoportokkal, partnerségekkel és vezetőkkel együttműködve megmutassák a közös értékeket a helyi közösségekben, és ezzel is növeljék a közösség összetartását;
- megkönnyítsék az olyan sérelmek megcáfolásának, illetve elismerésének és kezelésének módjait, amelyek elidegenedéshez vezethetnek, valamint erőszakba torkolló szélsőségekre adhatnak okot;
- a rendőrséggel és a közösségi támogatási projektekkel szorosan együttműködve hatékonyan kezelni tudják a gyűlöletből fakadó bűnözést;
- nyújtsanak közösségi közvetítői szerepet a biztonsági műveletek során;
- nyújtsanak támogatást és útmutatást azoknak a közösségi csoportoknak és szervezeteknek, amelyek felveszik a harcot az erőszakhoz vezető szélsőséges eszmékkel szemben;

38. úgy véli, hogy egy átlátható és elszámoltatható rendőrségi szolgálat alapvető szerepet játszik abban, hogy bizalom alakuljon ki a rendőrség terrorizmusellenes intézkedéseivel szemben, és hogy a lakosság is támogassa a terrorizmusellenes fellépéseket, valamint az erőszakos szélsőséges cselekedetekkel szembeni nemzeti és helyi beavatkozásokat. Az RB ezért azt javasolja, hogy mind a tagállamok, mind pedig a rendfenntartásért és a személyek és a tulajdon védelméért felelős, terrorizmusellenes egységekkel vagy csapatokkal rendelkező helyi és regionális önkormányzatok gondolkozzanak el azon, milyen módon erősíthetnék meg helyi szinten a rendőrség elszámoltathatóságát, adott esetben európai és nemzetközi partnerek támogatását és tapasztalatait is igénybe véve;

39. nyomatékosan felkéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatokat, miképpen tudná támogatni a tagállamokat – adott esetben a tagállamok és a rendőrségi erők közötti tapasztalatcserét is elősegítve – abban, hogy módot találjanak a terrorizmusellenes rendőrségi eljárások elterjesztésére a rendőrségi szervek körében;

40. felismeri, hogy az olyan rendőrségi szolgálat, amely az általa szolgáltat lakosság sokféleségét tükrözi, igen fontos a rendőrség és a lakosság közötti bizalom létrejöttéhez és a pozitív kommunikációs csatornák megnyitásához. Az RB ezért meg van róla győződve, hogy a tagállamokban helyi szinten elő kellene segíteni a rendőrségen belül a sokféleség és az esélyegyenlőség népszerűsítését támogató vitákat.

Felkészültség és polgári szükséghelyzetek

41. örömmel fogadja a válságkezelési tervek második szakértői értékelését, amelyet jelenleg végez az Európai Bizottság;

42. azonban felkéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon róla, hogy a helyi és regionális önkormányzatok is teljes és aktív szerepet kapjanak az értékelésben. A 2005. júliusi londoni bombamerénylet kiértékelésének tapasztalataiból okulva gondoskodnia kellene arról, hogy a szükséghelyzeti tervek előkészítésére és vészhelyzeti szolgáltatások nyújtására hivatott különböző ügynökségek és szervek sürgősen és egyértelműen határozzák meg a feladatkörök elosztását és a köztük lévő döntési hierarchiát;

43. határozottan támogatja a terroristatámadások áldozatainak támogatást nyújtó szervezetek közötti hálózatok kialakítását, és elismeri az RB-nek a tagállamok közötti tudásmegosztás elősegítésében betöltött szerepét;

44. örömmel fogadja a lakosság terrortámadások elleni védelmét szolgáló, az egész Unióra kiterjedő rendvédelmi erőfejlesztéseket elősegítő technológiai kutatás és fejlesztés támogatására irányuló terveket. Arra kéri az Uniót, hogy mind a négy pillérrel kapcsolatban támogassa a technológiai megoldásokat, például a bűnüldözés terén kívül is végezzen fejlesztéseket, és nehezítse meg a szélsőséges eszmék interneten való terjesztését. Az RB ezért arra szólítja fel a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő erőforrást az effajta fejlesztési projektek számára;

45. arra kéri a tagállamokat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok rendfenntartó hatáskörével összhangban alakítsanak ki koordinációs mechanizmusokat, hogy illetékességi területükön garantálhassák a közbiztonságot a forgalmas helyeken, már a tervezési folyamatok során is figyelembe véve a terrorizmus megelőzését;

46. arra szólítja fel az Uniót, hogy gondoskodjon arról, hogy minden terroristaellenes politikában közvetlenül vegye figyelembe az egyenlőséget és az emberi jogokat, és ügyeljen arra, hogy a fellépések bizonyos közösségekben ne keltsenek olyan negatív hatást, amely elidegenedéshez vezethet és szélsőségekre adhat okot.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Árufuvarozási csomag

(2008/C 325/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- szerint szükség van az energiahatékonyság növelésére technológiai innováció és környezetbarát közlekedési alternatívák kifejlesztése révén. A közlekedési ágazat működését a külső költségek internalizálásán keresztül az adott úti cél szempontjából legkörnyezetkímélőbb és legergiahatékonyabb közlekedési módok alkalmazása felé kellene terelni;
- úgy véli, hogy az EU-n belüli vasúti közlekedés irányítására közös nyelvet kellene kialakítani;
- úgy látja, hogy a vasúti árufuvarozás a pálya nagy részén osztozik a személyszállítással. Ez esetenként nemcsak a városok vonzáskörzetében, de az interregionális közlekedésben is korlátozhatja mindkét rendszer kapacitását és megbízhatóságát. Az EU-nak a tagállamokkal együttműködésben leltárt kellene készítenie az ilyen szűk keresztmetszetekről, és közreműködnie ezek elhárításában, a jelenleg és a jövőben rendelkezésre álló infrastruktúra lehető legnagyobb fokú kihasználására törekedve. Hosszú távon az EU-nak és a tagállamoknak a személy- és a teherszállítás számára – elsősorban a vasúti hálózat leginkább túlterhelt szakaszain, amennyiben a szabad földterület hiánya nem akadályozó tényező – elkülönített hálózatok kiépítésére kellene törekedniük;
- úgy véli, hogy a városi forgalomtervezés (különösen az áruszállítási rendszereket illetően) kiemelt figyelmet kíván meg a helyi önkormányzatoktól, amelyeknek törekedniük kell a városi elosztórendszer hatékonyabb megszervezésére mind környezetvédelmi, mind pedig gazdasági szempontból;
- véleménye szerint a belvízi kikötők és a kapcsolódó multimodális létesítmények fejlesztése és kialakítása révén a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak a fenntartható árufuvarozási politika megvalósításában;
- úgy véli, hogy jobb kapcsolatokra van szükség a vasúti és a tengeri szállítási megoldások között, hiszen azok néhány helyen még mindig nem elég hatékonyak; támogatja a logisztikai megoldásoknak a logisztikai platformok és száraz kikötők létesítése révén, a belső területek helyi és regionális önkormányzatai által történő kifejlesztését. Ezek a létesítmények ugyanis alapvető eszközt jelentenek a globális árueosztási rendszer javítása, valamint a belső területek fejlődésének és kohéziójának elősegítése szempontjából.

Előadó: José Macário CORREIA (EPP/PT), Tavira polgármestere

Referenciaszöveg

Az Európai Bizottság közleménye: Az Európai Unió teherszállítási stratégiája: az európai teherszállítás hatékonyságának, integrációjának és fenntarthatóságának fokozása

COM(2007) 606 végleges

Az Európai Bizottság közleménye: A teherfuvarozási logisztikáról szóló cselekvési terv

COM(2007) 607 végleges

A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Az áru fuvarozást előnyben részesítő vasúti hálózat kialakítása

COM(2007) 608 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Bevezető

1. Az Európai Bizottság áru fuvarozásról szóló közleményeit a 2001. évi közlekedéspolitikai fehér könyvben és annak 2006-ban közzétett időközi felülvizsgálatában kifejtett politikai aggályok nyomán állították össze. A munka keretében 13 szeminárium és több mint 30 külső esemény került megszervezésre, és 160 írásbeli hozzájárulást nyújtottak be. További 500 jelentés érkezett az Európai Bizottsághoz a logisztikában tapasztalható szűk keresztmetszetekről.

2. A fehér könyv felülvizsgálata tükrözi a körülményekben 2001 óta bekövetkezett változásokat: a termelés minden eddiginél gyorsabb ütemű globalizációját, az energiaellátással kapcsolatos bizonytalanságot, a gyorsuló globális felmelegedést és az Európai Uniónak a közép- és kelet-európai országok csatlakozásával történő bővülését. A változásokra tekintettel és az általuk jelentett kihívásnak való megfelelés érdekében ajánlatos a közlekedési politika hatáskörének és eszközeinek bővítése. Különösen szükség van a különböző szállítási módok hatékonyságának növelésére, függetlenül attól, hogy önmagukban vagy egymással kombinálva („komodalitás”) veszik-e azokat igénybe.

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

úgy véli, hogy:

3. a fent említett tanulmányokból kibontakozó iránymutatások alapján egyértelmű, hogy egy sor politikai intézkedésre van még szükség. Ilyen például:

- a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, hozzájárulva ezáltal a Kiotói Jegyzőkönyvben vállaltak teljesítéséhez,
- a fosszilis üzemanyagoktól való függés csökkentése és a megújuló forrásokból származó üzemanyagok fokozatos bevezetése,
- az energiahatékonyság növelése technológiai innováció és környezetbarát közlekedési alternatívák kifejlesztése révén, amelynek számos különféle módja létezik. A közlekedési ágazatot a külső költségek internalizálása révén az adott úti

cél szempontjából a legkörnyezetkímélőbb és legenergiahatékonyabb közlekedési módok felé kellene terelni,

- kiemelt figyelem szentelése a veszélyes áruk szállításának az EU részéről. A közúti szállítás tekintetében össze kell hangolni az adminisztratív eljárásokat, hogy elkerülhetőek legyenek az abból fakadó hibák, hogy a fuvarozók nem ismerik más országok nyelvét vagy összetett jogrendszerét. A veszélyes áruk tengeri szállításával kapcsolatosan pedig az EU-nak felül kell vizsgálnia a személyek és áruk egyszerre történő szállításának feltételeit szabályozó jogi keretet,
- a vasúti rendszer technológiáinak fejlesztése, hogy a vasút ne veszítse el versenyképességét más szállítási módokkal szemben,
- a nemzetközi üzemeltetésű vasúti társaságok a közlekedés ésszerű és hatékony lebonyolítása során számos problémába és akadályba ütköznek. Az egyik ilyen probléma az, hogy a vasúti közlekedés irányítása minden egyes tagállamban az ország saját nyelvén történik, ami a határon túli közlekedést megnehezíti a vasúti társaságok számára. Az RB ezért úgy véli, hogy – a légi közlekedés irányításában használt nemzetközi egységes nyelv mintájára – az EU-n belüli vasúti közlekedés irányítására egységes, közös nyelvet kellene kifejleszteni,
- az EU egyes országaiban eltérőek a mozdonyvezetőkkel szemben támasztott képesítési követelmények, ahogyan a biztonsági és rakodási szabványok is. Az eltérések gondot jelentenek a több országban üzemelő vasúttársaságok számára. Ezért ezeket a szabályokat is egységesíteni kell uniós szinten,
- az információs és kommunikációs technológiák (IKT) hasznosításának fejlesztése az úgynevezett „teherárak internetalapú hálózatának” továbbfejlesztése, illetve a műholdas és rádiófrekvenciás rendszerek jobb kihasználása révén,
- mivel a módközi közlekedési láncban több szereplő is részt vesz, az ügyfelekkel szembeni felelősség kérdése megoldatlanul maradhat, aminek gyakran a közlekedés megbízhatósága, biztonsága és minősége látja kárát. A világos struktúra kialakításakor és a felelősségi körök egyértelmű kiosztásakor az EU-nak fontos szerep jut a közlekedés rendszerében;

4. illetve:

- a nemzetközi vasúti forgalomban a határátlépésekhez kapcsolódóan felmerülő nehézségek csökkentése, függetlenül attól, hogy technikai jellegű problémák (nyomtáv-szélességbeli, a hálózati feszültségben vagy a gördülőállomány típusminősítési kritériumaiban tapasztalható eltérések) vagy adminisztratív akadályok okozzák-e azokat,
- hosszú távon egy kifejezetten az áru fuvarozásra vonatkozó hálózat létrehozása a megvalósítással járó magas költségek figyelembevételével és alapos költség-haszon elemzés mellett,
- „zöld” (teher szállítási) folyosók kialakítása, amelyek fő célja a szállítási idő csökkentése és a magasabb szolgáltatási minőség elérése lenne,
- a vasúti áruszállítás a vasúti pálya nagy részén osztozik a személyszállítással. Ez esetenként nemcsak a városok vonzáskörzetében, de az interregionális közlekedésben is korlátozhatja mindkét rendszer kapacitását és megbízhatóságát. A teher- és a személyszállítás gyakran olyan módon összeegyeztethetetlen, hogy az a környezetbarát, magas energiahatékonyságú közlekedési rendszerek kifejlesztését is hátrányosan érinti. Az EU-nak a tagállamokkal együttműködésben leltárt kellene készítenie az ilyen szűk keresztmetszetekről, és közreműködni azok elhárításában, a jelenlegi és a jövőben rendelkezésre álló infrastruktúra lehető legnagyobb fokú kihasználására törekedve. Hosszú távon az EU-nak és a tagállamoknak a személy- és a teher szállítás számára – elsősorban a nagy forgalmat bonyolító vasúti hálózatok vonzáskörzetében, amennyiben a helyhiány nem akadályozó tényező – elkülönített hálózatok kiépítésére kellene törekedniük,
- az intermodalitás javítása, biztosítva a rendszer hatékonyságának valódi növelését,
- a vasúti kocsik és közúti szállítóeszközök méreteinek és a szerelvények hosszának megvizsgálása a szállítási kapacitás környezetbarát módon történő növelésének céljával;

5. valamint:

- a tengeri szállítás vámoltatásának egyszerűsítése, különösen a közösségi kikötők közötti viszonylatban,
- európai mozdonyvezetői jogosítvány bevezetése, hogy a képzett munkaerő könnyebben vállalhasson munkát bármelyik EU-tagállamban, a használatban lévő rendszerek és berendezések különbözősége ellenére,
- a törvény előtti egyenlőség fontos ahhoz, hogy a versenyfeltételek egyenlők lehessenek. A vezetési és pihenési időről szóló rendelet révén az EU-ban az idevonatkozó előírások – a közlekedési vállalatok székhelyétől függetlenül – harmonizálásra kerültek. A rendelet előírásainak megszegéséért járó büntetések azonban eltérőek, és attól függenek, hogy az előírást abban az országban szegték-e meg, ahol a jármű forgalmi engedélyét kiadták, illetve ahol a vezető lakóhelye található, vagy más országban. Az Európai Bizottságnak a közúti közlekedésbiztonságra vonatkozó szabályok határokon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló irányelvvel tett javaslata a gyorsrajtásra, az ittas vezetésre, a biztonsági öv

becsatolásának elmulasztására és a tilos jelzésen való áthaladásra is kiterjed. A vezetési és pihenési időről szóló előírások megszegésével ugyancsak a közlekedésbiztonsági előírások érvényesítésére irányuló határokon átnyúló együttműködés keretében kellene foglalkozni,

- a pontossággal kapcsolatos szabályok betartása, különösen a kombinált közúti-vasúti fuvarozást végző társaságok nemzetközi szövetsége (UIRR) által összeállított szabályoknak megfelelően,
- a mozdonyvezetők más országban való éjszakai szállásával kapcsolatos szabályok nagy távolságú nemzetközi szállítás esetén hátrányosan érintik a peremterületeken elhelyezkedő országok társaságait. A munkavégzésre vonatkozó előírásokat ezért úgy kellene átdolgozni, hogy a peremterületeken elhelyezkedő országokban működő társaságok nemzetközi vasúti szállítás esetén ugyanazokkal a lehetőségekkel élhessenek, mint az Európa belső részén elhelyezkedő országokban működő társaiak,
- az EU-nak nagy figyelemmel kellene nyomon követnie a közúti és a vasúti áru fuvarozást egyre jobban fenyegető bűnözést és terrorveszélyt. A tagállamok között szervezett együttműködést kellene újtára indítani, amelyben az EU-nak is fontos szerep jutna. Ha több biztonságos pihenőhely épül, különösen a TEN-T hálózat mentén, az a biztonság növeléséhez jelentős mértékben járul hozzá,
- a forgalmi torlódások csökkentése kedvezőbb menetvonalak kialakításával, valamint
- a szolgáltatás minőségének általános javítása és magatartási kódex bevezetése az ágazatban a felhasználók bizalmának növelése érdekében,
- fontos, hogy az EU figyelmet fordítson a közúti áruszállítással összefüggő bűnözésre. Ismeretes, hogy elsősorban a dohány és az alkohol csempészése és közúti pihenőhelyeken történő illegális kereskedelme nem egyedi eset. Ahhoz, hogy ellenőrzés alá vonjuk ezt a problémát, nemzetközi együttműködés szükséges, amelyet az EU-nak kell kezdeményeznie és összehangolnia,

- a belvízi hajózás versenyképességének javítása,
- hálózatokon és láncolatokon alapuló megközelítésből kiindulva a jövőben is életképes vízi útvonal- és kikötőhálózat létrehozása a helyi és regionális önkormányzatok segítségével,
- az innováció ösztönzése a belvízi hajózás területén,
- elkötelezettség egy biztonságos és fenntartható belvízi hajózás mellett;

Kapcsolatok a helyi és regionális önkormányzatokkal

6. úgy véli, hogy hosszú távon megfelelő kapacitású, megbízható vasúti infrastruktúrát kell kialakítani, amelyen az áruszállítás érdekei nem ütköznek más közlekedési célkitűzésekkel vagy társadalmi érdekekkel, és amely biztosítja az energiatakarékos és a környezettel összhangban álló szállítás feltételeit;

7. véleménye szerint rövid távon a legfontosabb a rendszerben található szűk keresztmetszetek és kapacitáshiányok megtalálása és megszüntetése;

8. úgy véli, hogy bár a teherfuvarozást a fontosabb nemzeti és nemzetközi folyosók szempontjából vizsgáljuk, az áruszállítás nem működhetne azoknak a helyi és regionális önkormányzatoknak a közreműködése nélkül, amelyek területén a szállítási útvonalak áthaladnak;

9. véleménye szerint az áruelosztás városi és regionális szintű megtervezése tehát kiemelt jelentőséggel bír az energiatakarékos és környezetbarát áru fuvarozási forgalom kialakítása során. Ezért az új közlekedési politikának támaszkodnia kell az összes olyan szereplő aktív támogatására, akik hasznos hatással lehetnek a politika eredményességére, különösen pedig azokéra, akik – mivel helyi szinten tevékenykednek – képesek a problémákat helyi szinten megoldani;

10. az energiatakarékos és környezetbarát áru fuvarozást mindenekelőtt az segíti elő, ha – ahol csak lehet – kihasználjuk a belvízi hajózás lehetőségeit. A belvízi hajózás a kikötők és a hátszág közötti útvonalak zsúfoltságát is csökkentheti;

11. úgy véli, hogy az intermodális közlekedési rendszerekben a terminálok, az átrakodóállomások és a kikötők lényeges elemei az infrastruktúrának. Tervezésük és elhelyezkedésük meghatározása a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik. Fontos, hogy a városok a várostervezés során még a korai szakaszban figyelembe vegyék az ilyen létesítményeket, amihetn hosszú távú és stabil várostervezési feltételekre van szükség az EU és a nemzeti szint részéről;

12. mivel az EU-ban a gépjárművek kb. 40 %-át szolgáltatások nyújtására vagy áruszállításra használják, és mivel a legtöbb fogyasztó a városokban van, a városokban létrejövő nagy forgalmat szabályozni kell. Fontolóra kellene venni a városi áru fuvarozási politika legjobb gyakorlatainak megosztását;

13. megjegyzi, hogy a regionális vagy városi közlekedési hatóságok felállításának az egyes tagállamokban értékes támogatást jelent a különböző igények, elvárások és eredmények összhangba hozatalához. Az RB utal arra, hogy ennek a szubszidiaritás elvével összhangban kell történni;

14. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok több kapacitással rendelkeznek a termelőkkel és az áru fuvarozási szolgáltatást igénybe vevőkkel való párbeszéd folytatására;

15. különös figyelmet igényel a városokban történő szolgáltatásnyújtás és áruszállítás, mivel a városi logisztika ésszerű megtervezése kulcsfontosságú tényezője a városi mobilitásnak;

16. úgy véli, hogy a jövőben a terminálok, a logisztikai elosztóközpontok és maguk az üzletek elhelyezkedésének meghatározásához is a helyi önkormányzatok mind nagyobb fokú bevonása lesz szükséges;

17. kiemeli, hogy a regionális szintű logisztika új szakpolitika lesz, amely gyors fejlődés előtt áll. Alapvetően fontos lesz a regionális önkormányzatokkal való kapcsolatok kezelésének decentralizációja, mivel a főbb nemzetközi folyosók meghatározása tagállami hatáskörben marad;

18. úgy véli, hogy a helyi önkormányzatok jó várospolitikával jelentős mértékben járulhatnak hozzá ahhoz, hogy fokozatosan felgyorsuljon a vasúti szállítás. Az ilyenfajta hozzájárulás felbecsülhetetlen értékű;

19. úgy véli, hogy a kapcsolódó vasúti szolgáltatások – különösen a terminálok és a rendező pályaudvarok – különleges figyelmet érdemelnek a strukturális alapok elosztása során;

20. úgy véli, hogy a városi forgalomtervezés (különösen az áruszállítási rendszereket illetően) kiemelt figyelmet kíván meg a helyi önkormányzatoktól, amelyeknek törekedniük kell a városi elosztórendszer hatékonyabb megszervezésére mind környezetvédelmi, mind pedig gazdasági szempontból. Ennek érdekében javítani kell a közlekedési eszközök környezetvédelmi szempontú teljesítményét, és növelni kell a kihasználtságot a szállítások számának korlátozása révén, fenntartva a teherszállítás volumenét;

21. a belvízi kikötők és a kapcsolódó multimodális létesítmények fejlesztése és kialakítása révén a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak a fenntartható áru fuvarozási politika megvalósításában;

22. a területrendezés, mindenekelőtt a vállalati telephelyek kijelölésének keretében a helyi és regionális önkormányzatok ösztönözhetik a vízi fuvarozást. Ennek megfelelően a strukturális alapoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a vízorientált vállalatok telephelyeire, a vízi utakra és a belvízi kikötőkre.

Következtetések és ajánlások

23. kiemeli azt a tényt, hogy a helyi és regionális önkormányzatok mind fontosabb szerepet játszanak a hatékony és megfelelő tervezésre, infrastruktúrára és koordinációra irányuló logisztikai stratégiák kialakításában;

24. utal arra, hogy az áruszállítási forgalom nagy része olyan esetekben is megterheli a közép-európai közlekedési hálózatokat, amikor a szállítás célpontja nem Közép-Európában található. A közép-európai közlekedési hálózatok kapacitásproblémáit tekintve ezért igen fontos, hogy az EU támogassa olyan közlekedési tengelyek és folyosók kiépítését, amelyek nem terhelik meg ezeket a hálózatokat, illetve hozzájárulnak ezeknek a hálózatoknak a tehermentesítéséhez. Ilyen összeköttetést jelentenek például az észak-európai kelet-nyugati irányú közlekedési folyosók, amelyek ugyanakkor az érintett régiók fejlődéséhez is hozzájárulnak. A jelenleg kidolgozás alatt álló balti-tengeri stratégia kiemeli majd többek között azt, hogy a jól működő közlekedési hálózatok és a multimodális megoldások fontos szerepet játszanak egy régióban a fenntarthatóság és a versenyképesség megteremtésében. Rendkívül fontos, hogy az EU továbbra is eszközöket biztosítson ilyen intézkedésekre, pl. a strukturális alapok vagy ágazati programok révén;

25. felhívja a figyelmet arra, hogy a nyersanyagtermelő régiók számára igen lényeges a tengeri áruszállítás. A feldolgozóipar egész évben folyamatos, megbízható nyersanyagellátást igényel. Annak érdekében, hogy a tengeri szállítás télen is működjön, kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a jégtörő hajók alkalmazásának, és a TEN-T-be is fel kell ezt venni;

26. úgy véli, hogy az Európai Unión belüli, valamint az EU és a szomszédos államok, illetve régiók közötti infrastruktúra megtervezése során az EU-nak integrált megközelítést kell alkalmaznia. Az EU áru fuvarozási csomagját ezért úgy kell kialakítani, hogy összhangban álljon az Európai Unió által már kidolgozott és elfogadott más közlekedési és infrastrukturális tervekkel, például a TEN-T-vel és a határokon átnyúló közlekedési folyosók térképével;

27. emlékeztet arra, hogy a közelmúltban több régió fejlesztett ki ilyenfajta stratégiát a jövőbeni szállítási mennyiségek rövid távú felbecslésére, és levonták a tanulságokat. Mindez egyre intenzívebb, határokon átnyúló és nemzetek közötti együttműködéshez vezet európai logisztikai projektek keretében. A tendenciát mutatja például a közép- és kelet-európai vegyipari logisztikai kezdeményezés, amelyet az Európai Vegyipari Régiók Hálózata (*European Chemical Regions Network*) indított el annak érdekében, hogy egy koordinált stratégiának köszönhetően jobb hosszú távú körülményeket biztosíthassanak a közép- és kelet-európai vegyipari termelési központok számára. Szintén példaként említhető a Balti-, az Északi-, a Földközi- és a Fekete-tengert összekötő vasúti folyosó (EU4SeaRail) megépítésére vonatkozó terv. Az észak-európai közlekedési folyosókra további példák a botteni folyosó és az északi tengely. A régiók fontos szerepet játszanak az olyan logisztikai területek kialakításában is, amelyek lehetővé teszik az egyes közlekedési módok egymást kiegészítő alkalmazását és az intermodalitást, elsősorban az áruszállítás területén, optimalizálva valamennyi közlekedési mód használatát. Jó példa erre a PLAZA elnevezésű aragóniai logisztikai platform és annak kapcsolódása olyan más platformokhoz, mint például a toulouse-i Eurocentre vagy az Ibériai-félsziget egyes kikötői;

28. úgy véli, hogy a hatékony európai fuvarozási útvonalak jelentős mértékben hozzájárulhatnak a gazdasági növekedéshez. Sürgeti ezért az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe ezeket a megfontolásokat a TEN-iránymutatások 2009–2010-ben történő felülvizsgálatának előkészítése során, és hogy elsőként és sürgősségi jelleggel a fenti hálózat keretében már elfogadott és kiemelt projektek alkalmazását ösztönözze, elsősorban azokon az útszakaszokon, amelyek különösen megnehezítik a hatékony áruszállítást (pl. határokon vagy hegyvidéki részeken átívelő útvonalak).

Ki kell emelni még, hogy a Régiók Bizottsága

29. üdvözlí az eddigiekben – különösen a finn és a német elnökség által – az ezen a területen elért előrelépések biztosítása érdekében tett erőfeszítéseket;

30. lényegében támogatja a vasúti fuvarozási csomagot alkotó közleményekben szorgalmazott elemzést és intézkedéseket;

31. ugyanakkor javasolja, hogy a fenti pontban kifejtetteknek megfelelően vegyék figyelembe a helyi és a regionális önkormányzatokkal kialakítandó jó kapcsolatok szükségességét;

32. tisztában van azzal, hogy semmiféle új hatékony teherfuvarozási politika nem működhet az összes érintett helyi és regionális önkormányzat szoros együttműködése nélkül, ezért kéri, hogy sürgősen alakítsanak ki ilyen kapcsolatokat, és mindent megtesz, hogy ehhez segítséget nyújtson;

33. javasolja, hogy dolgozzanak tovább azon, hogy az összes politikai hatóság figyelmét felhívják erre a kérdésre, tekintettel az ágazat kiemelt fontosságára a GDP szempontjából, valamint a gazdaságra és a társadalomra általánosságában kifejtett közvetett és közvetlen hatására;

34. úgy véli, hogy a 96/53/EK irányelv felülvizsgálata valószínűleg nem lenne helyénvaló. Fenn kell tartani a környezetbarátabb megoldásokhoz való megfelelő hozzáállást (amelyek szerint több vonatra, és nem feltétlenül több teherautóra van szükség);

35. utal arra, hogy a nagyvárosi területek képezik az áru fuvarozási forgalom jelentős részének célpontját. A városokba és régiókba történő áruszállítás megtervezése ezért nagy jelentőségű az energiatakarékos és környezetbarát áru forgalom szempontjából. Lényeges szempont, hogy az átfogó áruszállítási hálózatban hol helyezkednek el az átrakódásra szolgáló telephelyek. Ezért jól működő együttműködés szükséges a helyi és regionális szint, illetve az áruszállítási logisztikára irányuló átfogó uniós politika között. Az RB úgy véli, hogy az áruszállítási politikát össze kell hangolni a városi közlekedésről szóló cselekvési tervvel;

36. tekintettel az energiaköltségekre, a bioüzemanyagok terén való innovációt tartja a legfontosabbnak (noha úgy véli, hogy azt csak a világ mezőgazdaságának globális egyensúlyát szem előtt tartva szabad végezni), és ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy ösztönözze a tárgyban készülő tanulmányokat;

37. támogatja a vasúti közlekedés minden fajtájának – a közérdeket szem előtt tartó koordinációs szabályoknak alávetett – liberalizációját;

38. ösztönzi a minél nagyobb mértékű előrelépéseket a kifejezetten áru fuvarozásra kijelölt vasúthálózat terén;

39. úgy véli, hogy a közlekedési hálózatokat mindinkább a logisztikai politikák részévé kell tenni, bevonva a helyi és regionális önkormányzatokat, miközben ki kell fejleszteni a száraz kikötő koncepcióját, és szem előtt kell tartani a nyilvánvaló környezeti aggályokat;

40. úgy véli, hogy jobb kapcsolatokra van szükség a vasúti és a tengeri szállítási megoldások között, hiszen azok néhány helyen még mindig nem elég hatékonyak. Támogatja a logisztikai megoldásoknak a logisztikai platformok és száraz kikötők létesítése révén, a belső területek helyi és regionális önkormányzatai által történő kifejlesztését. Ezek a létesítmények ugyanis alapvető eszközt jelentenek a globális áruelosztási rendszer javítása, valamint a belső területek fejlődésének és kohéziójának elősegítése szempontjából;

41. kiemeli a technológiai eszközök és szabványok jövőbeni harmonizációjának szükségességét, hogy a vasúti szállítás gyorsan átlépjen azokon az akadályokon, amelyeket jelenleg az eltérő elektromos ellátó rendszerek és a nyomtáv-szélességbeli különbségek jelentenek;

42. meg van győződve arról, hogy a Kiotói Jegyzőkönyvnek és a közlekedéspolitikára gyakorolt következményeinek látványos hatása lesz az áru logisztikára;

43. úgy véli, hogy ideális esetben a jövőben nagy sebességű vonatok szelik majd át egész Európát, összeköttetéseket biztosítva Lisszabontól a földközi-tengeri és balti országokon át a harmadik országokkal való határokon;

44. javasolja, hogy készüljenek részletesebb tanulmányok a jelenlegi infrastruktúrában és jogszabályokban tapasztalható működési akadályok kiküszöböléséhez szükséges intézkedések felkutatása és bevezetése érdekében. Úgy véli, hogy az ilyen problémák gyorsabb feltárása és a megoldáskeresés felgyorsítása érdekében célszerű lenne az olyan hálózatok helyi és regionális szintű kiépítése, amelyek az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjére szolgálhatnának a logisztikára és az intermodalitásra szakosodott központok között;

45. úgy véli, hogy hosszú távú stratégiákat és cselekvési terveket kell kidolgozni az európai közlekedési folyosók kibővítése érdekében;

46. támogatja a tagállamok közötti semleges versenyfeltételeket biztosító intézkedéseket;

47. támogatja a szabályok és előírások harmonizációját és egyszerűsítését, különös tekintettel a tömeg- és a mérethatárokra vonatkozó szabványokra, a rakomány rögzítését és a szereplők

felelősségét szabályozó biztonsági előírásokra, a fuvarozó szék-helyétől független törvény előtti egyenlőségre, a közlekedés-irányítás közös nyelvére és az EU-n kívüli országokból érkező importokra;

48. úgy véli, hogy az adminisztratív akadályokat azáltal kell átlépni, hogy a dokumentumokat, ahol csak lehet, elektronikus formában továbbítjuk;

49. magasabb szintű szállítási hatékonyságot javasol az egyes szállítási módok kapacitásának bővítése és kihasználása tekintetében, illetve javasolja az intermodalitás fejlesztését és ösztönzését;

50. a közlekedési rendszerek magasabb fokú hatékonyságát javasolja, ennek érdekében pedig a kikötők és terminálok logisztikai politikájának erősítését;

51. úgy véli, hogy a kikötők helyi feltételeire és jellemzőire vonatkozó információkat elérhetővé kellene tenni az interneten.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A megújuló energiaforrások használatának ösztönzése

(2008/C 325/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- biztosítani kívánja, hogy a támogatási rendszerekhez mérettől függetlenül minden megújulóenergia-termelő hozzáférhessen, ideértve a kisméretű berendezéseket is, valamint úgy véli, hogy a következetesség kedvéért a megújuló energia támogatását a fosszilis üzemanyagok és az atomenergia termelésére és használatára adott támogatások fokozatos megszüntetésének kellene kísérnie (ami alól kivételt képezne a kapcsolt energiatermelő erőművek esetleges támogatása a közszolgáltatásként működő távfűtéssel összefüggésben). Azon eseteknek is kivételt kellene képezniük, amikor a szén-dioxid-megkötést és -tárolást a fosszilis üzemanyagok használata nyomán keletkezett szén-dioxid-mennyiség csökkentésére alkalmazzák;
- az e területen hozott európai jogi aktusok – vagyis az épületek energetikai teljesítményéről szóló irányelv, az energiahatékonyságról és az energetikai szolgáltatásokról szóló irányelv, az energia liberalizációjáról szóló harmadik intézkedéscsomag, valamint az „energia-éghajlat” csomag különböző elemei, köztük a megújulóenergia-irányelv – maximális összehangolását ajánlja;
- nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy módosítsa a 4. cikket, és ezúton követelje meg a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a nemzeti cselekvési tervek megfogalmazásába, továbbá vegye kellőképpen figyelembe ezt a tényezőt a nemzeti cselekvési tervek értékelésekor;
- megállapítja, hogy a bioüzemanyagok közlekedésben való fokozott használata csak akkor hozza meg a kívánt pozitív hatást, ha a bioüzemanyagokat olyan nyersanyagokból állítják elő, amelyek kinyerése sem a természet ökológiai egyensúlyát, sem az élelmiszer-ellátást, sem a piac gazdasági egyensúlyát, sem pedig a társadalom szociális egyensúlyát nem befolyásolja hátrányosan.

Előadó: Paula BAKER (UK/ALDE), Basingstoke and Deane önkormányzati képviselője

Referenciaszöveg

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a megújuló forrásokból előállított energia támogatásáról
COM(2008) 19 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözli a megújulóenergia-irányelvet, mivel úgy ítéli meg, hogy a megújulóenergia-termelés csökkentheti az üvegházhatású gázok kibocsátását, növelheti az energiaellátás biztonságát, előmozdíthatja a technológiafejlesztést, növelheti a foglalkoztatási lehetőségeket és hozzájárulhat a regionális fejlődéshez;

2. az irányelv céljainak elérése tekintetében hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok stratégiai szövetsége létrehozásának alapvető szerepét a megújuló energiaforrások használatának alulról felfelé történő ösztönzése érdekében;

3. olyan jogszabályi keret létrehozását sürgeti, amely a beruházási döntésekhez szükséges hosszú távú stabilitást biztosítja annak érdekében, hogy a jelenleg rendelkezésre álló sokféle technológiát felhasználva az innovatív megújulóenergia-projektek versenyképessé válhassanak a hagyományos technológiákkal szemben;

4. üdvözli a kötelező érvényű célkitűzések elfogadását a megújuló energiák területén. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a végső célok gyors megvalósításához és eléréséhez az irányelv-javaslat I. melléklete B részében megfogalmazott köztes célkitűzéseket is kötelezővé kell tenni. Kéri, hogy a köztes célkitűzések megfelelő felügyeletének biztosítása érdekében a nemzeti cselekvési tervek előkészítése során a helyi és regionális önkormányzatokat is vonják be a tagállamokkal folytatott tárgyalásokba, és határozzák meg a helyi szinten elfogadandó operatív eszközöket;

5. határozottan támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a tagállamok építsenek ki olyan villamos áram-hálózati infrastruktúrát, amely alkalmas a megújuló forrásokból előállított energia fogadására, és biztosítsák, hogy az ilyen energia a hálózathoz való hozzáférésben elsőbbséget élvezzen; kiemeli ugyanakkor, hogy a hozzáférést méltányos és versenyképes áron kell biztosítani, betáplálási tarifa vagy egyéb módszer alkalmazásával;

6. ugyancsak hangsúlyozza azon hálózati infrastruktúra jelentőségét, amely alkalmas a megújuló forrásokból (köztük a hulladékhőből) előállított gáz és hő fogadására, valamint azt is, hogy biztosítsák az ilyen jellegű energia megfelelő feltételek melletti hozzáférést az érintett hálózatukhoz;

7. úgy véli, hogy a hálózatüzemeltetőknek saját költségükön kellene elvégezniük a megfelelő változtatásokat annak érdekében, hogy a hálózatokhoz kapcsolódhassanak a megújuló energiaforrások is. A költségeket nem szabadna az összes energiefogyasztókra hárítani;

8. támogatja az Európai Bizottságnak a passzív vagy alacsony energiefelhasználású épületek támogatására irányuló politika

érdekében a nemzeti, regionális és helyi hatóságokhoz intézett felhívását. Bár ezeket a politikákat külön kell kezelni, kiemelkedően fontosak és relevánsak a megújulóenergia-irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében. Javasolja, hogy az épületek energetikai teljesítményéről szóló irányelv közeljövőben történő átdolgozásakor komolyan vegyék figyelembe a megújulóenergia-irányelvjavaslatban e tárgyban megfogalmazott rendelkezéseket; Általánosságban az e területen hozott európai jogi aktusok – vagyis az épületek energetikai teljesítményéről szóló irányelv, az energiahatékonyságról és az energetikai szolgáltatásokról szóló irányelv, az energia liberalizációjáról szóló harmadik intézkedéscsomag, valamint az „energia-éghajlat” csomag különböző elemei, köztük a megújulóenergia-irányelv – maximális összehangolását ajánlja; éppen az egyes országok kötelező érvényű célkitűzéseinek elérése érdekében kell kiemelt figyelmet fordítani a megújulóenergia-irányelv nemzeti szintű megvalósítására;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

9. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalattal és megfelelő szaktudással rendelkeznek ahhoz, hogy saját területükön befolyásolják az energia-infrastruktúra és az energiapolitikák alakítását. Számos európai régió saját területén politikailag elkötelezte már magát a megújuló energia támogatása mellett, és konkrét célokat tűzött ki ezzel kapcsolatban, melyeket aktívan követ. A területi önkormányzatok területrendezési, regionális fejlesztési fellépéseik révén – az egyes polgárok magatartását befolyásolva – már hatással vannak az infrastruktúrára és az energiapolitikákra. Az épületek és a közlekedés terén, valamint egyéb területeken számos esetben támogatják a megújuló energiával (napenergia, talajból származó hőenergia, biomassza, víz- és szélenergia) működő innovatív alkalmazásokat;

10. megállapítja, hogy a nem megújuló energiaforrások használatáról a megújulóakra való áttéréshez hozzátartozik az aránylag kis léptékű helyi energiatermelés bővülése, mely a nagy távolságokat átszelő átvitel során keletkező veszteségeket is csökkenteni fogja. Ez megkívánja a helyi és regionális önkormányzatok részvételét, és kihat tevékenységeikre;

11. elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok azon tevékenységei, amelyek révén hozzá tudnak járulni az irányelv célkitűzéseéhez, a következők:

- területrendezés (egyértelmű tervezési és fejlesztési előírások révén szabályozó és támogató szerepet is játszik),
- az önkormányzati földtulajdon és egyéb ingatlanok kezelése (ideértve a köztéri világítást, az önkormányzati bérlakásokat, a közlekedést, valamint a középületek és hivatalok kezelését és a járműflottákat),
- fenntartható közlekedési szolgáltatások ellátása és alternatív közlekedési módok (kerékpár- vagy elektromosautó-kölcsönzés) meghatározása,

- hálózati fűtés- és hűtésszolgáltatás jelentős méretű magánvagy középületek számára (uszodák, iskolák, helyi vagy regionális önkormányzat épülete stb.),
- regionális fejlesztés,
- könnyítések a megújuló energiával foglalkozó vállalatok számára, többek között a támogatások és a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés révén,
- támogatások és a hitelhez való jutás egyszerűsítése a magánháztartások, az állami szervezetek és a vállalatok számára a megújuló energia használatának elősegítéséhez,
- kommunikáció a polgárokkal,
- tájékoztatás és képzés (a támogatási rendszerekről az állampolgárok, az építők, a berendezés-üzembehelyezők és -karbantartók, valamint a kkv-k részére);
- a kutatás, fejlesztés és technológiai innováció támogatása az energetika területén, különösen az energiatakarékosság és -hatékonyság, valamint a megújuló energiaforrások vonatkozásában.

12. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a nyomás ellenére se kötelezze a tagállamokat az új, megújuló energiával kapcsolatos berendezésekre vonatkozó pályázatokkal és támogatással foglalkozó központosított, önálló adminisztratív szervek felállítására;

13. óva int attól, hogy az energiátöbbletre vonatkozó előírásokat a középületekben visszamenőlegesen alkalmazzák;

14. továbbra is az energiahatékonyságra vonatkozó nemzeti cselekvési tervek tapasztalataira emlékeztetve felkéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa a szükséges eszközöket (ideértve az emberi erőforrásokat is), és a hozza meg a kívánt intézkedéseket (ideértve a jogi eljárást és a pénzbírságot) annak biztosítására, hogy a tagállamok a megszabott határidőn belül benyújtsák színvonalas és az irányelv céljainak elérését lehetővé tevő cselekvési terveiket;

15. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok emelt jelentős, energiafogyasztó termékekre és szolgáltatásokra fordítható közbeszerzési pénzüsszegek felett rendelkeznek; támogatja, hogy a sokkal nagyobb megújulóenergia-arányra való európai áttérés bevezető szakaszaiban nem szabad figyelmen kívül hagyni a helyi és regionális önkormányzatoknak a megújulóenergia-ágazatok meghatározásában, fejlesztésében és a velük való tárgyalásokban játszott jelentős szerepét;

16. elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a teljes energiaszükséglet csökkentésére irányuló tevékenysége az energiahatékonyság javítását célzó intézkedéseken keresztül jelentős közreműködést jelent a megújulóenergia-irányelv célkitűzései teljesítésének területén;

Nemzeti cselekvési tervek

17. úgy véli, hogy a nemzeti cselekvési tervekben szereplő fellépések (lásd pl. a 12. cikket) többségét a helyi és regionális önkormányzatoknak kell végrehajtaniuk. A helyi és regionális önkormányzatok már eddig is jelentős munkát végeztek, és az ebből származó tapasztalataikat teljes körűen fel kellene használni a nemzeti cselekvési tervek kidolgozásában, végrehajtásában és nyomon követésében;

18. ezért nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy módosítsa a 4. cikket, és ezúton követelje meg a helyi és regio-

nális önkormányzatok bevonását a nemzeti cselekvési tervek megfogalmazásába, továbbá vegye kellőképpen figyelembe ezt a tényezőt a nemzeti cselekvési tervek értékelésekor;

19. az energiahatékonyságra vonatkozó nemzeti cselekvési tervek tapasztalataira emlékeztetve felkéri az Európai Bizottságot, hogy kellő időben tegye közzé a cselekvési tervek elkészítéséhez szükséges irányelveket és egy mintatervet. A helyi és regionális önkormányzatok bevonása a nemzeti cselekvési tervek előkészítésébe e folyamat egyik fő részeként fog megjelenni az Európai Bizottság által e tárgyban kiadott bármely minta, főterv és egyéb ajánlás esetében;

Támogatási intézkedések

20. nyomatékosan kéri az Európai Bizottságot, hogy különféle intézkedéseken keresztül ösztönözze a megújuló energia támogatására már létező különféle rendszerek, pl. a strukturális alapok, az EBB-kölcsönökhöz való hozzáférés, a versenyképességi és innovációs keretprogramon (CIP) belül az „Intelligens energia – Európa” program, a 7. kutatási keretprogramhoz tartozó különböző programok és kezdeményezések, valamint az Európai Bizottság *Európai stratégiai energiotechnológiai terv* c. közleményében (COM(2007) 723 végleges) is felsorolt néhány terv igénybe vételét;

21. biztosítani kívánja, hogy a támogatási rendszerekhez mérettől függetlenül minden megújulóenergia-termelő hozzáférhessen, ideértve a kisméretű berendezéseket is, valamint úgy véli, hogy a következetesség kedvéért a megújuló energia támogatását a fosszilis üzemanyagok és az atomenergia termelésére és használatára adott támogatások fokozatos megszüntetésének kellene kísérnie (ami alól kivételt képezne a kapcsolt energiatermelő erőművek esetleges támogatása a közszolgáltatásként működő távfűtéssel összefüggésben). Azon eseteknek is kivételt kellene képezniük, amikor a szén-dioxid-megkötést és -tárolást a fosszilis üzemanyagok használata nyomán keletkezett széndioxid-mennyiség csökkentésére alkalmazzák;

22. szeretné, ha az Európai Bizottság elismerné a szél, a hullámok, az árapály és a tengeráramlatok nyújtotta tiszta, megújuló tengeri erőforrások hozzájárulását, valamint biztosítaná, hogy az ennek kiaknázására irányuló kutatás és fejlesztés ösztönzésére elegendő támogatás álljon rendelkezésre; emlékezett arra, hogy a nemzeti és regionális támogatási programok, amelyek megfelelő megoldásokat kínálnak a nemzeti, regionális és helyi körülményekre bebizonyították, hogy sikerrel képesek előmozdítani a megújuló energia használatát. Következésképp, ugyanakkor fenntartva, hogy az európai szintű kiegészítő támogatás továbbra is kívánatos, a nemzeti és regionális támogatási programok maradnak e terület előmozdításának legfontosabb eszközei. A támogatási programok kitételeinek és feltételeinek európai szintű szabványosítását mindenképpen el kell kerülni;

Származási garanciák

23. megállapítja, hogy a megújuló energiaforrásból előállított villamos, fűtő- vagy hűtőenergia eredetének igazolására szolgáló, az egész Unióban érvényes származási garanciákra vonatkozó európai bizottsági javaslat megfelel a Régiók Bizottsága *A globális éghajlatváltozás 2 Celsius-fokra való csökkentése* (1) c. véleményének, amely zöldenergia-tanúsítvány bevezetését szorgalmazta;

(1) CdR 110/2007 fin.

24. úgy véli, hogy a származási garanciáknak a kereskedelem és a számvitel céljaira is történő használata túl bonyolult, és azt javasolja, hogy az Európai Bizottság gondolja ezt át, és tegye egyértelművé, hogy jobban tudja biztosítani a rendszer átláthatóságát és jogi biztonságát. Javasolja továbbá, hogy ezzel egy időben az Európai Bizottság ügyeljen annak biztosítására, hogy a származási garanciák kereskedelmi és marketing rendszere ne jelentsen kockázatot a nemzeti és regionális támogatási programok hatékonyságára, és fontolja meg egy különálló bizonyítvány használatát az önkéntes kereskedelemben;

25. álláspontja szerint figyelembe kell venni a mikroegységek hozzájárulását, annak érdekében, hogy az egyes tagállamok teljes energiacsomagjának ezen elemét megfelelő módon elismerjék és támogassák;

Tájékoztatás és képzés

26. megállapítja, hogy az energiatermelés, -elosztás és -felhasználás gyors ütemben változik, és úgy gondolja, hogy az átalakulás az elkövetkezendő évek során tovább gyorsul. Széles körű tájékoztatásra és képzésre van szükség, hogy az energiatermelők, a rendszer-üzembehelyezők és a fogyasztók megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek az új technológiákról, annak érdekében, hogy a változások hatékonysága és méltányossága biztosítva legyen;

27. támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a tagállamok biztosítsák megfelelő tájékoztatási, iránymutató és akkreditációs rendszerek felállítását;

28. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak az oktatásban és a képzésben, és az állampolgárok egyre gyakrabban kérik számon tőlük az aktuálisan rendelkezésre álló információk színvonalának az emelését; emellett közvetlenül részt vesznek majd az új épületek tervezési ellenőrzésére és előírásaira vonatkozó iránymutató feladatok elvégzésében, ezért nyomatékosan kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat teljes körűen vonják be a tájékoztatási, tudatosítási, iránymutató, oktatási és képzési rendszerek fejlesztésébe és megvalósításába;

Bioüzemanyagok

29. megállapítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok egy ideje szorgalmazzák a bioüzemanyagok használatát. Javasolták például, hogy a városi tulajdonban lévő gépjárművek biodízel-meghajtásához össze lehetne gyűjteni a használt ételajat, vagy hogy ugyancsak a városi tulajdonban lévő gépjárművekben történő hasznosításra biogázt lehetne előállítani szennyvíziszapból és más bio-hulladékból, valamint hogy fapelletkészletet lehetne felhalmozni a helyi kezelésű erdőkből és hulladékfából, elsősorban hőenergia-termelésre, de kapcsolt energiatermelési rendszerekben történő felhasználásra is. Fokozni kell továbbá a különböző európai régiók „bioüzemanyag-hálózatok” létrehozására irányuló erőfeszítéseit. E hálózatok célja a bioüzemanyagok előállításának és felhasználásának regionális szintű koordinálása. Azzal a feltétellel, hogy a bioüzemanyagok termelése fenntartható, vagyis minden gazdasági, környezeti és társadalmi szempontot tiszteletben tart, lehetséges a regionális gazdaságok fejlődéséhez való hozzájárulás;

30. úgy véli, hogy a megújuló energia közlekedésben való részvételére vonatkozó 10 %-os célkitűzést legkönnyebben a megújuló forrásból előállított árammal működő elektromos meghajtású járművek használatával lehet elérni;

31. úgy véli, hogy a hulladékból, melléktermékekből és maradványokból termelt bioüzemanyagok kétféle módon is kedvezőek az éghajlatváltozás szempontjából: csökkentik a közlekedésből származó kibocsátásokat és a hulladékáramban lévő anyag mennyiségét, ami a korlátozott biomasszaforrások takarékos felhasználását eredményezi. Fontos az is, hogy ezek a bioüzemanyagok nem jelentenek konkurenciát az élelmiszertermelés számára;

32. megállapítja, hogy a bioüzemanyagok közlekedésben való fokozott használata csak akkor hozza meg a kívánt pozitív hatást, ha a bioüzemanyagokat olyan nyersanyagokból állítják elő, amelyek kinyerése sem a természet ökológiai egyensúlyát, sem az élelmiszer-ellátást, sem a piac gazdasági egyensúlyát, sem pedig a társadalom szociális egyensúlyát nem befolyásolja hátrányosan;

33. megjegyzi, hogy a bioüzemanyag közlekedésben való használatából származó, az emberi egészségre káros levegőszennyező anyagok kibocsátása a forrás függvényében változó. A bioüzemanyagok tehát a levegőminőséget pozitív vagy negatív irányban is befolyásolhatják, ennek kezelésében pedig kulcsfontosságú szerepük van a helyi önkormányzatoknak;

34. sürgeti ezért a különböző bioüzemanyagok kipufogógáz-kibocsátásával kapcsolatos átfogó kutatás indítását, valamint azt, hogy a fenntarthatósági vizsgálat mellett a levegőminőségre gyakorolt hatásokat is vegyék figyelembe, holisztikus megközelítést alkalmazva;

35. azt javasolja, hogy a nemzeti cselekvési tervekben – amelyek kidolgozásában a helyi és regionális önkormányzatok is részt vesznek – szerepeljenek részletes szabályok a bioüzemanyagok előállítására használt nyersanyagokkal kapcsolatban. A cselekvési terveknek figyelembe kellene venniük az egyes tagállamok természeti erőforrásait és mezőgazdasági lehetőségeit;

36. sürgeti, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának jelentős és számszerűsített mértékű csökkentését kínáló bioüzemanyagokat támogassák;

37. úgy értelmezi, hogy a cellulóz tartalmú biomassza ⁽²⁾ és az algák gyűjtése – ha az az egyéb tengeri tevékenységekkel összeegyeztethető – kevésbé befolyásolja az élelmiszeripart és kisebb terhet jelent a megművelhető föld szempontjából; habár a termelési módszerek még fejlesztés alatt állnak, az üvegházhatású gázok kibocsátásának akár 90 %-os csökkentését is prognosztizálják ⁽³⁾, továbbá a hulladék rothadása révén biogáz alapú üzemanyag állítható elő, egyben csökkenthető az üvegházhatású gázok kibocsátása;

38. felkéri az Európai Bizottságot, hogy fejlessze tovább az irányelvjavaslat 15. cikkében meghatározott, a bioüzemanyagok környezetvédelmi fenntarthatóságára vonatkozó kritériumokat. E kritériumoknak a következő, a bioüzemanyagok általános fenntarthatósága szempontjából alapvető fontosságú kérdésekre kell megoldást találniuk:

- az inputanyagok kérdése (a műtrágya és szintetikus növényvédő szerek használatának intenzív gyakorlata),
- a vízgazdálkodás kérdése a művelési gyakorlatokban,
- az alapvetően élelmiszertermelésre használt földek használatba vétele.

⁽²⁾ Fa (pl. fűzfa, hibrid nyárfa, eukaliptusz), élő fűfélék (pl. kakaslábfű, japánfű), betakarítási maradékok és a városi szerves hulladék.

⁽³⁾ National Geographic, 2007. október és Engineering & Technology, 2008. május.

Ezenkívül a fent említett regionális hálózatok példái alapján felkéri az Európai Bizottságot, hogy vegye kellőképpen figyelembe a regionális termelési és fogyasztási láncok lehetőségeit;

39. sürgeti a bioüzemanyagok fenntarthatóságának szigorú értékelését a technológiai fejlődés aktuális állásának figyelembevételével, a technológia fejlődésével párhuzamosan pedig az üvegházhatású gázok kibocsátása tekintetében elért megtakarítások minimumértékének módosítását;

40. úgy véli, hogy mind az Unióban, mind pedig az azon kívül termelt bioüzemanyagok esetén alkalmazni kell a fenntarthatóság kritériumát, hogy a nagyközönség magabiztosan döntessen vásárláskor, és megbízzon a helyi önkormányzat által üzemeltetett rendszerekben;

41. utal rá, hogy a bioüzemanyagokat fenntartható és az éghajlatot minél kevésbé megterhelő módon kell előállítani. Semmiképpen sem szabad kiterjedt erdős területeket kiirtani csak azért, hogy legyen hely a *de facto* kevesebb szén-dioxidot megkötő energianövények termesztésére.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

3. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy a megújuló forrásokból előállított energia közlekedésben felhasznált részaránya 2020-ban legalább az egyes tagállamokban közlekedési célra felhasznált végső energiafogyasztás 10 %-a.	A tagállamok biztosítják, hogy a megújuló forrásokból előállított energia közlekedésben felhasznált részaránya 2020-ban legalább az egyes tagállamokban közlekedési célra felhasznált végső energiafogyasztás 10 %-a. <u>Ez az energia kizárólag olyan nyersanyagokból származhat, amelyek kinyerése sem a természet ökológiai egyensúlyát, sem az egyes tagállamok piacának gazdasági egyensúlyát nem befolyásolja hátrányosan.</u>
Az első albekezdésben említett közlekedési célú energiafogyasztás kiszámításakor a benzin- és dízelüzemanyagon kívül más kőolajterméket nem lehet beszámítani.	Az első albekezdésben említett közlekedési célú energiafogyasztás kiszámításakor a benzin- és dízelüzemanyagon kívül más kőolajterméket nem lehet beszámítani.

Indokolás

Mivel a magas ÜHG-megtakarítást biztosító bioüzemanyagok előállítási módszerei még fejlesztés alatt állnak, és mivel egy célkitűzés meghatározása ebben a szakaszban előidézheti a globális élelmiszerpiac torzulását.

2. módosítás

4. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok elfogadják nemzeti cselekvési tervüket.	A tagállamok elfogadják nemzeti cselekvési tervüket, <u>olyan energiaügyi cselekvési tervek alapján, amelyeket helyi és regionális szinten dolgoztak ki, és összehangoltak a regionális és területhasznosítási politikákkal; A tagállamok már a folyamat korai szakaszában aktívan konzultálnak a regionális és helyi önkormányzatokkal, és bevonják őket a nemzeti cselekvési tervek kidolgozásába.</u>
A nemzeti cselekvési terv megállapítja a közlekedésben, a villamosenergia-fogyasztásban, a fűtésben és hűtésben felhasznált, megújuló forrásból előállított energia részarányaira vonatkozó célkitűzéseket, és az e célkitűzések elérésére alkalmas, meghozandó intézkedéseket, beleértve a meglévő biomassza erőforrások fejlesztésére és az új, különféle felhasználásokra szolgáló biomassza erőforrások mozgósítására vonatkozó nemzeti politikákat, és a 12–17. cikkben foglalt követelmények teljesítése érdekében meghozandó intézkedéseket.	A nemzeti cselekvési terv megállapítja a közlekedésben, a villamosenergia-fogyasztásban, a fűtésben és hűtésben felhasznált, megújuló forrásból előállított energia részarányaira vonatkozó célkitűzéseket, és az e célkitűzések elérésére alkalmas, meghozandó intézkedéseket, beleértve a meglévő biomassza erőforrások használatát támogató környezetvédelmi kritériumok bevezetése által a green public procurement [környezettudatos közbeszerzés] alkalmazását az energetikai szolgáltatások közigazgatás általi beszerzése területén, valamint a meglévő biomassza erőforrások fejlesztésére és az új, különféle felhasználásokra szolgáló biomassza erőforrások mozgósítására vonatkozó nemzeti politikákat, és a 12–17. cikkben foglalt követelmények teljesítése érdekében meghozandó intézkedéseket alkalmazását.

Indokolás

Mivel a nemzeti cselekvési tervekben szereplő intézkedések jelentős részének végrehajtása a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe fog tartozni, alapvető jelentőséggel bír, hogy részt vegyenek a nemzeti cselekvési tervek kidolgozásában.

A környezetvédelmi technológiák terjesztésére irányuló stratégia keretében a 25 tagállam nemzeti cselekvési terveket fogadott el a környezettudatos közbeszerzés érdekében (Olaszországban 2008. április 11-én hagyták jóvá a tervet miniszteriumi rendelettel). A környezettudatos közbeszerzést a környezetvédelmi (a megújuló energiaforrások használatára vonatkozó) kritériumok bevezetése érdekében kell alkalmazni az energetikai szolgáltatásokkal kapcsolatos közbeszerzések területén.

Az irányelvtervezet jelenlegi formájában csak korlátozott mértékben utal a helyi és regionális önkormányzatok potenciálisan pozitív szerepére (12. cikk 1. bekezdés (a) pont, valamint 12. cikk 3., illetve 7. bekezdés). Bár elismerjük az Európai Bizottság érvelését, amely magának a célkitűzésnek az elérését helyezi előtérbe annak részrehajló befolyásolása nélkül, hogy a tagállamok ezt milyen módon kívánják elérni, a fenti módosító indítvány előmozdíthatja a szubnacionális helyi önkormányzatok ismertségének növelését és hatásköreinek tisztelgetben tartását, és különösen arra ösztönözheti a nemzeti hatóságokat, hogy tevékenyen közreműködjenek velük nemzeti cselekvési terveik kidolgozásában és végrehajtásában.

3. módosítás

12. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok előírják a helyi és regionális közigazgatási hatóságoknak, hogy az ipari vagy lakóövezetek tervezése, kivitelezése, építése és felújítása során vegyék figyelembe a megújuló energiaforrásból előállított fűtőenergia, hűtőenergia és villamos energia használatára szolgáló berendezések és rendszerek telepítését a távfűtés és a hűtés céljára.	A tagállamok előírják a helyi és regionális közigazgatási hatóságoknak, hogy az ipari, kereskedelmi, iroda- vagy lakóövezetek tervezése, kivitelezése, építése és felújítása során vegyék figyelembe a megújuló energiaforrásból előállított fűtőenergia, hűtőenergia és villamos energia használatára szolgáló berendezések és rendszerek telepítését a távfűtés és a hűtés céljára.

4. módosítás

13. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy a támogatási intézkedésekkel kapcsolatos információk eljutnak a fűtő-, hűtő- és villamos energia berendezéseket és rendszereket és a nagy mennyiségű bioüzemanyagot tartalmazó keverékek vagy tiszta bioüzemanyag használatával kompatibilis járműveket alkalmazó fogyasztókhoz, építőipari szakemberekhez, üzembe helyezőkhez, építészekhez és szolgáltatókhoz.	A tagállamok biztosítják, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részvétele által a támogatási intézkedésekkel kapcsolatos információk eljutnak a fűtő-, hűtő- és villamos energia berendezéseket és rendszereket és a nagy mennyiségű bioüzemanyagot tartalmazó keverékek vagy tiszta bioüzemanyag használatával kompatibilis járműveket alkalmazó fogyasztókhoz, építőipari szakemberekhez, üzembe helyezőkhez, építészekhez és szolgáltatókhoz.

Indokolás

A megújuló energiaforrások terjesztésével kapcsolatos képzési és tájékoztatási tevékenység során a helyi és regionális önkormányzatoknak fontos szerepet kell játszaniuk a 20-20-20 programban szereplő célkitűzések elérésének szavatolása érdekében.

5. módosítás

13. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítást
A tagállamok iránymutatásokat dolgoznak ki a tervezők és az építészek számára annak érdekében, hogy azok az ipari vagy lakóövezetek tervezése, kivitelezése, építése és felújítása során megfelelően mérlegelni tudják a megújuló energiaforrásokból előállított energia és a távfűtés és távhűtés alkalmazását.	A tagállamok a helyi és regionális önkormányzatok részvételével iránymutatásokat dolgoznak ki a tervezők és az építészek számára annak érdekében, hogy azok az ipari vagy lakóövezetek tervezése, kivitelezése, építése és felújítása során megfelelően mérlegelni tudják a megújuló energiaforrásokból előállított energia és a távfűtés és távhűtés alkalmazását.

Indokolás

A megújuló energiaforrások terjesztésével kapcsolatos képzési és tájékoztatási tevékenység során a helyi és regionális önkormányzatoknak fontos szerepet kell játszaniuk a 20-20-20 programban szereplő célkitűzések elérésének szavatolása érdekében.

6. módosítás

14a. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítást
	<u>A távvezeték-hálózat biztonságának és fenntartásának sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a szállítórendszer és az elosztórendszer üzemeltetői saját ellátási területükön szavatolják, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított gáz és hő (közte hulladékhő) ésszerű feltételek mellett elsőbbséget élvez a megfelelő hálózatokhoz való hozzáférés során.</u>

Indokolás

A megújuló forrásokból előállított gáz (biogáz) és hő számára végeredményben biztosítani kell a megfelelő hálózatokhoz való hozzáférést; az ipari folyamatokból, a hulladékégetésből stb. származó hulladékhő hasznosítása az elsődlegesenergia-megtakarítás igen hatékony módja.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Kibocsátáskereskedelmi rendszer

(2008/C 325/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a légi közlekedés kibocsátáskereskedelmi rendszerbe való felvételéről szóló jogszabály elfogadását, valamint a tengeri szállítási ágazatot a lehető leghamarabb vonja be a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe;
- aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az irányelv nem ösztönzi az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését a hulladékgazdálkodási ágazatban, amely mind a kibocsátások, mind a területkezelés szempontjából kifejezetten problémás ágazat;
- azt javasolja, hogy a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek legalább 30 %-át a tagállamok a következő célokból biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatoknak: a megújuló energiaforrások használatának, valamint az energiahatékonyságnak az ösztönzése a végfelhasználók esetében, a Közösség azon vállalásának teljesítése céljából, hogy 2020-ra 20 %-ban megújuló forrásból származó energiát fog felhasználni, valamint a Közösség azon vállalásának teljesítése céljából, hogy 2020-ig az energiahatékonyságot 20 %-kal növeli; az üvegházhatású gázok csökkentése a kibocsátáskereskedelembe nem tartozó ágazatokban, főként a közlekedési és a hulladékgazdálkodási ágazatban;
- intézkedéseket javasol egyes fokozott energiefelhasználású iparágak támogatására következményes kibocsátás esetén;
- az Európai Bizottság legkésőbb fél évvel ezen irányelv hatálybalépése után valamennyi illetékes szociális partnerrel és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően elemző jelentést terjeszt elő konkrét javaslatokkal a nagy energiefelhasználású ágazatok és részágazatok CO₂-kibocsátása relokalizációjának megelőzésére.

Előadó: Pietro MARRAZZO (IT/PES), Lazio tartomány elnöke

Referenciaszöveg

Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelvére a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének javítása és kiterjesztése céljából történő módosításáról

COM(2008) 16 végleges – 2008/0013 (COD)

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. Emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok döntő módon hozzájárulnak az európai kezdeményezések sikerességéhez, és meghatározó szerepet játszanak a környezetvédelmi, ipari és energetikai politikák végrehajtásában;
2. egyetért a „szennyező fizet” elv alkalmazásával, amelyet minden, környezettel és éghajlattal kapcsolatos közösségi politikában a gyakorlatban is végre kell hajtani; a javak és szolgáltatások környezeti költségeinek internalizációja ugyanis lényegi eleme a megfelelő, a fenntartható fejlődés elveihez igazodó, kiegyensúlyozott és környezetbarát közpolitikáknak;
3. nagyra értékeli ezért az Európai Bizottság által a hatékony szén-dioxid-piac megteremtése érdekében már megtett erőfeszítéseket, amely piac a szabad tárgyalások rendszerének keretei között képes meghatározni „egy tonna szén-dioxid környezet-szennyezésének árát”;
4. az eddig elért eredményekkel, valamint a rendszer első működési szakaszában (2005–2007) tapasztalt problémákkal összhangban kedvezően fogadja az ETS (Emission Trading Scheme; kibocsátáskereskedelmi rendszer) hozzáigazítására és naprakésszé tételére vonatkozó javaslatot;
5. úgy véli, hogy az elért haladás ellenére folytatni kell a kibocsátáskereskedelmi rendszer hosszú távú átláthatóságának és megbízhatóságának erősítését, és oda kell figyelni a javasolt intézkedések által elérhető társadalmi és környezeti megtakarításokra, főként regionális és helyi szinten;

A kibocsátáskereskedelmi rendszerhez való hozzáigazítással kapcsolatban

Technikai kiigazítások

6. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság által javasolt egyszerűsítés, mely magában foglalja a kisebb ipari létesítmények kizárásának, és a tüzelőberendezések meghatározása világossá tételének lehetőségét is, hozzájárul a teljes szén-dioxid-piac megbízhatóságához, hatékonyságához és átláthatóságához;
7. arra kéri mindazonáltal az Európai Bizottságot, hogy pontosítsa, hogy a lehetséges adópolitikai eszközökre való általános utaláson (szénadó) kívül melyek azok a tagállamok által elfogadható egyenértékű intézkedések, amelyeket a kis létesítmények kibocsátásának csökkentése érdekében követni kellene;

8. megállapítja, hogy a kibocsátási egységek árverésen való értékesítése tekintetében helyénvaló lenne a teljesen ingyenes kiosztásról áttérni a folyamatos és fokozatos nyilvános árverés általi értékesítésre; kiáll amellett, hogy védelmet kell nyújtani a kevésbé jómódú társadalmi rétegek számára az ipari termékek és az egyéb energiahordozók árának, illetve az elektromos díjaknak az esetleges növekedésével szemben, valamint segíteni kell őket otthonuk energiahatékonyságának növelésében;

9. egyetért az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatával, hogy túl kell lépni az eddigi megközelítésen, amely nemzeti kiosztási tervek elfogadását az egyes tagállamokra bízta, és értékeli azt a megközelítést, mely szerint – az egységesség és a szolidaritás jegyében – közösségi szinten kell közös, az egész EU-ra érvényes célkitűzéseket meghatározni;

10. oszítja az Európai Bizottság a szén-dioxid elkülönítési, szállítási és geológiai tárolás folyamatainak a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe való felvételére vonatkozó javaslatát, és megfelelő támogatást remél a vonatkozó, utólagos fejlesztéseket és befektetéseket igénylő technológiákkal kapcsolatos kutatásokhoz, feltéve, hogy értékeli a szén-dioxid-tárolásnak az érintett ökoszisztémákra gyakorolt lehetséges hatásait;

11. emlékeztet az energetikai és környezetvédelmi kutatás szerepének fontosságára a kibocsátások csökkentésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, és reméli, hogy az irányelv hatékony eszköze lesz az állandó pénzügyi forrás biztosításának ezekhez a tevékenységekhez;

12. amellett száll síkra, hogy újabb tevékenységi területek kibocsátáskereskedelmi rendszerbe való bevonását ne csak az európai ipar versenyképességének a nemzetközi piacon való csökkenése fényében értékeljék, hanem az adott ágazat által okozott tényleges szennyezés és a technológiai javítások lehetőségeinek szempontjából is az érintett ágazatokban. Ennek során ellenőrizni kell, hogy a járulékos költségek végső fogyasztóra való terhelése mennyiben korlátozható;

13. ebből kifolyólag arra kéri az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a légi közlekedés kibocsátáskereskedelmi rendszerbe való felvételéről szóló jogszabály elfogadását, valamint a tengeri szállítási ágazatot a lehető leghamarabb vonja be a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe (lásd az RB 22/2008 sz. véleményének 65. pontját);

14. üdvözli az új kibocsátáskereskedelmi rendszerben bevezetett együttműködést és szolidaritást a technológiailag fejlettebb (magasabb energiahatékonyságú ipari ágazatokkal rendelkező), illetve a fejlődésben elmaradott országok között, mely utóbbiakban a gazdaság több energiát fogyaszt, és amelyek növekedési rátáit ösztönözni kell;

Nemzetközi dimenzió az éghajlatváltozás elleni küzdelemben

15. értékeli az EU által eddig tett erőfeszítéseket a Kiotói Jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon – legutóbb a Balin rendezett konferencián –, valamint a világszintű egységes stratégia meghatározásában való részvételre, különös tekintettel a gazdag, illetve a fejlődésben lévő országok által végrehajtandó erőfeszítések megosztásával kapcsolatban; reméli, hogy az eddig elért eredmények a későbbiekben megerősíthetők és fejleszthetők lesznek a következőkben megrendezésre kerülő poznanai, illetve koppenhágai nemzetközi konferenciák keretében;

16. kiegészítő intézkedéseket kér az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel és a kibocsátáskereskedelmi rendszer tekintetében meghatározott célkitűzésekkel kapcsolatban, annak érdekében, hogy ezek összhangban legyenek az összes kibocsátásnak a nemzetközi egyezményeknek megfelelő 30 %-os csökkentésével kapcsolatos célkitűzéssel;

17. hangsúlyozza, hogy az elérni kívánt nemzetközi egyezmények világszerte az érintett ágazatok azonos kezeléséhez kell vezetnie; ezért olyan minimális követelményeket kell meghatározni, amelyeket az egyezmények teljesítenie kell ahhoz, hogy az irányelv szerinti értelemben nemzetközi egyezménynek számítson;

Újabb szabályozott tevékenységi területek

18. hangsúlyozza, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe bevont új termelési ágazatok esetében megfelelő költség-haszon elemzésekre van szükség annak érdekében, hogy elkerülhetőek legyenek a versenytorzulások az előállított üvegházhatású gázok csökkentése miatt nem egységes ipari ágazatok között;

19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az irányelv nem ösztönzi az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését a hulladékgazdálkodási ágazatban, amely mind a kibocsátások, mind a területkezelés szempontjából kifejezetten problémás ágazat;

20. emlékeztet rá, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeivel történő kereskedelemmel párhuzamosan komoly erőfeszítéseket kell tenni mindenekelőtt a környezetbarát szállítási módokra való átállás érdekében. A nemzeti kormányoknak felelősséget kell vállalniuk ezen a téren, fejleszteniük kell a vasúti és a vízi közlekedési utakat, illetve általában véve is ösztönözniük kell az intermodális közlekedést;

A vállalatok versenyképessége és a fogyasztók védelme

21. megállapítja, hogy az Európai Bizottság még nem vizsgálta átfogóan a versenyképesség csökkenésének kockázatát az ipari ágazatokban, valamint hogy az új irányelv nem tartalmaz megfelelő támogató és védelmi intézkedéseket az európai gazdasággal kapcsolatban. Ebben a tekintetben rámutat a stabil és vonzó környezet jelentőségére a befektetések szempontjából, valamint annak szükségességére, hogy időben kezeljük a kibocsátások olyan országokba történő átirányításának kockázatát, amelyekben kevésbé kötelező érvényűek a környezetvédelmi jogszabályok és kisebbek a költségek (carbon leakage). Helyénvalónak tartaná, ha az Európai Bizottság a lehető leghamarabb az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztene az egész Közösségre kiterjedő és teljes mértékben összehangolt szabályozásokra vonatkozó javaslatokat a kibocsátási egységek ingyenes szétosztására vonatkozóan. A szabályozásnak különös figyelmet kell fordítani az energiaigényes ágazatok és alágazatok helyzetére, amelyek esetében jelentős a következményes kibocsátás (a széndioxid-kibocsátások áthelyeződésének) kockázata;

22. azt ajánlja, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges erőfeszítéseket megfelelően osszák meg az érintett ipari szereplők és a végső fogyasztók között, elkerülve annak veszélyét, hogy – főként bizonyos termelési ágazatokban – kizárólag ez utóbbiak viseljék az elfogadott stratégiák miatt előálló járulékos költségeket;

23. megállapítja, hogy az Európai Bizottság javaslata nem fordít kellő figyelmet a kevésbé jómódú társadalmi rétegekre gyakorolt káros hatások elkerülésének szükségességére, főként az irányelv elektromos díjakra való lehetséges kihatásaival kapcsolatban. Arra kéri tehát az Európai Bizottságot, hogy jobban felügyelje a piacokat, erősítse meg a fogyasztók bizalmát és csökkentse a piac manipulálásának kockázatát;

24. amellet foglal állást, hogy az ingyenes kibocsátási egységek szétosztása során méltányolják az egyes vállalatok által már elért kibocsátáscsökkentést; ennek során például az olyan létesítmények számára, amelyek az adott termelési ágazatban az egy termelési egységre eső legalacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátás alapján viszonyítási pontot jelentenek, ingyenesen osszák ki valamennyi kibocsátási egységet;

A helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása

25. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok élvonal szerepét az éghajlatváltozás következményeinek kezelésében; ennek következtében megfelelően be kell vonni azokat valamennyi ellenstratégia és alkalmazkodási stratégia elfogadásába;

26. felhívja az Európai Bizottság figyelmét annak szükségességére, hogy a kibocsátáskereskedelmi rendszer felülvizsgálata során ne csak a nemzeti vagy nemzetközi szintű versenyképességre gyakorolt következményekre legyenek figyelemmel, hanem az EU-n belüli különböző régiók versenyképességét és vonzerejét fenyegető kockázatokra is;

27. éppen ezért azt ajánlja, hogy megfelelően vegyék figyelembe a regionális fejlesztési politikák igényeit, és felhívja a figyelmet arra, hogy a szén-dioxidpiac nagyobb átláthatósága és jobb működőképessége érdekében bizonyos ipari létesítmények esetében átfogó átalakításokra lehet szükség, míg a kevésbé hatékony, vagy krízishelyzetben lévő létesítmények esetében azok termelési rendszerből való kizárása is lehetséges. Ilyen esetekben az ipari szerkezetátalakítási folyamatokat és az érintett munkavállalókat támogató tevékenységeket ajánl;

28. a kibocsátáskereskedelmi rendszer erősítése és kiigazítása tekintetében elismeri, hogy az összes intézkedés nagyobb koherenciájára van szükség, valamint, hogy ambiciózusabb célkitűzések szükségesek, amelyek – az említett nemzetközi megállapodásoknak megfelelően – tartalmazzák az üvegházhatású gázok kibocsátásának 30 %-os csökkentésére vonatkozó célkitűzést 2020-ig;

29. támogatja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok segítségével erősebben vonják be a közvéleményt az EU-nak a jelenlegi éghajlatváltozás elleni erőfeszítéseibe. Az ilyenfajta tudatosságnövelő tevékenységek célja mind az egyének megfelelő viselkedésének ösztönzése, mind a közvélemény megismertetése a nagy ipari és technológiai kérdésekkel, amelyek gyakran az elfogadott stratégiák alapjait képezik;

30. támogatja a helyi és regionális önkormányzatok tevékenysége erősítésének lehetőségét a képzés, valamint a végső felhasználóknak, illetve a kibocsátáskereskedelmi irányelv hatálya alá eső ipari kis- és középvállalkozásoknak nyújtott tájékoztatás területén.

II. JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK

1. módosító indítvány

1. cikk (5) bekezdés, (9. cikk)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>9. cikk</p> <p>Közösségi kibocsátási egység-mennyiség</p> <p>A 2013-tól kezdve közösségi szinten évente kiadható kibocsátási egység-mennyiség a 2008-tól 2012-ig terjedő időszak közepétől kezdve lineárisan csökken. A szóban forgó mennyiség a 2008-tól 2012-ig terjedő időszakra vonatkozó nemzeti kiosztási tervekről elfogadott bizottsági határozatokkal összhangban a tagállamok által kiadott kibocsátási egységek átlagos évi teljes mennyiségéhez viszonyítva 1,74 %-os lineáris tényező szerint csökken.</p> <p>A Bizottság – a 2008-tól 2012-ig terjedő időszakra vonatkozó nemzeti kiosztási tervekről elfogadott bizottsági határozatokkal összhangban a tagállamok által kiadott teljes mennyiségek alapján – 2010. június 30-ig közzéteszi a 2013. évre vonatkozó kibocsátási egységek abszolút mennyiségét.</p> <p>A Bizottság a lineáris tényezőt legkésőbb 2025-ben felülvizsgálja.</p>	<p>9. cikk</p> <p>Közösségi kibocsátási egység-mennyiség</p> <p>A 2013-tól kezdve közösségi szinten évente kiadható kibocsátási egység-mennyiség a 2008-tól 2012-ig terjedő időszak közepétől kezdve lineárisan csökken. A szóban forgó mennyiség a 2008-tól 2012-ig terjedő időszakra vonatkozó nemzeti kiosztási tervekről elfogadott bizottsági határozatokkal összhangban a tagállamok által kiadott kibocsátási egységek átlagos évi teljes mennyiségéhez viszonyítva 1,74 %-os lineáris tényező szerint csökken.</p> <p>A Bizottság – a 2008-tól 2012-ig terjedő időszakra vonatkozó nemzeti kiosztási tervekről elfogadott bizottsági határozatokkal összhangban a tagállamok által kiadott teljes mennyiségek alapján – 2010. június 30-ig közzéteszi a 2013. évre vonatkozó kibocsátási egységek abszolút mennyiségét.</p> <p>A Bizottság a lineáris tényezőt legkésőbb 2025-ben felülvizsgálja. A Bizottság legkésőbb 2018-ig felülvizsgálja az irányelvet a 2020 utáni időszakra vonatkozó továbbfejlesztés szempontjából.</p>

Indokolás

Az irányelv javasolt módosítása a 2013–2020 közötti kereskedelmi időszakra vonatkozik. A 2020 utáni időszakot illető rendelkezések ezért nem helyénvalóak. Ehelyett az eddigi kereskedelmi rendszerhez képest lezajló mélyreható változások miatt általános felülvizsgálatra van szükség legkésőbb 2018-ban.

2. módosító indítvány

1. cikk (7) bekezdés (10. cikk (3) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A (2) bekezdés alapján a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek – beleértve a (2) bekezdés b) pontja alapján megvalósuló értékesítésből származó valamennyi bevételt is – legalább 20 %-át a következő célokra kell felhasználni:</p>	<p>A (2) bekezdés alapján a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek – beleértve a (2) bekezdés b) pontja alapján megvalósuló értékesítésből származó valamennyi bevételt is – legalább 20 %-át 50 %-át a tagállamoknak, valamint helyi és regionális önkormányzataiknak a következő célokra kell felhasználniuk:</p>

3. módosító indítvány

1. cikk (7) bekezdés (10. cikk (3) bekezdés f) albekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
<p>f) a kis és közepes jövedelmű háztartások szociális aspektusainak kezelésére, például az energiahatékonyság és a hőszigetelés javítására;</p>	<p>f) a kis és közepes jövedelmű háztartások szociális aspektusainak kezelésére, például <u>kompenzációs intézkedések által az elektromos energia árának esetleges emelkedése esetére, valamint az segítségnyújtással otthonaik energiahatékonyságának és a hőszigetelésének javítására;</u></p>

Indokolás

A kis jövedelmű háztartások esetében a kompenzációs intézkedések körébe a kifejezetten gazdasági jellegűeket is be kell vonni.

4. módosító indítvány

1. cikk (7) bekezdés, (10. cikk (3) bekezdés): új, (3a) bekezdés betoldása

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
	<p>3a <u>A (2) bekezdés alapján a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek – beleértve a (2) bekezdés b) pontja alapján megvalósuló értékesítésből származó valamennyi bevételt is – legalább 30 %-át a tagállamok a következő célokból biztosítják a helyi és regionális önkormányzatoknak:</u></p> <p>a) <u>a megújuló energiaforrások használatának, valamint az energiahatékonyságnak az ösztönzése a végfelhasználók esetében, a Közösség azon vállalásának teljesítése céljából, hogy 2020-ra 20 %-ban megújuló forrásból származó energiát fog felhasználni, valamint a Közösség azon vállalásának teljesítése céljából, hogy 2020-ig az energiahatékonyságot 20 %-kal növeli;</u></p> <p>b) <u>az üvegházhatású gázok csökkentése a kibocsátáskereskedelembe nem tartozó ágazatokban, főként a közlekedési és a hulladékgazdálkodási ágazatban;</u></p> <p>c) <u>a végfelhasználók megfelelő viselkedését ösztönző tájékoztató tevékenységek finanszírozása, amelyek célja az elektromos energia ára esetleges emelkedésének ellensúlyozása;</u></p> <p>d) <u>képzési és információs tevékenységek finanszírozása, melyek célja az ipari kis- és középvállalkozások, valamint a dolgozók megfelelő viselkedésének elősegítése.</u></p>

Indokolás

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó intézkedések terén szerepet kell adni a regionális és helyi önkormányzatoknak, és biztosítani kell ehhez a megfelelő finanszírozást.

Kiemelt szerepet kell biztosítani a régióknak és a helyi önkormányzatoknak a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság népszerűsítésében.

Finanszírozni kell azokat az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését célzó helyi és regionális szintű intézkedéseket, amelyek a kibocsátáskereskedelmi irányelv alkalmazási körébe nem tartozó ágazatokat érintik: a hulladékgazdálkodási és a közlekedési ágazatot.

Finanszírozni kell a polgárok, valamint a kibocsátáskereskedelmi irányelv által nem érintett ipari szereplők képzésével és a tájékoztatásával kapcsolatos tevékenységeket.

5. módosító indítvány

1. cikk (7) bekezdés (10. cikk (5) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>5. Az árverések nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes lefolytatása érdekében a Bizottság 2010. december 31-ig rendeletet fogad el az árverések időütemezéséről, igazgatásáról és egyéb vonatkozásairól. Az árveréseket úgy kell megszervezni, hogy az üzemeltetők, különösen pedig a közösségi rendszer hatálya alá tartozó kis- és középvállalkozások teljes mértékben részt vehessenek rajtuk, és az esetleges többi résztvevő ne lehetetlenítse el az árverés lefolytatását. Ez az intézkedés ezen irányelv nem alapvető elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányul, ezért [a 23. cikk (3) bekezdésében] előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.</p>	<p>5. Az árverések nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes lefolytatása érdekében a Bizottság 2010. december 31-ig rendeletet fogad el az árverések időütemezéséről, igazgatásáról és egyéb vonatkozásairól. Az árveréseket úgy kell megszervezni, hogy az üzemeltetők, különösen pedig a közösségi rendszer hatálya alá tartozó kis- és középvállalkozások teljes mértékben részt vehessenek rajtuk, és az esetleges többi résztvevő ne lehetetlenítse el az árverés lefolytatását. <u>A nemkívánatos spekulációs nyereségek elkerülésére az árveréseken való részvételt a tényleges piaci szereplőkre lehet korlátozni.</u> Ez az intézkedés ezen irányelv nem alapvető elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányul, ezért [a 23. cikk (3) bekezdésében] előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.</p>

Indokolás

Mivel a kibocsátási egységekből előreláthatólag hiány lesz, fennáll a veszélye, hogy az árak pusztán spekulatív alapon aránytalan mértékben megnőjenek.

6. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10a. cikk (1) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
<p>A (2)–(6) és a (8) bekezdéssel összhangban a Bizottság 2011. június 30-ig közösségi szintű, teljes mértékben harmonizált végrehajtási intézkedéseket fogad el a kibocsátási egységek harmonizált kiosztására vonatkozóan.</p> <p>Ezek az intézkedések ezen irányelv nem alapvető elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányulnak, ezért [a 23. cikk (3) bekezdésében] előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell őket elfogadni.</p> <p>Az első albekezdésben előírt intézkedéseknek lehetőség szerint biztosítaniuk kell, hogy a kiosztás módja ösztönözze az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása és az energiefelhasználás tekintetében hatékony műszaki megoldásokat és a kibocsátáscsökkentést, és ne ösztönözzön a kibocsátás növekedésére; ebből a célból a kiosztás során figyelembe kell venni a leghatékonyabb műszaki megoldásokat, a helyettesítő megoldásokat, az alternatív termelési folyamatokat, a biomassza felhasználását, valamint az üvegházhatású gázok elkülönítését és tárolását. Villamosenergia-termelés céljából ingyenesen nem osztható ki kibocsátási egység.</p> <p>Ha és amikor a Közösség olyan nemzetközi éghajlat-változási egyezményt köt, amely az üvegházhatású gázok tekintetében a Közösségben megvalósulóval összemérhető mértékű kibocsátáscsökkentésre kötelez, akkor a Bizottság a fenti intézkedéseket felülvizsgálja annak érdekében, hogy ingyenes kiosztásra csak akkor kerülhessen sor, ha az az egyezményre figyelemmel teljes mértékben indokolt.</p>	<p>A (2)–(6) és a (8) bekezdéssel összhangban a Bizottság 2011. június 30-ig közösségi szintű, teljes mértékben harmonizált végrehajtási intézkedéseket fogad el a kibocsátási egységek harmonizált kiosztására vonatkozóan.</p> <p>Ezek az intézkedések ezen irányelv nem alapvető elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányulnak, ezért [a 23. cikk (3) bekezdésében] előírt ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell őket elfogadni.</p> <p>Az első albekezdésben előírt intézkedéseknek lehetőség szerint biztosítaniuk kell, hogy a kiosztás módja ösztönözze az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása és az energiefelhasználás tekintetében hatékony műszaki megoldásokat – ideértve a <u>kapcsolt energiatermelést</u> – és a kibocsátáscsökkentést, és ne ösztönözzön a kibocsátás növekedésére; ebből a célból a kiosztás során figyelembe kell venni a leghatékonyabb műszaki megoldásokat, a helyettesítő megoldásokat, az alternatív termelési folyamatokat, a biomassza felhasználását, valamint az üvegházhatású gázok elkülönítését és tárolását. Villamosenergia-termelés céljából ingyenesen nem osztható ki kibocsátási egység. <u>A többi ágazatban ezzel ellentétben lehetőség van ingyenes kibocsátási egységek igénybevételére.</u></p> <p>Ha és amikor a Közösség olyan nemzetközi éghajlat-változási egyezményt köt, amely az üvegházhatású gázok tekintetében a Közösségben megvalósulóval összemérhető mértékű kibocsátáscsökkentésre kötelez, akkor a Bizottság a fenti intézkedéseket felülvizsgálja annak érdekében, hogy ingyenes kiosztásra csak akkor kerülhessen sor, ha az az egyezményre figyelemmel teljes mértékben indokolt.</p>

Indokolás

Pontosítani kell, hogy a villamosenergia-termeléstől eltérő ágazatokban lehetőség van ingyenes kibocsátási egységek (teljes vagy részleges) igénybevételére.

7. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10a. cikk (3) bekezdés, kiegészítés új 3a. bekezdéssel)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
<p>A villamosenergia-termelők az általuk a 2004/8/EK irányelv értelmében vett nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés révén, gazdaságilag indokolt módon, kereslet kielégítése céljából folytatott hőtermelés tekintetében – a más hőtermelőkkel szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében – ingyenes kiosztásban részesülhetnek. 2013-tól kezdődően minden évben az e létesítmények számára e hőtermelés tekintetében kiosztott kibocsátási egységek mennyiségét a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani.</p>	<p>A villamosenergia-termelők az általuk a 2004/8/EK irányelv értelmében vett nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés révén, gazdaságilag indokolt módon, kereslet kielégítése céljából folytatott hőtermelés tekintetében – a más hőtermelőkkel szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében – ingyenes kiosztásban részesülhetnek <u>az elkülönített termelésre vonatkozó teljesítményértékelés alapján.</u> 2013-tól kezdődően minden évben az e létesítmények számára e hőtermelés tekintetében kiosztott kibocsátási egységek mennyiségét a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani.</p>

8. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10a. cikk (5) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
A közösségi rendszerbe 2013-tól bekapcsolódó létesítmények részére kiosztandó kibocsátási egység-mennyiség kiszámításának alapját képező maximális kibocsátási egység-mennyiség nem lehet nagyobb a 2005-től 2007-ig terjedő időszakban e létesítmények által kibocsátott, hitelesített kibocsátás adatokkal igazolt összmennyiségnél. Minden ezt követő évben az e létesítmények részére összesen kiosztott kibocsátási egység-mennyiséget a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani.	A közösségi rendszerbe 2013-tól bekapcsolódó létesítmények részére kiosztandó kibocsátási egység-mennyiség kiszámításának alapját képező maximális kibocsátási egység-mennyiség nem lehet nagyobb a 2005-től 2007-ig terjedő időszakban e létesítmények által kibocsátott, hitelesített kibocsátás adatokkal igazolt <u>hitelesített kibocsátás adatokkal igazolt</u> összmennyiségnél történeti átlagánál. Minden ezt követő évben az e létesítmények részére összesen kiosztott kibocsátási egység-mennyiséget a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani.

Indokolás

Pontosítani kell, hogy a kérdéses létesítmények, mivel 2008 és 2013 között nem tartoznak a kibocsátás-kereskedelmi rendszer alkalmazási körébe, nem rendelkezhetnek hitelesített kibocsátás adatokkal.

9. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10a. cikk (6) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
6. A 2013-tól 2020-ig terjedő időszakban a 9. és a 9a. cikkel összhangban meghatározott közösségi kibocsátási egység-mennyiség öt százalékát el kell különíteni az új kibocsátók részére; az új kibocsátók számára az e cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott szabályokkal összhangban összesen legfeljebb ennyi kibocsátási egység osztható ki. A kiosztandó mennyiséget a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani. Villamosenergia-termelés céljából új kibocsátóknak nem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység.	6. A 2013-tól 2020-ig terjedő időszakban a 9. és a 9a. cikkel összhangban meghatározott közösségi kibocsátási egység-mennyiség öt százalékát el kell különíteni az új kibocsátók részére; az új kibocsátók számára az e cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott szabályokkal összhangban összesen legfeljebb kiosztható ennyi kibocsátási egység mennyisége a közösségi ipar GDP-jének 2020-ra előre jelzett fejlődése alapján állapítandó meg osztható ki. <u>előre jelzett fejlődése alapján állapítandó meg osztható ki.</u> A kiosztandó mennyiség maximuma semmi esetre sem lépheti túl a 2013-tól 2020-ig terjedő időszakban a 9. és a 9a. cikkel összhangban meghatározott közösségi kibocsátási egység-mennyiség öt százalékát (5 %). A kiosztandó mennyiséget a 9. cikkben előírt lineáris tényezővel ki kell igazítani. Villamosenergia-termelés céljából új kibocsátóknak nem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység.

Indokolás

Az új piaci résztvevők számára elkülönített kibocsátási egységek mennyiségét az ipar GDP-jének 2020-ra előre jelzett növekedése alapján kellene megállapítani. Az 5 %-os részesedés a közösségi ipar GDP-jének növekedésére irányuló előrejelzéshez viszonyítva túlságosan magas.

10. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10a. cikk (8) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
8. 2013-ban, majd azt követően 2020-ig minden évben a következményes kibocsátás kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatokban működő üzemeltetők a (2)–(6) bekezdéssel összhangban meghatározott mennyiség 100 %-a erejéig ingyenes kiosztásban részesülhetnek.	8. 2013-ban, majd azt követően 2020-ig minden évben a következményes kibocsátás kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatokban működő üzemeltetők a (2)–(6) bekezdéssel összhangban meghatározott mennyiség 100 %-a erejéig ingyenes kiosztásban részesülhetnek. <u>Ennek során előnyben kell részesíteni azokat a létesítményeket, amelyek egy termelési egységre vonatkoztatva a legkevesebb CO₂-kibocsátásért felelősek (teljesítményértékelés).</u>

Indokolás

Az Európai Bizottság javaslata hátrányos helyzetbe hozza az olyan vállalatokat, amelyek önkéntes alapon már most is jelentős erőfeszítéseket tettek az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében. Ha az ilyen vállalatok „tisztá” berendezéseit a „piszkos” létesítményekkel megegyezően kezelik az ingyenes kibocsátási egységek kiosztása során, az versenytorzulást eredményezne a Közösség területén ugyanazon ágazatban tevékenykedő vállalatok között. Ezért csak az igazságos, ha az elért csökkentést megfelelően figyelembe vesszük. A javasolt modell, amely szerint a 100 %-ban ingyenes kiosztás csak a „legtisztább” létesítmények számára jár, megvalósítható, átlátható és versenysemleges.

11. módosító indítvány

1. cikk (8) bekezdés, (10b cikk)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
<p>Intézkedések egyes fokozott energiafelhasználású iparágak támogatására következményes kibocsátás esetén</p> <p>A Bizottság legkésőbb 2011 júniusáig – a nemzetközi tárgyalások eredményére és ezen eredményeknek a üvegházhatásúgáz-kibocsátás globális mérséklésére gyakorolt hatására figyelemmel, valamennyi érintett szociális partnerrel folytatott konzultációt követően – analitikai jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli azon, előzetesen meghatározott energiaigényes ágazatok és alágazatok helyzetét, amelyekben a következményes kibocsátásnak nagy a kockázata. A Bizottság a jelentés kíséretében javaslatot terjeszthet elő különösen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az érintett ágazatok vagy alágazatok részére a 10a. cikk alapján ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységmennyiség részarányának kiigazítására; – a 10a. cikknek megfelelően meghatározott ágazatokban vagy alágazatokban előállított termékek importőreinek a közösségi rendszerben való részvételére. <p>Annak meghatározása során, hogy milyen intézkedést célszerű hozni, a fentiek mellett figyelembe kell venni azokat az esetleges kötelező erejű ágazati megállapodásokat, amelyek globális szinten az éghajlatváltozás elleni küzdelem szempontjából jelentős nagyságú kibocsátáscsökkentést eredményeznek, nyomon követhetők, ellenőrizhetők, és olyan kötelező intézkedéseket tartalmaznak, amelyek biztosítják a rendelkezések betartását.</p>	<p>Intézkedések egyes fokozott energiafelhasználású iparágak támogatására következményes kibocsátás esetén</p> <p><u>Az Európai Bizottság legkésőbb fél évvel ezen irányelv hatályba lépése után valamennyi illetékes szociális partnerrel és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően elemző jelentést terjeszt elő konkrét javaslatokkal a nagy energiafelhasználású ágazatok és részágazatok CO₂-kibocsátása relokalizációjának megelőzésére.</u></p> <p>A Bizottság legkésőbb 2011 júniusáig – a nemzetközi tárgyalások eredményére és ezen eredményeknek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás globális mérséklésére gyakorolt hatására figyelemmel, valamennyi érintett szociális partnerrel folytatott konzultációt követően – analitikai jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli azon, előzetesen meghatározott energiaigényes ágazatok és alágazatok helyzetét, amelyekben a következményes kibocsátásnak nagy a kockázata. A Bizottság a jelentés kíséretében javaslatot terjeszthet elő különösen</p> <ul style="list-style-type: none"> – az érintett ágazatok vagy alágazatok részére a 10a. cikk alapján ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységmennyiség részarányának kiigazítására; – a 10a. cikknek megfelelően meghatározott ágazatokban vagy alágazatokban előállított termékek importőreinek a közösségi rendszerben való részvételére. <p>Annak meghatározása során, hogy milyen intézkedést célszerű hozni, a fentiek mellett figyelembe kell venni azokat az esetleges kötelező erejű ágazati megállapodásokat, amelyek globális szinten az éghajlatváltozás elleni küzdelem szempontjából jelentős nagyságú kibocsátáscsökkentést eredményeznek, nyomon követhetők, ellenőrizhetők, és olyan kötelező intézkedéseket tartalmaznak, amelyek biztosítják a rendelkezések betartását.</p>

Indokolás

A cél az, hogy a régiók és a helyi önkormányzatok szerepet kapjanak a következményes kibocsátás kockázatának kitett ágazatok és alágazatok értékelésében. Ezáltal korlátozható a szóban forgó vállalatokat – különösen a kkv-kat – sújtó veszteség kockázata a versenyképesség és a munkahelyek területén.

Éppen a nagy energiafelhasználású ágazatokba történő befektetések igényelnek rendszerint sok tőkét és hosszú beindulási időt, ezért az érintett vállalatok számára még fontosabbak a megbízható és kiszámítható keretfeltételek. Az a terv, hogy csak 2011-ben gondolkozzanak el azon, miként lehet kezelni a nagy energiafogyasztású ágazatok különleges helyzetét, nem felel meg az érintett vállalatok tervezési biztonságra irányuló jogos követelésének. A jövőd keretfeltételeket illető bizonytalanság már most is bizonyíthatóan beruházások elhalasztásához, sőt, harmadik országokba való áthelyezéséhez vezet. Felhívjuk ezért az Európai Bizottságot, hogy mielőbb tekintse át a helyzetet, és tegye közzé terveit.

12. módosító indítvány

1. cikk (21) bekezdés (27. cikk (1) bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága megjegyzései
<p>1. A tagállamok kivehetik a közösségi rendszerből a 25 MW alatti névleges bemenő hőteljesítményű olyan tüzelőberendezéseket, amelyeknek az illetékes hatóság részére bejelentett kibocsátása – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – az előző 3 év egyikében sem éri el a 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéket, és amelyek olyan intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek egyenértékű módon fognak hozzájárulni a kibocsátás csökkentéséhez, azzal a feltétellel, hogy az adott tagállam teljesíti a következő feltételeket:</p> <p>(a) értesíti a Bizottságot minden érintett létesítményről, és megadja az alkalmazandó egyenértékű intézkedéseket;</p> <p>(b) megerősíti, hogy nyomonkövetési rendelkezések biztosítják annak megállapítását, hogy a létesítmények bármelyike bármely naptári évben – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéknek megfelelő vagy annál több kibocsátást idéz-e elő;</p> <p>(c) megerősíti, hogy ha bármely naptári évben bármely létesítmény kibocsátása – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – eléri vagy meghaladja a 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéket, valamint ha az egyenértékű intézkedések már nincsenek hatályban, a létesítményt visszaveszi a rendszerbe;</p> <p>(d) az a), a b) és a c) pontban előírt információkat észrevételek megtétele céljából nyilvánosságra hozza.</p>	<p>1. A tagállamok – a berendezések tulajdonosának véleményét is figyelembe véve – kivehetik a közösségi rendszerből a 25 MW alatti névleges bemenő hőteljesítményű olyan tüzelőberendezéseket, amelyeknek az illetékes hatóság részére bejelentett kibocsátása – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – az előző 3 év egyikében sem éri el a 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéket, és amelyek olyan intézkedések hatálya alá tartoznak, amelyek egyenértékű módon fognak hozzájárulni a kibocsátás csökkentéséhez. A tagállamok ezeket az intézkedéseket a regionális és helyi önkormányzatokkal együttműködésben, az Európai Bizottság által elfogadott specifikus iránymutatások alapján hozzák.</p> <p>2. Az (1) bekezdésben említett berendezéseket ki lehet zárni az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréből azzal a feltétellel, hogy az adott tagállam teljesíti a következő feltételeket:</p> <p>(a) értesíti a Bizottságot minden érintett létesítményről, és megadja az alkalmazandó egyenértékű intézkedéseket;</p> <p>(b) megerősíti, hogy nyomonkövetési rendelkezések biztosítják annak megállapítását, hogy a létesítmények bármelyike bármely naptári évben – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéknek megfelelő vagy annál több kibocsátást idéz-e elő;</p> <p>(c) a regionális és helyi önkormányzatokkal folytatott konzultáció után megerősíti, hogy ha bármely naptári évben bármely létesítmény kibocsátása – a biomasszából származó kibocsátás nélkül – eléri vagy meghaladja a 10 000 tonna szén-dioxid-egyenértéket, valamint ha az egyenértékű intézkedések már nincsenek hatályban, a létesítményt visszaveszi a rendszerbe;</p> <p>(d) az a), a b) és a c) pontban előírt információkat észrevételek megtétele céljából nyilvánosságra hozza.</p>

Indokolás

A módosítás célja, hogy tájékoztatást lehessen szerezni a kibocsátás csökkentése érdekében regionális szinten hozott intézkedésekről, mivel az ilyen kis berendezések esetében a működési engedély megadása a régiók hatáskörébe tartozik.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Bizottság jogalkotási javaslatai a közös agrárpolitika állapotfelmérése utáni időszakra

(2008/C 325/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- aggályainak ad hangot a pénzügyi eszközök hiányával kapcsolatban a vidékfejlesztés vonatkozásában. Az „új kihívásokba” való további beruházáshoz a közeljövőben nem csak az 1. pillér forrásaiból kell meríteni, ezért sürgeti, hogy ezt a problémás kérdést más uniós politikákkal – különösen a kohéziós politikával – kapcsolják össze;
- határozottan javasolja, hogy alakítsanak ki szinergiákat a vidékfejlesztési politika és egyéb uniós politikák, mindenekelőtt a kohéziós politika között;
- támogatja a mezőgazdasági kutatásokba történő befektetésekre, valamint a kutatási eredmények alkalmazására irányuló növekvő igényt, és üdvözli az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, amely a hetedik kutatási keretprogrammal kialakítandó szinergiára irányul;
- úgy véli, hogy Európa akkor lesz képes eleget tenni az új kihívásoknak, ha zárt ciklusú gazdaságra törekszik, és ezért ösztönzi és támogatja a mezőgazdasági innovációt a maga egészében;
- úgy véli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez integrált élelmiszer-stratégiák kidolgozását kellene ösztönözni;
- úgy véli, hogy a régiókat – ahol ez a szén-dioxid-kibocsátásukat csökkenti – arra kellene ösztönözni, hogy alakítsanak ki és népszerűsítsenek helyben előállított élelmiszereket és élelmiszerekhez kapcsolódó termékeket;
- azt ajánlja, hogy a tejkvóták javasolt növelését már most évi 2 %-ra emeljék, kéri ugyanakkor az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg a mezőgazdasági termelők helyzetét a veszélyeztetett területeken, amennyiben azt a megnövelt tejkvóták rontanák;
- úgy véli, hogy társadalmi felelőssége alapján Európának mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy az „emberek, bolygó és nyereség” elv megjelenjen a jelenlegi és jövőbeli WTO-tárgyalások eredményében;
- le kívánja szögezni, hogy a helyi és regionális szervek az EU legtöbb tagállamában számottevő tapasztalatra és szakismeretre tettek szert a vidékfejlesztés területén, és üdvözlne egy arra irányuló felhívást, hogy vállaljanak nagyobb szerepet az EU mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikájának kialakításában és végrehajtásában.

Előadó: Lenie DWARSHUIS-VAN DE BEEK (NL/ALDE), Zuid-Holland tartomány tanácsának tagja

Referenciaszöveg

Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról

Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika módosítása céljából a 320/2006/EK, az 1234/2007/EK, a 3/2008/EK és a(z) [...] /2008/EK rendelet módosításáról

Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK rendelet módosításáról

Javaslat tanácsi határozatra a vidékfejlesztésre vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatásokról (2007–2013 közötti programozási időszak) szóló 2006/144/EK határozat módosításáról (előterjesztő: a Bizottság) {SEC(2008) 1885} – {SEC(2008) 1886}

COM(2008) 306 végleges – 2008/0103 (CNS) – 2008/0104 (CNS) – 2008/0105 (CNS) – 2008/0106 (CNS)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A vélemény legfontosabb pontjai

1. tisztában van azzal, hogy a mezőgazdaság és a hozzá kapcsolódó élelmiszeripar stratégiai jelentőségű Európa számára, figyelembe veszi, hogy a vállalatok tevékenységi köre számos országra kiterjed, a minőségi mezőgazdasági termelést támogatja valamennyi területen, és egyetért az Európai Bizottsággal a közös agrárpolitika fontosságát illetően;

2. egyetért azzal, hogy egy az európai népesség számára bizonyos fokú élelmiszer-önellátást garantáló rendszer kialakítása érdekében adott esetben válságkezelésre van szükség, továbbá elismeri, hogy az élelmiszeripar területén a piac nem képes minden esetben megteremteni a termelők jövedelme és az általános igények közötti egyensúlyt, és ez indokoltá teszi a közös agrárpolitikát;

3. a jogalkotási javaslatokba már belefoglalt ajánlásokkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy *A közös agrárpolitika állapotfelmérése* (CdR 197/2007) című előzetes véleményében megfogalmazott ajánlások közül sok továbbra is érvényes; az előterjesztett jogalkotási javaslatokon túl azonban további egyszerűsítésekre van szükség, hogy a KAP végrehajtásáért felelős regionális hatóságok és a mezőgazdasági termelők valóban mentesüljenek a bürokratikus terhek alól. Különösen a feltételesség terén van szükség nagyobb fokú egyszerűsítésekre. Ebben az összefüggésben nem szabad, hogy a III. mellékletben foglalt feltételek bővítése a terhek növekedéséhez vezessen. Továbbá a III. mellékletben felsorolt egyes normákhoz hozott intézkedések végrehajtásakor a részben igen különböző regionális és természeti adottságokat is tekintetbe kellene venni. Ezenkívül figyelembe kell venni a már létező szabályozásokat is;

4. a feltáró véleményében foglaltakkal ellentétben amellyel száll síkra, hogy a kötelező területpihentetés eltörlését bizonyos területeken – a 2. pillér keretében – fakultatív környezetvédelmi intézkedések kísérik;

5. azt ajánlja, hogy a tejpiac jelenlegi helyzetére való tekintettel újra fontolják meg a kvótarendszer megszüntetésének előkészítésére szánt, kvótaemelésre irányuló javaslatot. Megfelelő eszközöket kell választani, és azok számára – amennyiben szükséges – pénzügyi forrásokat is rendelkezésre kell bocsátani annak megakadályozására, hogy a verseny- és természeti hátránnyal küzdő régiók a kvótaeltörlés miatt – akár óriási – károkat szenvedjenek;

6. Úgy véli, hogy a KAP állapotfelmérése nem korlátozódhat a 2003-as reform folytatására, célja inkább az kell, hogy legyen, hogy reagáljon az új nemzetközi élelmiszeri helyzetre. Óvatosságra int a tekintetben, hogy az állapotfelmérés során ne töröljék el visszavonhatatlanul a meglévő piaci eszközöket (kivéve a kötelező területpihentetés eszközét). A globális élelmiszerpiacok jelenlegi bizonytalanságára tekintettel úgy kell eljárni, hogy még ha jelenleg nem is használjuk ezeket az eszközöket, a későbbiekben szükség esetén újra bevetethetők legyenek;

7. egyetért az „új kihívások” fontosságával, és egyetért azzal, hogy valamennyi tagállamban erőteljes ösztönzőre van szükség ahhoz, hogy az „új kihívások” műveletei sikeresen elinduljanak;

8. azonban attól tart, hogy a moduláció Európai Bizottság által javasolt formája azt jelenti, hogy a gazdálkodók jövedelme általában véve – a régiótól függően – jelentősen csökkenhet;

9. úgy érzi, hogy az Európai Bizottságnak nem volna szabad alábecsülnie a KAP 2013-ig szóló megállapodás szerinti pénzügyi kerete megbízhatóságának fontosságát;

10. felhívja a figyelmet, hogy a felszabadított erőforrások egy részét az „új kihívásokhoz” kialakítandó intézkedések mellett más intézkedésekre is be lehetne fektetni, így például az 1. pillér alá tartozó, a nagy társadalmi, gazdasági és környezeti jelentőséggel bíró, jelenleg Európa-szerte az állomány erőteljes csökkenésének veszélyével szembenéző közösségi juh- és kecskeágazatot támogató új megoldásokba, vagy a 2. pillér meglévő, gazdaságokhoz kapcsolódó intézkedéseibe, a 2. pillér különféle új intézkedéseibe, amelyek a gazdálkodóknak az 1. pillérbeli új

helyzethez való alkalmazkodását kívánják segíteni, vagy pedig a 2. pillérhez tartozó olyan egyéb, új intézkedésekbe, amelyek célja, hogy a többfunkciós mezőgazdaság nagyközönséget szolgáló különféle lépéseinek költségeit fedezze;

11. úgy érzi, hogy a célkitűzések és az intézkedések mérlege eltérő lehet az olyan régiók esetében, amelyek már számos intézkedést bevezettek az „új kihívásokhoz” való alkalmazkodásra, vagy amelyek már jelentős forrásokat használtak fel az „új kihívásokkal” összhangban;

12. úgy véli, hogy amennyiben az európai agrárpolitikának figyelembe kell vennie az európai politika alapelemeit, a moduláció alkalmazásának elsősorban a termelési feltételeken kell alapulnia, és csak ezután kell kiemelten vizsgálni az általános versenyfeltételeket;

13. úgy véli, hogy az eltérő helyi és regionális igényeknek való hatékonyabb megfelelés érdekében a modulációról szóló döntéseket a megfelelő fejlettségű szinteken lehet a legeredményesebben meghozni. A tagállamoknak és a régióknak rendelkezniük kellene azzal a lehetőséggel, hogy tényleges igényeiknek megfelelően a 2. pillérhez tartozó intézkedések köré csoportosítsanak finanszírozási alapokat;

14. ebben a jogalkotási javaslatokról szóló véleményében aggályainak ad hangot a pénzügyi eszközök hiányával kapcsolatban általában a vidékfejlesztés, konkrétan pedig az „új kihívások” vonatkozásában, így egyértelműen kijelenti, hogy az „új kihívásokba” való további beruházáshoz a közeljövőben nem csak az 1. pillér forrásaiból kell meríteni, ezért sürgeti, hogy ezt a problémás kérdést más uniós politikákkal – különösen a kohéziós politikával – kapcsolják össze;

15. ebben a véleményben a vidékfejlesztésről szóló 1698/2005/EK rendeletre irányuló javaslatok hatókörére helyezi a hangsúlyt, amelyek maximális eredményekre törekednek az „új kihívásokkal” kapcsolatban;

16. ebben a véleményben – globális perspektívában – kifejti álláspontját a jövőbeli KAP-ról, a WTO-val kapcsolatos kérdésekre – például a szellemi tulajdonra, valamint a minőségre és az energiafelhasználásra vonatkozó uniós címkézésre – is kitérve;

17. ebben a véleményben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy kérje fel az RB-t a további vitákhoz és politikák kidolgozásához történő hozzájárulásra, és új RB-s kezdeményezéseket jelent be, például egy konzultatív konferencia megszervezését, továbbá egy, az európai mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre vonatkozó elképzeléseket összegző, a regionális döntéshozatal hatására, valamint a környezetbarátabb mezőgazdaság létrehozását célzó további munkára összpontosító dokumentum kidolgozását.

18. utal a nagy hagyományokkal rendelkező európai agrárium és élelmiszeripar jelentőségére, illetve az élelmiszerbiztonság döntő fontosságára, különös tekintettel arra, hogy mára az EU számít a világ legnagyobb mezőgazdasági importőrének;

19. mivel a tejkvótarendszer 2015-ös lejártával kapcsolatos zökkenőmentes átmenet érdekében fokozatos megszüntetésre van szükség, az RB az éves tejkvóták legalább 2 %-os emelést

támogatná, legalább a nagyobb termelési potenciállal rendelkező régiók és országok esetében. Tekintettel a jelenleg tapasztalható igen jelentős mennyiségi és áringadozásra, a kvótarendszer megszüntéséig meg kellene őrizni a piacszabályozó mechanizmusokat;

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Közös agrárpolitika

20. úgy véli, hogy a jelenleg is nagy jelentőségű közös agrárpolitika várhatóan a közeljövőben is fontos marad, mivel a KAP teljesítménye az élelmiszerek, a takarmányok, az üzemyanyagok és a rostnövények iránti globális kereslet fokozódása kapcsán továbbra is vita tárgya lesz;

21. annak a véleményének ad hangot, hogy az európai mezőgazdaság számára az egyre globalizáltabb világban nélkülözhetetlen egy hathatós, piaci szabályozási mechanizmusokat is tartalmazó közös európai politika, amely, miközben tekintetbe veszi az európai régiók földrajzi, társadalmi és gazdasági sokrétűségét és a fogyasztói elvárásokat, stratégiai célkitűzések felétör, továbbá esélyeket és részvételi lehetőségeket kínál a régiók számára, különösen az új kihívásokkal kapcsolatban, miközben gazdasági, szociális és ökológiai szempontból fenntartható és hozzájárul a vidéki területek dinamizmusához;

22. oszttja az Európai Bizottság nézetét, hogy az éghajlatváltozás, a bioenergiák, a vízgazdálkodás és a biológiai sokféleség – a mezőgazdaság terén is – komoly kihívást jelentenek a jövőre nézve. Ebben az összefüggésben meg kell vizsgálni, hogy a KAP hogyan járulhat hozzá pozitívan a szükséges alkalmazkodáshoz. Kéri továbbá, hogy a tagállamok és a régiók idevonatkozó előzetes teljesítéseit is méltányosan vegyék figyelembe;

23. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság a jelenlegi bizonytalan piaci körülmények között a közösségi intervenciók intézkedések leépítésének folytatását javasolja, és úgy véli, hogy a közösségi alapokból finanszírozott, meglévő piaci intervenciók eszközöket fenn kell tartani;

24. tovább munkálkodik annak érdekében, hogy a KAP szükséges felülvizsgálata ne vezessen e politika nemzeti szintre történő visszahelyezéséhez – azt értve ezen, hogy bár a politika végrehajtása és társfinanszírozása a régiókra és a tagállamokra bízható, magát a KAP-ot, ideértve a stratégiát és a költségvetést, közösségi szinten kell biztosítani. Amellett foglal állást, hogy a 2007-től 2013-ig tartó uniós pénzügyi keretben a KAP-eszközök számára meghatározott felső határértékek a pénzügyi időszak végéig változatlanok maradjanak;

25. a jelenlegi gazdasági helyzetre és az európai országokat sújtó, a vidéki társadalmat különösen károsan érintő súlyos válságra tekintettel javasolja, hogy az Európai Bizottság tartózkodjon az olyan lépésektől, amelyek hozzájárulhatnak a munkanélküliség növekedéséhez és a gazdasági tevékenység széles körű megszüntetéséhez;

26. úgy véli, hogy az összes közvetlen támogatást a mezőgazdasági tevékenység fenntartásához kellene kötni, bár konkrét termelési formáktól függetlenül lehetne őket. Ebben az összefüggésben az „állapotfelmérés” nem jelenthet a közvetlen támogatások függetlenítésének irányába tett további elmozdulást;

27. kéri, hogy mind a történeti alapú, mind a regionális modell fokozatosan egy munkaegységen alapuló, egységes közösségi támogatási rendszerre váljon, amelyet a többfunkciós mezőgazdaság keretében a társadalom számára nyújtott javak és szolgáltatások függvényében modulálnának;

28. rámutat arra, hogy az Európai Bizottság arra irányuló javaslata, hogy egy bizonyos küszöbérték alatt ne lehessen támogatást kapni, szociális szempontból visszalépést jelenthet, és figyelembe véve a régiók közti különbségeket, erőteljes hatást gyakorolhat számos régió szociális helyzetére, ezért úgy véli, hogy a konkrét egyszerűsítési intézkedéseket minden tagállamnak magának kellene meghatároznia;

29. tekintettel az Európai Bizottság azon javaslatára, hogy legkésőbb 2011. június 30-ig jelentést kell benyújtani a tejkvótarendszer fokozatos megszüntetésének feltételeiről, az RB úgy véli, hogy a kvótarendszer jövőjéről csak ekkor lehet bármiféle döntést hozni;

30. megjegyzi, hogy maga az Európai Bizottság is elismeri, hogy a kvótarendszer megszüntetése, illetve egyszerűen a kvóták fokozatos növelése esetleg árcsökkenést eredményezhet;

31. javasolja, hogy a túlzott mennyiségi és áringadozások biztonsági háló segítségével való kezelése érdekében a megfelelő piacsabályozó mechanizmusok az állapotfelmérés keretében és a kvótarendszer lejárta után is maradjanak meg;

32. azt ajánlja, hogy a tejre és tejipari termékekre vonatkozó piaci eszközöket addig tartsák bevezethető állapotban, amíg azt hasznosnak vélik, azaz akár 2015 után is;

33. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy közösségi, de szükség esetén állami forrásokból kiegészített rendkívüli költségvetési alapot, amely arra szolgálna, hogy javítsa azon gazdaságok életképességét, amelyek kevésbé versenyképes és/vagy természeti hátrányokkal küzdő régióban vagy körülmények között működnek;

34. javasolja, hogy a tagállamoknak tegyék lehetővé az ilyen farmok különböző módon – például hátrányos helyzetű területek újbóli kijelölésével, a 2. pillérhez tartozó intézkedések felkínálásával és/vagy a 68. cikk alkalmazásával, ezáltal biztonsági háló kialakításával – történő támogatását;

35. kéri, hogy ügyeljenek arra, hogy az állapotfelmérés során ne szüntessék meg a tejre és a tejtermékekre vonatkozó piaci eszközöket, mert úgy véli, hogy a meglévőket fenn kell tartani;

36. véleménye szerint a mezőgazdaságnak a környezetre gyakorolt hatásai nagy kihívást jelentenek, és az EU-nak elsőrendű célkitűzésként kellene kezelnie a mezőgazdaság környezetkímélőbbé tételét. Ezért fontos, hogy folytatódjon a vita a mezőgazdaságban megvalósuló környezetvédelemről;

Szinergia, komplementaritás és a közös politika határainak kijelölése

37. problematikusnak tartja, hogy a „vidékfejlesztés” gyűjtőfogalmát egyre több területre próbálják alkalmazni. Az is kérdéses számára, hogy a fenti kihívások jelentős része valóban a vidékfejlesztési programok révén kezelhető-e a leghatékonyabban;

38. növekvő eltérést észlel a második pillér keretében rendelkezésre álló eszközök mennyisége és a szükségesnek tartott célkitűzések hatása között, ez egyaránt vonatkozik a vidéki területek gazdasági, szociális és környezetvédelmi minőségével összefüggő „új kihívásokra” és „jelenlegi kihívásokra”;

39. úgy véli, hogy a KAP elsősorban a mezőgazdaságra kell, hogy irányuljon, és nem csupán a területi kohéziós politika egyik fejezete kell, hogy legyen. Ha a KAP kellően figyelembe veszi a regionális sajátosságokat és a különböző termelési rendszereket, akkor a területi kohéziót is elősegíti. Az állapotfelmérés nyomán születő bármilyen módosítási javaslatnak megfelelően figyelembe kell vennie az Európai Unió különböző regionális sajátosságait és termelési rendszereit;

40. kedvezően fogadja az 1782/2003/EK rendelet 69. cikkének rugalmasabbá tételét, ugyanakkor úgy véli, hogy ez nem elegendő a piaci eszközök Európai Bizottság által javasolt leépítésének ellensúlyozásához, különös tekintettel a tejkvóták megszüntetésének következményeire;

41. annak a véleményének ad hangot, hogy azzal, ha a vidéki területek fejlesztése során fokozzák az innovációt, a fenntarthatóságot, és javítják a szolgáltatások minőségét valamennyi lakos és gazdasági szereplő számára, az jóval túllép az egyszerű mezőgazdasági fejlesztés keretein;

42. támogatja a mezőgazdasági kutatásokba történő befektetésekre, valamint a kutatási eredmények alkalmazására irányuló növekvő igényt, és üdvözlí az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, amely a hetedik kutatási keretprogrammal kialakítandó szinergiára irányul;

43. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a gazdaságok és az élelmiszer-ipari vállalkozások korszerűsítését és az e területen végbemenő innovációt – amelyek az új versenyképesség kialakításával kapcsolatos új kihívások kezelésének szükségességéből fakadnak – ne gátolják állami támogatási politikák;

44. határozottan javasolja, hogy alakítsanak ki szinergiákat a vidékfejlesztési politika és egyéb uniós politikák, mindenekelőtt a kohéziós politika között, és bármilyen alkalmat örömmel fogadna a vitákkal kapcsolatos küszöbönálló konzultációkhoz történő hozzájárulásra e szinergiák feltárása érdekében;

A regionális döntéshozatal fokozott igénybevétele

45. hangsúlyozva, hogy valamennyi KAP-intézkedés végrehajtása helyi hatással is jár, kiemeli, hogy egy közös politika végrehajtása során a regionális szint a legalkalmasabb a maximális eredmények elérésére; mindazonáltal nem szabad, hogy a tagállamok, illetve a régiók között versenytorzulások jöjjenek létre;

46. le kívánja szögezni, hogy a helyi és regionális szervek az EU legtöbb tagállamában számottevő tapasztalatra és szakismeretre tettek szert a vidékfejlesztés területén, ahogy ezt például a PRODER és a LEADER programnak az elmúlt tíz évben történő végrehajtása is mutatta, és üdvözlí egy arra irányuló felhívást, hogy vállaljanak nagyobb szerepet az EU mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikájának kialakításában és végrehajtásában;

47. rámutat arra, hogy a KAP adminisztratív költségeinek csökkentését célzó intézkedések meghozatalára a regionális szint a legalkalmasabb; úgy véli, hogy ha egy bizonyos szint alatti támogatásban részesülő mezőgazdasági termelők mentességet kaphatnának a kötelező moduláció alól, az néhány terület számára az említett költségek jelentős csökkenését jelentené;

48. rámutat, hogy a történeti alapú a regionális kifizetési modellre való áttéréshez – amelyet az Európai Bizottság ösztönöz –, sokkal inkább földrajzilag meghatározott kritériumokat kell alkalmazni, és ki kell használni a helyi és regionális hatásköröket például a vízgazdálkodás, az energiaellátás és a területrendezés területén;

49. szükségesnek tartja, hogy a vidékfejlesztési politika végrehajtását nagyobb mértékű technikai és oktatási támogatással mozdítsák elő;

50. hangsúlyozza, hogy a termelőket és a fogyasztókat az eddigieknél hathatósabban, átfogóan tájékoztatni kell a mezőgazdaságot érintő kérdésekről a helyi és regionális önkormányzatok szintjén, annak érdekében, hogy felnyissuk a különböző társadalmi csoportok szeméit a mezőgazdaságunk a mindennapi életünkben betöltött szerepére, növeljük ezzel kapcsolatos felelősségérzetüket, valamint felhívjuk a figyelmet a mezőgazdaság múltbeli, jelenlegi és jövőbeli jelentőségére a gazdasági, szociális és környezeti kérdések terén;

51. javasolja egy további elem meghatározását és bevezetését a modulációs küszöb alatti vállalkozások osztályozásához, melynek révén különbséget lehet tenni a központilag irányított nagyvállalatok és a helyileg, de szövetkezeti struktúrában irányított vállalkozások között, és a tagállamok számára lehetővé válik a támogató intézkedések alkalmazása, hogy ezáltal megkönnyítsék az átmenetet ezen szövetkezetek számára;

Globális perspektíva, kereskedelmi kérdések és a KAP jövője

52. megjegyzi, hogy a közeljövőben – a világ népességének robbanásszerű növekedése, valamint a jólét és a vásárlóerő növekedése miatt – nagymértékben emelkedni fog a mezőgazdasági cikkek és az élelmiszerek iránti mennyiségi kereslet, és az elötünk álló években meg is marad ez a tendencia;

53. megjegyzi, hogy a népesség és a vásárlóerő növekedése nyomán a kiváló minőségű élelmiszerek, a feldolgozott élelmiszerek, a hús és a tejtermékek iránti kereslet is erősen növekedni fog, ami az élelmiszercélú növények – szemes termények, rostnövények és egyéb mezőgazdasági alapanyagok és nyersanyagok – fokozódó hiányához vezet;

54. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a tejkvóták évi 1 %-kal javasolt növelése a 2009–2013-as időszakban talán nem lesz elegendő, és azt ajánlja, hogy a javasolt növelést már most évi 2 %-ra emeljék, kéri ugyanakkor az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg a mezőgazdasági termelők helyzetét a veszélyeztetett területeken, amennyiben azt a megnövelt tejkvóták rontanák;

55. úgy véli, hogy a közösségi jogszabályoknak lehetővé kellene tenniük a szakmaközi kapcsolatok ambiciózusabb átalakítását; lehetővé téve többek között, hogy regionális vagy tagállami szinten szabályozhassák az élelmiszerlánc egyes láncsze-

meinek a haszonkulcsát, anélkül hogy ezáltal módosulnának a versenyszabályok;

56. úgy véli, hogy a közös agrárpolitikának (KAP) továbbra is törekednie kell céljai elérésére, azaz az uniós polgárok jó minőségű élelmiszerekkel – elfogadható áron, megfelelő mennyiségben, egészségügyi garanciát nyújtva – történő ellátására, életképes gazdaságok létrehozására, vidéki örökségünk megőrzésére és a vidéki területek védelmére. Véleménye szerint a KAP olyan fejlődésen ment keresztül, hogy képes megfelelni a kihívásoknak és a változó igényeknek; ugyanakkor meg kell teremtenie a tisztességes verseny feltételeit, ami lehetővé teszi, hogy az európai mezőgazdaság megőrizze erőteljes világszintű jelenlétét;

57. szorgalmazza, hogy a megfelelő, világszinten egyenlő feltételek kialakítása érdekében az EU-ban történő fogyasztásra szánt élelmiszerek esetében egységes növény- és állategészségügyi, illetve környezetvédelmi szabványokat alkalmazzanak, akár uniós, akár harmadik országból származó termékekről van szó. Kéri, hogy lassák el megfelelő erőforrásokkal a határfelügyeleti hatóságokat, az Élelmiszerügyi és Állategészségügyi Hivatalt (ÉÁH) és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságot (EFSA);

58. megállapítja, hogy az élelmiszer-előállítás továbbra is a mezőgazdaság központi eleme és fő feladata; megjegyzi, hogy az energianövények termesztése, ezt kiegészítve, hozzájárul a Közösség energia- és éghajlat-politikai céljainak eléréséhez, valamint értékteremtési lehetőséget jelent a mezőgazdaság és a vidéki területek számára, és javasolja, hogy a témával az új kihívások keretében ismét foglalkozzanak;

59. úgy véli, hogy társadalmi felelőssége alapján Európának mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy az „emberek, bolygó és nyereség” elv megjelenjen a jelenlegi és jövőbeli WTO-tárgyalások eredményében;

60. azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy kössön a földrajzi jelzésekre is kiterjedő megállapodást a szellemi tulajdonról (elismert regionális termékek), mielőtt WTO-megállapodást ír alá a mezőgazdaságról;

61. azt javasolja, hogy az Európai Bizottság – a jelenleg előírt kritériumok alapján – határozzon meg egy európai élelmiszer-védjegyét.

Új kihívások

62. hangsúlyozza, hogy a KAP előtt álló új kihívásokkal nem lehet kizárólag a KAP révén szembenézni, ez a feladat az összes közösségi politika felhasználását igényli;

63. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez integrált élelmiszer-stratégiák kidolgozását kellene ösztönözni. Ezek a stratégiák a következőkre terjednének ki: az élelmiszerek szállítási útjának rövidebbé tétele, hulladék- és energiagazdálkodás, valamint egy olyan címkézési rendszer kidolgozása, amely az eredettel, a minőséggel és a fenntarthatósággal kapcsolatos kritériumokon alapul, és jelzi, hogy mire a termék a fogyasztóhoz ér, összesen mennyi energia került felhasználásra;

64. úgy véli, hogy a régiókat – ahol ez ökológiai egyensúlyt erősíti – arra kellene ösztönözni, hogy alakítsanak ki és népszerűsítsenek helyben előállított élelmiszereket és élelmiszerekhez kapcsolódó termékeket;

65. tudatában van annak, hogy az EK-Szerződés 28. és 29. cikke tiltja a tagállamok között a behozatalra, a kivitelre vagy a tranzitúrukra vonatkozó minden mennyiségi korlátozást és azzal azonos hatályú intézkedést, azonban úgy véli, hogy a vélemény 60. és 61. pontjában felsorolt cselekvések engedélyezhetőek lehetnének, mivel az Európai Bíróság jóvá szokott hagyni olyan közérdekű cselekvéseket, mint például az éghajlatváltozás elleni küzdelem; ezért a különböző lehetőségek további tanulmányozását sürgeti;

66. hozzáteszi, hogy – bizonyos termékek esetében – egy bizonyos szintű regionális önellátásra való törekvés nem zárja ki az importot;

67. ebben az összefüggésben arra szólít fel, hogy az export-támogatásokat csak olyan mértékben engedélyezzék, ameddig az a hazai piacok tehermentesítése szempontjából szükséges, és nem károsítja a piacok kialakulását a fejlődő országokban;

68. utal az európai agrárium és élelmiszeripar jelentőségére, valamint az élelmiszer-biztonság, az élelmezés-biztonság, valamint a fenntarthatóságra irányuló technológiák területén létező K+F-kapacitás döntő fontosságára, tekintettel arra, hogy ma az EU a világ legnagyobb mezőgazdasági importőre;

69. úgy véli, hogy az európai mezőgazdaság kiválóan összeegyeztethető mind a liszaboni (tudás, kutatás, innováció), mind a göteborgi (fenntarthatóság) célokkal, és világszerte jó példát mutathat;

Vidékfejlesztés és a második pillér célkitűzéseinek végrehajtása

70. úgy véli, hogy a KAP-nak – egy megfelelő második pillérrel kiegészülve – a vidéki területeken folyó valamennyi gazdasági tevékenységhez és a gazdálkodási tevékenység új feltételeihez igazított vidékfejlesztéshez kell vezetnie, illetve ezenkívül egy átfogóbb, az Unió teljes vidéki területét, valamint a legérzékenyebb térségeket, például a természeti hátrányokkal küzdő területeket (ritkán lakott területek, amelyek fejlődését megnehezíti földrajzi helyzetük, hegyvidékek, a szigetek és a legkülső régiók) továbbá a legdinamikusabb területeket (például az uniós polgárok többségének élelmiszer-ellátását biztosító városkörnyéki területek) lefedő vidékfejlesztés felé is; vállalni kell a tudásfejlesztés kihívását, és ezeket a területeket be kell vonni az Unió nagy földrajzi egységeibe;

71. megjegyzi, hogy a legújabb kutatások szerint a világ népességének többsége városhatárokon belül, urbanizált területeken él, és e népesség élelmiszer- és édesvíz-ellátása a vidéki területgazdálkodás hatékonyságától függ. Megjegyzi továbbá, hogy az urbanizált területeknek természetvédelmi területekre, valamint vonzó és könnyen megközelíthető tájakra is nagy szükségük van. Amennyiben ezeket fenntartható módon kívánjuk megőrizni, akkor az e területeket kezelő gazdálkodók jövedelmének kellő támogatása biztosítandó, annak érdekében, hogy gazdaságuk versenyképes és életképes maradjon a közösségi előírásokból számukra eredő szigorúbb kötelezettségek betartása mellett;

72. hangsúlyozza, hogy a többfunkciós uniós mezőgazdaságnak hozzá kell járulnia az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, tartalmaznia kell a fenntarthatóság, a versenyképesség, a sokszínűség, az élelmiszer-önellátás és a társadalommal, illetve a

fogyasztókkal szembeni felelősségvállalás szempontjait, valamint a helyes gazdálkodási gyakorlatokat, a környezetvédelmet és az állatok jólétét is magában foglaló közhasznúság gondolatát; a mezőgazdaság ezen hozzájárulásai a társadalom egészének az érdekében állnak, és olyan pénzügyi értéket képviselnek, amelyet érdemes támogatni, amennyiben a többletkiadásokat nem egyenlíti ki méltányos árak a szabadpiacon; ennek kapcsán kiemelt figyelmet érdemel az agrárnépességnek a gazdasági és szociális fejlődésben betöltött szerepe is;

73. kéri az agrártermelők a mezőgazdasági tanácsadó rendszerbe való bekapcsolódásának feltételeiről szóló 13. cikk (2) bekezdésének elhagyását, amely előírja, hogy „a tagállamok előnyben részesítik azokat a mezőgazdasági termelőket, akik évente több mint 15 000 EUR közvetlen kifizetésben részesülnek”;

74. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás miatt további vízgazdálkodási intézkedésekre – például a víztározást, a vízszintek szabályozását, az árvizek és a vízhiány megelőzését, valamint az édesvízkészletek kezelését célzó lépésekre – van szükség;

75. úgy véli, hogy Európának ösztönöznie és támogatnia kell a valóban megújuló energiaforrások mezőgazdasági felhasználását és termelését, nemcsak a (második generációs) energianövényekre és bioüzemanyagokra, hanem a napenergiára, szélenergiára, a vízenergiára, a geotermikus hőre és a kapcsolt energia-termelésre összpontosítva;

76. úgy véli, hogy Európa akkor lesz képes eleget tenni az új kihívásoknak, ha zárt ciklusú gazdaságra törekszik, és ezért ösztönzi és támogatja a mezőgazdasági innovációt a maga egészében, nemcsak a tudást képviselő intézményekkel foglalkozik, hanem a rendszer-, hálózat- és láncolati innovációt is ösztönzi, és így valamennyi olyan vállalat korszerűsítését ösztönzi, amely része az élelmiszer-termelési, -feldolgozási, hulladékgazdálkodási, szállítási és forgalmazási láncnak;

77. úgy véli, hogy szakszerű talajgazdálkodást kell végezni annak biztosítására, hogy a termékeny mezőgazdasági föld jó állapotban maradjon, és így biztosítani lehessen ennek az élelmiszertermelésre irányuló fenntartható felhasználását a belső és a külső piac részére;

78. úgy véli, hogy egyes mezőgazdasági területek rendkívül fontosak a biológiai sokszínűség és a természeti értékek megőrzéséhez, és hogy ezeknek a közérdekeknek pénzügyi értékük is van, és támogatást érdemelnek;

79. úgy véli, hogy egyes mezőgazdasági területek rendkívül fontosak a szabadidős lehetőségek szempontjából, és hogy ezeknek a közérdekeknek pénzügyi értékük is van, és támogatást érdemelnek;

80. úgy véli, hogy egyes mezőgazdasági területek rendkívül fontosak a vízgazdálkodás szempontjából, és hogy ennek a közérdekeknek pénzügyi értéke is van, és támogatást érdemel;

81. úgy véli, hogy míg a KAP bevezetése óta sikeresen alkalmazkodott a különböző kihívásokhoz, az Európai Bizottságnak és ügynökségeinek többet kell tenniük annak érdekében, hogy hatékonyabban tájékoztassák a polgárokat a KAP céljairól, eddig elért eredményeiről és prioritásairól, és ez kellene, hogy legyen az Európai Bizottság kiemelt jövőbeli kommunikációs feladata.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

6. cikk és III. melléklet – 2008/0103 (CNS) – COM(2008) 306 – végleges

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">Jó mezőgazdasági és ökológiai állapot</p> <p>(1) A tagállamok biztosítják valamennyi mezőgazdasági földterület, különösen a termelésből kivont termőterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartását. A tagállamok a III. mellékletben kialakított keret alapján nemzeti vagy regionális szinten meghatározzák a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó minimumkövetelményeket, figyelembe véve az érintett területek olyan egyedi sajátosságait, mint a talaj- és az éghajlati viszonyok, a meglévő gazdálkodási rendszerek, a földhasználat, a vetésforgó, a gazdálkodási gyakorlat és a mezőgazdasági üzemszerkezet.</p> <p>(2) Az új tagállamokon kívüli tagállamok biztosítják, hogy a 2003. évre vonatkozó területalapú támogatás iránti kérelem benyújtására előírt időpontban állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak. Az új tagállamok biztosítják, hogy a 2004. május 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak. Bulgária és Románia ellenben azt biztosítja, hogy a 2007. január 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak.</p> <p>A tagállamok azonban kellően megalapozott esetben eltérhetnek az első albekezdéstől, amennyiben intézkedést hoznak annak megakadályozására, hogy jelentős mértékben csökkenjen az állandó legelők összterülete.</p> <p>Az első albekezdés nem alkalmazandó az erdősítésre szánt állandó legelőként hasznosított földterületek esetében, amennyiben az ilyen erdőtelepítés összeegyeztethető a környezettel, valamint kivéve a karácsonyfa-ültetvényeket és a gyorsan növő fajok rövid távú telepítését.</p>	<p style="text-align: center;">6. cikk</p> <p style="text-align: center;">Jó mezőgazdasági és ökológiai állapot</p> <p>(1) A tagállamok biztosítják valamennyi mezőgazdasági földterület, különösen a termelésből kivont termőterületek jó mezőgazdasági és ökológiai állapotának fenntartását. A tagállamok a III. mellékletben kialakított keret alapján nemzeti vagy regionális szinten meghatározzák a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó minimumkövetelményeket, figyelembe véve az érintett területek olyan egyedi sajátosságait, mint a talaj- és az éghajlati viszonyok, a meglévő gazdálkodási rendszerek, a földhasználat, a vetésforgó, a gazdálkodási gyakorlat és a mezőgazdasági üzemszerkezet.</p> <p>(2) Az új tagállamokon kívüli tagállamok biztosítják, hogy a 2003. évre vonatkozó területalapú támogatás iránti kérelem benyújtására előírt időpontban állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak. Az új tagállamok biztosítják, hogy a 2004. május 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak. Bulgária és Románia ellenben azt biztosítja, hogy a 2007. január 1-jén állandó legelőként hasznosított földterületek továbbra is állandó legelők maradjanak.</p> <p>A tagállamok azonban kellően megalapozott esetben eltérhetnek az első albekezdéstől, amennyiben intézkedést hoznak annak megakadályozására, hogy jelentős mértékben csökkenjen az állandó legelők összterülete.</p> <p>Az első albekezdés nem alkalmazandó az erdősítésre szánt állandó legelőként hasznosított földterületek esetében, amennyiben az ilyen erdőtelepítés összeegyeztethető a környezettel, valamint kivéve a karácsonyfa-ültetvényeket és a gyorsan növő fajok rövid távú telepítését.</p> <p><u>A III. mellékletben említett intézkedések ajánlott javaslatoknak tekintendők. A jó mezőgazdasági és ökológiai állapot biztosítása érdekében a tagállamok a nemzeti, regionális vagy helyi feltételeknek megfelelő további, az eddigiektől eltérő intézkedéseket is bevezethetnek.</u></p>

III. MELLÉKLET

A 6. cikkben említett jó mezőgazdasági és ökológiai állapot fenntartása

Téma	Normák
Talajerózió: A talaj megóvása megfelelő intézkedések révén	– Minimális talajborítás – Termőhely-specifikus minimális földgazdálkodás – Talajmegtartó teraszos művelés
A talaj szervesanyag-tartalma: A talaj szervesanyag-tartalmának fenntartása megfelelő módszerek révén	– Adott esetben a vetésforgóra vonatkozó előírások – Tarlóművelés
Talajszerkezet: A talajszerkezet fenntartása megfelelő intézkedések révén	– Megfelelő gépek használata

Téma	Normák
A környezet megőrzésének minimális szintje: A környezetmegőrzés minimális szintjének biztosítása és az élőhelyek károsításának elkerülése	<ul style="list-style-type: none"> – Minimális állománysűrűség és/vagy a megfelelő állattartási rendszer – Az állandó legelők védelme – A táj jellegzetességeinek megtartása, beleértve adott esetben a sövényeket, a tavakat, az árkokat, a fasorokat, a facsoportokat, a szőlvény fákat és a táblaszegélyeket, – adott esetben az olajfák kivágásának megtiltása – A mezőgazdasági földterületen a nem kívánt növényzet elszaporodásának megakadályozása – Az olajfaligetek és a szőlőültetvények jó vegetatív állapotban tartása.
Vízvédelem és vízgazdálkodás: A víz szennyezés elleni védelme, a vízkészletek kimerülésének megelőzése és a vízhasználat kezelése	<ul style="list-style-type: none"> – A vízfolyások mentén védelmi sávok kialakítása, – a víz öntözési célú felhasználására vonatkozó engedélyezési eljárások betartása.

Indokolás

A szubszidiaritás elve alapján az Európai Bizottságnak célkitűzéseket, nem pedig intézkedéseket kell hoznia. Az európai szint alatti kormányzati szint számára lehetővé kellene tenni, hogy maga határozza meg a megfelelő hatásos és hatékony intézkedéseket.

„A vízfolyások mentén védelmi sávok kialakítása” különösen nem hatékony intézkedés, ezért ki kellene venni a III. mellékletből.

A vízfolyások szennyezéstől és áradástól való védelmét támogató intézkedésekre szükség van. A vízfolyások mentén a védelmi sávok kialakítása néhány esetben hasznos lehet a „jó mezőgazdasági és ökológiai állapot fenntartása” célkitűzés eléréséhez, ennek általános előírása azonban az összes vízfolyásra nem lenne hatékony és túlságosan jelentős termelékenységi kiesést jelentene.

Számos tagállam például kicsi és főként emberi erővel készített gátak sűrű hálózatát alkalmazza a vízvezetéshez és a vízszint kezeléséhez. A védelmi sávok kialakítása a gátakkal körülvett földterületek mintegy 50 %-át is elfoglalhatná. A víz és a termőföld minőségével kapcsolatos célkitűzéseket többféle módon kellene elérni.

2. módosítás

25. cikk (3) bekezdés – 2008/0103 (CNS) – COM(2008) 306 végleges

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(3) Az (1) bekezdés ellenére és a 26. cikk (1) bekezdésében említett részletes szabályokban megállapított feltételekkel összhangban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmaznak csökkentést vagy kizárást, amennyiben annak összege mezőgazdasági termelőnként és naptári évenként legfeljebb 100 eurót tenne ki, és tartalmazza az 1698/2005/EK rendelet 51. cikkének (1) bekezdése értelmében alkalmazott csökkentéseket vagy kizárást.	(3) Az (1) bekezdés ellenére és a 26. cikk (1) bekezdésében említett részletes szabályokban megállapított feltételekkel összhangban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmaznak csökkentést vagy kizárást, amennyiben annak összege támogatási rendszerenként, mezőgazdasági termelőnként és igénylési naptári évenként legfeljebb 100 eurót tenne ki, és tartalmazza az 1698/2005/EK rendelet 51. cikkének (1) bekezdése értelmében alkalmazott csökkentéseket vagy kizárást.

Indokolás

A KAP intézkedéseinek véghezvitele általában a regionális és helyi önkormányzatok felelősségi körébe tartozik. A fenti módosítás elengedhetetlen ahhoz, hogy a rendszeren belüli eljárások igazgatásának tényleges leegyszerűsítésére sor kerüljön. Ezért az egyes támogatási rendszereket külön-külön kellene figyelembe venni.

3. módosítás

47. cikk – 2008/0103 (CNS) – COM(2008) 306 – végleges

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">47. cikk</p> <p>A 41. cikkben említett felső határ regionális felosztása</p> <p>(1) Az egységes támogatási rendszert az 1782/2003/EK rendelet III. címének 1–4. fejezete alapján bevezető tagállamok legkésőbb 2009. augusztus 1-jéig határozhatnak úgy, hogy az egységes támogatási rendszert 2010-től kezdődően regionális szinten alkalmazzák az e szakaszban meghatározott feltételekkel összhangban.</p> <p>(2) A tagállamok a régiókat objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján határozzák meg, azaz azok intézményi vagy adminisztratív struktúrája és/vagy regionális mezőgazdasági potenciálja alapján.</p> <p>A kevesebb mint 3 millió támogatható hektárral rendelkező tagállamok egyetlen régióknak tekinthetők.</p> <p>(3) A tagállamok objektív kritériumok alapján osztják fel a régiók között a 41. cikkben említett felső határt.</p>	<p style="text-align: center;">47. cikk</p> <p>A 41. cikkben említett felső határ regionális felosztása</p> <p>(1) Az egységes támogatási rendszert az 1782/2003/EK rendelet III. címének 1–4. fejezete alapján bevezető tagállamok legkésőbb 2009. augusztus 1-jéig határozhatnak úgy, hogy az egységes támogatási rendszert 2010-től kezdődően regionális szinten alkalmazzák az e szakaszban meghatározott feltételekkel összhangban.</p> <p>(2) A tagállamok a régiókat objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján határozzák meg, azaz azok intézményi vagy adminisztratív struktúrája és/vagy regionális mezőgazdasági potenciálja alapján.</p> <p>A kevesebb mint 3 millió támogatható hektárral rendelkező tagállamok egyetlen régióknak tekinthetők.</p> <p>(3) A tagállamok objektív kritériumok alapján osztják fel a régiók között a 41. cikkben említett felső határt.</p> <p>(4) <u>A tagállamok az (1), (2) és (3) bekezdésben foglaltakat a tagállami szint alatti kormányzati szintekkel konzultálva hajtják végre.</u></p>

Indokolás

Önmagáért beszél

4. módosítás

68. cikk – 2008/0103 (CNS) – COM(2008) 306 – végleges

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">68. cikk</p> <p style="text-align: center;">Általános szabályok</p> <p>(1) A tagállamok legkésőbb 2009. augusztus 1-jéig dönthetnek arról, hogy 2010-től kezdődően a 41. cikkben említett nemzeti felső határuk legfeljebb 10 %-át a mezőgazdasági termelők támogatására fordítják:</p> <p>a) a következő intézkedések céljára:</p> <p>i. a mezőgazdasági termelés speciális típusai, amelyek környezetvédelmi szempontból vagy a környezeti állapot javítása szempontjából bírnak jelentőséggel,</p> <p>ii. a mezőgazdasági termékek minőségének javítása, vagy</p> <p>iii. a mezőgazdasági termékek forgalmazási feltételeinek javítása;</p> <p>b) a gazdasági szempontból sérülékeny vagy környezeti szempontból érzékeny területeken a tej-, a marhahús-, a juhhús- és a kecskehús-ágazatban, illetve a rizs-ágazatban a mezőgazdasági termelőket sújtó különleges hátrányok kezelése érdekében,</p> <p>c) a szerkezetátalakítási és/vagy fejlesztési program hatálya alatt álló területeken a termőterületek termelésből való kivonásának megelőzése és/vagy az adott területen a mezőgazdasági termelőket sújtó különleges hátrányok ellentételezése érdekében,</p>	<p style="text-align: center;">68. cikk</p> <p style="text-align: center;">Általános szabályok</p> <p>(1) A tagállamok legkésőbb 2009., 2010., 2011. augusztus 1-jéig dönthetnek arról, hogy 2010-től, 2011-től vagy 2012-től kezdődően a 41. cikkben említett nemzeti felső határuk legfeljebb 10 %-át a mezőgazdasági termelők támogatására fordítják:</p> <p>a) a következő intézkedések céljára:</p> <p>i. a mezőgazdasági termelés speciális típusai, amelyek környezetvédelmi szempontból vagy a környezeti állapot javítása szempontjából bírnak jelentőséggel, <u>ideértve az állatok jólétét,</u></p> <p>ii. a mezőgazdasági termékek minőségének javítása, vagy</p> <p>iii. a mezőgazdasági termékek forgalmazási feltételeinek javítása;</p> <p>b) a gazdasági szempontból sérülékeny vagy környezeti szempontból érzékeny területeken a tej-, a marhahús-, a juhhús- és a kecskehús-ágazatban, a <u>burgonyakeményítő-, a len-,</u> illetve a rizs-ágazatban a mezőgazdasági termelőket sújtó különleges hátrányok kezelése érdekében,</p> <p>c) a szerkezetátalakítási és/vagy fejlesztési program hatálya alatt álló területeken a termőterületek termelésből való kivonásának megelőzése és/vagy az adott területen a mezőgazdasági termelőket sújtó különleges hátrányok ellentételezése érdekében,</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) a 69. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban a terménybiztosítási díjakhoz való pénzügyi hozzájárulás formájában,	d) a 69. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban a terménybiztosítási díjakhoz való pénzügyi hozzájárulás formájában,
e) a 70. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban az állat- és növénybetegségek esetére létrehozott segélyalapok.	e) a 70. cikkben meghatározott feltételekkel összhangban az állat- és növénybetegségek esetére létrehozott segélyalapok.
(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett intézkedések céljára csak a következő esetekben nyújtható támogatás:	(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett intézkedések céljára csak a következő esetekben nyújtható támogatás:
a) azaz	a) azaz
i. az i. alpontban említett, a mezőgazdasági termelés speciális típusai esetében járó támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha tiszteletben tartják az agrár-környezetvédelmi kifizetések tekintetében az 1698/2005/EK rendelet 39. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében meghatározott követelményeket,	i. az i. alpontban említett, a mezőgazdasági termelés speciális típusai esetében járó támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha tiszteletben tartják az agrár-környezetvédelmi kifizetések tekintetében az 1698/2005/EK rendelet 39. cikke (3) bekezdésének első albekezdésében meghatározott követelményeket,
ii. a ii. alpontban említett, a mezőgazdasági termékek minőségének javítása céljára nyújtott támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha az összhangban van az 509/2006/EK tanácsi rendelettel, az 510/2006/EK tanácsi rendelettel, a 834/2007/EK tanácsi rendelettel és az 1234/2007/EK rendelet II. része II. címének I. fejezetével, valamint	ii. a ii. alpontban említett, a mezőgazdasági termékek minőségének javítása céljára nyújtott támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha az összhangban van az 509/2006/EK tanácsi rendelettel, az 510/2006/EK tanácsi rendelettel, a 834/2007/EK tanácsi rendelettel és az 1234/2007/EK rendelet II. része II. címének I. fejezetével, valamint
iii. a iii. alpontban említett, a mezőgazdasági termékek forgalmazási feltételeinek javítása céljára nyújtott támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha tiszteletben tartják a 3/2008/EK tanácsi rendelet 2–5. cikkében meghatározott kritériumokat, és	iii. a iii. alpontban említett, a mezőgazdasági termékek forgalmazási feltételeinek javítása céljára nyújtott támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha tiszteletben tartják a 3/2008/EK tanácsi rendelet 2–5. cikkében meghatározott kritériumokat, és
b) kizárólag az érintett célkitűzések megvalósítása érdekében ténylegesen felmerült többletköltségek és elmaradt jövedelem ellentételezése céljából.	b) kizárólag az érintett célkitűzések megvalósítása érdekében ténylegesen felmerült többletköltségek és elmaradt jövedelem ellentételezése céljából.
(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett intézkedések céljára csak a következő esetekben nyújtható támogatás:	(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett intézkedések céljára csak a következő esetekben nyújtható támogatás:
a) az egységes támogatási rendszernek az érintett ágazatban az 54., 55. és 71. cikkel összhangban történő teljes végrehajtását követően.	a) az egységes támogatási rendszernek az érintett ágazatban az 54., 55. és 71. cikkel összhangban <u>három éven belül</u> történő teljes <u>vagy afelé mutató</u> végrehajtását követően.
b) a termelés jelenlegi szintje fenntartásának ösztönzéséhez szükséges mértékben.	b) a termelés jelenlegi szintje fenntartásának ösztönzéséhez szükséges mértékben.
(4) Az (1) bekezdés a), b) és e) pontjában említett intézkedések keretében nyújtott támogatás nem haladhatja meg a 41. cikkben említett felső határok 2,5 %-át, a tagállamok intézkedésenként eltérő korlátokat szabhatnak meg.	(4) Az (1) bekezdés a), b) és e) pontjában említett intézkedések keretében nyújtott támogatás nem haladhatja meg a 41. cikkben említett felső határok 2,5 %-át, a tagállamok intézkedésenként eltérő korlátokat szabhatnak meg.
(5) A következő pontokban említett intézkedések támogatása:	(5) A következő pontokban említett intézkedések támogatása:
a) az (1) bekezdés a) és d) pontjában említett támogatás éves kiegészítő támogatások formájában valósulhat meg,	a) az (1) bekezdés a) és d) pontjában említett támogatás éves kiegészítő támogatások formájában valósulhat meg,
b) az (1) bekezdés b) pontjában említett támogatás éves kiegészítő támogatások formájában valósulhat meg, például állatlétszám-alapú fizetés vagy gyepterület-támogatás formájában,	b) az (1) bekezdés b) pontjában említett támogatás éves kiegészítő támogatások formájában valósulhat meg, például állatlétszám-alapú fizetés vagy gyepterület-támogatás formájában,
c) az (1) bekezdés c) pontjában említett támogatás a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultsága egységenkénti értékének és/vagy számának növelése formájában valósulhat meg,	c) az (1) bekezdés c) pontjában említett támogatás a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultsága egységenkénti értékének és/vagy számának növelése formájában valósulhat meg,
d) az (1) bekezdés e) pontjában említett támogatás a 70. cikkben meghatározottak szerint kompenzációs kifizetés formájában valósulhat meg.	d) az (1) bekezdés e) pontjában említett támogatás a 70. cikkben meghatározottak szerint kompenzációs kifizetés formájában valósulhat meg.
(6) A megnövelt egységértékű támogatási jogosultságok és az (5) bekezdés c) pontjában említett kiegészítő támogatások átruházása csak abban az esetben engedélyeztető, ha a jogosultságok átruházását az ennek megfelelő számú hektár átruházása kíséri.	(6) A megnövelt egységértékű támogatási jogosultságok és az (5) bekezdés c) pontjában említett kiegészítő támogatások átruházása csak abban az esetben engedélyeztető, ha a jogosultságok átruházását az ennek megfelelő számú hektár átruházása kíséri.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(7) Az (1) bekezdésben említett intézkedések támogatása összhangban van az egyéb közösségi intézkedésekkel és szakpolitikákkal.	(7) Az (1) bekezdésben említett intézkedések támogatása összhangban van az egyéb közösségi intézkedésekkel és szakpolitikákkal.
(8) A tagállamok gondoskodnak a következő pontokban említett támogatáshoz szükséges pénzeszközök összegyűjtéséről:	(8) A tagállamok gondoskodnak a következő pontokban említett támogatáshoz szükséges pénzeszközök összegyűjtéséről:
a) az (1) bekezdés a), b) c) és d) pontjában említett támogatások esetében a mezőgazdasági termelők számára odaítélt jogosultságok és/vagy a nemzeti tartalék lineáris csökkentésével,	a) az (1) bekezdés a), b) c) és d) pontjában említett támogatások esetében a mezőgazdasági termelők számára odaítélt jogosultságok és/vagy a nemzeti tartalék lineáris csökkentésével,
b) az (1) bekezdés e) pontjában említett támogatások esetében szükség esetén az e címmel összhangban lévő, valamint az (1) és a (3) bekezdésben meghatározott határokon belüli vonatkozó támogatások kedvezményezettjeinek folyósítandó egy vagy több kifizetés lineáris csökkentésével.	b) az (1) bekezdés e) pontjában említett támogatások esetében szükség esetén az e címmel összhangban lévő, valamint az (1) és a (3) bekezdésben meghatározott határokon belüli vonatkozó támogatások kedvezményezettjeinek folyósítandó egy vagy több kifizetés lineáris csökkentésével.
(9) A Bizottság a 128. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban meghatározza az e szakaszban említett támogatás nyújtásához kapcsolódó szabályokat, különös tekintettel az egyéb közösségi intézkedésekkel és szakpolitikákkal való összhangra és a támogatáshalmozás elkerülésére.	(9) A Bizottság a 128. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban meghatározza az e szakaszban említett támogatás nyújtásához kapcsolódó szabályokat, különös tekintettel az egyéb közösségi intézkedésekkel és szakpolitikákkal való összhangra és a támogatáshalmozás elkerülésére.
	<u>(10) Amennyiben a tagállamok a nemzeti felső határ 10 %-ának 2010-től történő felhasználásáról döntenek, ezt megelőzően konzultálnak a nemzeti szint alatti kormányzati szintekkel.</u>

Indokolás

A 68. cikk sok vita tárgyát képezi. Sok tagállamnak és régióknak több időre lenne szüksége ahhoz, hogy meghatározza, milyen szinten és módon kívánja azt végrehajtani. Lehetséges az is, hogy több célkitűzést kívánnának megfogalmazni az általános szabályon belül. Végül, hogy a további függetlenítés kevésbé legyen fájdalmas, és fokozatosabb változás legyen, támogató intézkedéseket is be lehetne építeni a 68. cikkbe.

5. módosítás

1. cikk 6. pont (2) bekezdés b) albekezdés – 2008/0105 (CNS) – COM(2008) 306 végleges

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) Az e cikk (4) bekezdésében említett részletes szabályokban megállapított feltételekkel összhangban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmaznak csökkentést vagy a kifizetés megtagadását, amennyiben annak összege mezőgazdasági termelőnként és naptári évenként legfeljebb 100 EUR-t tenne ki, és tartalmazza az [XXXX/2008/EK rendelet (új közvetlen támogatási rendelet)] 25. cikke értelmében a közvetlen kifizetésekre alkalmazott csökkentéseket vagy kizárást.	b) Az e cikk (4) bekezdésében említett részletes szabályokban megállapított feltételekkel összhangban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmaznak csökkentést vagy a kifizetés megtagadását, amennyiben annak összege mezőgazdasági termelőnként, <u>intézkedésenként és igénylési naptári évenként legfeljebb 100 EUR-t tenne ki, és tartalmazza az [XXXX/2008/EK rendelet (új közvetlen támogatási rendelet)] 25. cikke értelmében a közvetlen kifizetésekre alkalmazott csökkentéseket vagy kizárást.</u>

Indokolás

A KAP intézkedéseinek véghezvitele általában a regionális és helyi önkormányzatok felelősségi körébe tartozik. A fenti módosítás elengedhetetlen ahhoz, hogy a rendszeren belüli eljárások igazgatásának tényleges leegyszerűsítésére sor kerüljön. Az egyes intézkedéseket a becslés során külön-külön kellene számításba venni.

6. módosítás

II. MELLÉKLET – 2008/0105 (CNS) – COM(2008) 306 – végleges

II. MELLÉKLET

A 16a. cikkben említett prioritásokhoz kapcsolódó művelettípusok példálózó felsorolása

Prioritás: Éghajlatváltozás		
A művelet típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
A nitrogénalapú műtrágyák hatékonyabb használata (pl. csökkentett használat, berendezések, precíziós mezőgazdaság), a trágyatárolás javítása	<p>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</p> <p>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</p> <p>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</p> <p>39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések</p>	A metán (CH ₄) és a dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátásának csökkenése
Az energiahatékonyság javítása	<p>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</p> <p>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</p> <p>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</p>	A szén-dioxid-kibocsátás (CO ₂) csökkentése az energia megtakarítása révén
Talajgazdálkodási gyakorlatok (pl. szántási módszerek, köztes kultúrák változatos vetésforgók)	<p>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</p> <p>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</p> <p>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</p> <p>53. cikk: nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás</p> <p>54. cikk: támogatás vállalkozások létrehozásához és fejlesztéséhez</p> <p>56. cikk: a gazdaság és a vidéki lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások</p>	Dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátás csökkentése, szén-dioxid megkötése
A földhasználat módjának megváltoztatása (pl. szántóföld legelővé alakítása, tartós területpihentetés, talajok csökkentett használata/szervesanyag-tartalmának helyreállítása)	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések	Dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátásának csökkenése, szén-dioxid megkötése
Állatállomány külterjesítése (pl. állománysűrűség csökkentése, legelés növelése)	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések	Metán (CH ₄) kibocsátás csökkenése

Prioritás: Éghajlatváltozás

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
Erdőtelepítés	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések	Dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátás csökkenése, szén-dioxid megkötése
Erdőtüzek megelőzése	43. és 45. cikk: mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterület első erdősítése	Szén-dioxid megkötése az erdőben és szén-dioxid-kibocsátás elkerülése
A földhasználat módjának megváltoztatása (pl. szántóföld legelővé alakítása, tartós területpihentetés, talajok csökkentett használata/szervesanyag-tartalmának helyreállítása)	48. cikk: az erdészeti potenciál helyreállítása és megelőző intézkedések bevezetése	Dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátásának csökkenése, szén-dioxid megkötése

Prioritás: Megújuló energiaforrások

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
Biogáz előállítása -állati hulladékot felhasználó anaerob emésztő növények (a mezőgazdasági üzemben vagy helyi termelésben)	26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése <u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u> <u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u> 53. cikk: nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése, a metán (CH ₄) kibocsátásának csökkenése
Évelő energiaültetvények (rövid életciklusú erdei fák és pázsitfűfélék)	26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése, szén-dioxid megkötése Dinitrogén-oxid (N ₂ O) kibocsátásának csökkenése,
Mezőgazdasági/erdészeti eredetű biomasza feldolgozása megújuló forrásból származó energia termelése érdekében	28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése <u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u>	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése
Létesítmények/infrastruktúra biomasza feldolgozásával előállított megújuló energia termelése érdekében	<u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u> <u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u> 53. cikk: nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás 54. cikk: támogatás vállalkozások létrehozásához és fejlesztéséhez 56. cikk: a gazdaság és a vidéki lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése

Prioritás: Megújuló energiaforrások

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
<u>Az anyagok újrahasznosításához kapcsolódó hulladékkezelés javítása</u>	<p><u>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</u></p> <p><u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u></p> <p><u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u></p> <p><u>53. cikk: nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás</u></p> <p><u>54. cikk: támogatás vállalkozások létrehozásához és fejlesztéséhez</u></p> <p><u>56. cikk: a gazdaság és a vidéki lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások</u></p>	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése
<u>Napenergia, szélenergia, geotermikus hő felhasználása és előállítása, valamint kapcsolt energiatermelés</u>	<p><u>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</u></p> <p><u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u></p> <p><u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u></p> <p><u>53. cikk: nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás</u></p> <p><u>54. cikk: támogatás vállalkozások létrehozásához és fejlesztéséhez</u></p> <p><u>56. cikk: a gazdaság és a vidéki lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások</u></p>	Fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése

Prioritás: Vízgazdálkodás

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
Víztakarékos technológiák, víztárolás Víztakarékos termelési technológiák	<p><u>26. cikk: a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése</u></p> <p><u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u></p> <p><u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u></p> <p><u>30. cikk: infrastruktúra</u></p>	A vízhasználat hatékonyabbá tétele

Prioritás: Vízgazdálkodás

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
<u>Az árvízveszély kezelése</u>	<u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u> <u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u> <u>39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések</u> <u>41. cikk: nem termelő beruházások</u>	<u>A vízhasználat hatékonyabbá tétele</u>
Vizes élőhelyek helyreállítása A mezőgazdasági területek erdővé/ mezőgazdasági-erdőgazdálkodási rendszerré alakítása	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések 41. cikk: nem termelő beruházások 43. és 45. cikk: mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterület első erdősítése	Nagy értékű víztestek védelme minőségi vizek védelme
Természetközeli víztestek fejlesztése	57. cikk: a vidéki örökség megőrzése és korszerűsítése	Nagy értékű víztestek védelme minőségi vizek védelme
Talajgazdálkodási gyakorlatok (pl. közties kultúrák)	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések	Hozzájárulás a vízben található különböző vegyületek – többek között a foszfor – mennyisége csökkenésének lassításához.

Prioritás: Biológiai sokféleség

A műveletek típusai	Cikkek és intézkedések	Potenciális hatások
Műtrágya és növényvédő szerek alkalmazásának mellőzése a nagy természeti értékű mezőgazdasági területeken Integrált és ökológiai termelés	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések <u>28. cikk: a mezőgazdasági és erdészeti termékek értéknövelése</u> <u>29. cikk: együttműködés új termékek, folyamatok, és technológiák kifejlesztésére a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdőgazdálkodási szektorban</u>	Megőrzött, fajokban gazdag növényzettípusok, gyepterületek védelme és fenntartása
Évelő területek és parti határsávok Biotópok/élőhelyek létrehozása/kezelése a Natura 2000 területeken belül vagy azokon kívül A földhasználat módjának megváltoztatása (gyepterület külterjes kezelése, szántóföld legelővé alakítása, tartós területpihentetés) Nagy természeti értékű évelők természetése	38. és 46. cikk: Natura 2000 kifizetések 39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések 41. cikk: nem termelő beruházások 47. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések 57. cikk: a vidéki örökség megőrzése és korszerűsítése	Védett madarak és egyéb vadon élő állatok, javuló biotóp hálózat káros vegyületek csökkent bejutása a határos élőhelyekre
A genetikai sokféleség megőrzése	39. cikk: agrár-környezetvédelmi kifizetések	Megőrzött genetikai sokféleség

Indokolás

Az új kihívások a mezőgazdasági vállalkozások jelentős és vélhetőleg jövedelmező részei lesznek.

Ahhoz, hogy a termelőket arra ösztönözzük, hogy kezdeményező szerepet játsszanak vállalkozásaik versenyképessé és fenntarthatóvá tételében, illetve aktív szerepet töltsenek be új környezetvédelmi intézkedések végrehajtásában, lehetőséget kell nekik adni az összes létező és releváns EMVA-intézkedés, illetve az innováció ösztönzésére, új technológiák és stratégiák fejlesztésére irányuló intézkedések alkalmazására. Ezeket az Európai Bizottság nem sorolta fel, pedig felsorolásuk ösztönözné a tagállamokat alkalmazásukra.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében

(2008/C 325/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- elégedettségének ad hangot az Európai Bizottság közleményével kapcsolatban, mivel az megfelelő bevezetést nyújt a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések nagy elvi alapjainak, valamint végrehajtásuk módjának meghatározására, mindazonáltal a javasolt eljárás konkrét végrehajtásával kapcsolatban még vannak hiányosságok;
- hangsúlyozza, hogy amennyiben a helyi és regionális önkormányzatok a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzéseket választják annak érdekében, hogy ösztönözzék az innovációt azokban a kérdésekben, amelyekre megoldást keresnek az eszköz által elért eredmények segítségével, akkor több olyan kihívással kell szembenézniük, amelyeket a közlemény nem elemzett kellőképpen;
- úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak világos és részletes iránymutatásokat kellene adnia a szerződő helyi és regionális önkormányzatoknak, valamint tanulási eszközöket és képzéseket biztosítani a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések tekintetében a közösségi jog megsértésének elkerülésére;
- másrészt úgy véli, hogy a szükséges iránymutatások és előírások annál inkább sürgősnek tűnnek, mivel a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzési eljárások fontos kérdéseket vetnek fel a szellemi és ipari tulajdonjogokkal kapcsolatban, valamint hogy a központi hatóságok jogi szolgálatai eleddig nem foglalkoztak ezekkel a jogokkal;

Előadó: Dimitrios TSIGKOUNIS (GR/EPP)

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében

COM(2007) 799 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések a helyi és regionális önkormányzatok szerepével kapcsolatban

1. arra szólít fel, hogy a későbbiekben folytatandó viták során vizsgálják meg, milyen szerepet kell játszaniuk a helyi és regionális önkormányzatoknak a szociális problémák vonatkozásában. Itt főként az elérhető, gazdaságilag vonzó áron nyújtott magas minőségi szintű egészségügyi ellátásról van szó, amely alkalmazkodik a lakosság előregedéséhez, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról, az energiahatékonyság javításáról, a jobb minőségű és jobban hozzáférhető oktatás biztosításáról, és a biztonság területén jelentkező veszélyek hatékony kezeléséről;

2. azt javasolja, hogy – mivel a problémák kezelése valószínűleg új és innovatív megoldásokat tesz majd szükségessé, amelyek a technológiai követelmények miatt még kereskedelmileg nem állnak rendelkezésre, illetve amennyiben rendelkezésre állnak, még nem felelnek meg teljesen az adott feltételeknek, ezért sürgős erőfeszítést igényelnek a kutatás és a fejlesztés részéről –, a helyi és regionális önkormányzatokat aktívan vonják be a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés új keretének kidolgozásába, valamint erősítsék meg az új típusú közbeszerzések hatékony kezelésére és végrehajtására rendelkezésükre álló lehetőségeket;

3. kiemeli, hogy a kutatás és a fejlesztés bevonása a közbeszerzésekbe az innovatív megoldások ösztönzése érdekében a helyi és regionális önkormányzatok számára megteremti azt a lehetőséget, hogy közép- és hosszú távon megfelelően hozzájáruljanak az általuk nyújtott szolgáltatások hatékonyságának és jó teljesítményének biztosításához, valamint az európai ipar versenyképességének ösztönzéséhez az innováción keresztül;

4. úgy véli, hogy mivel az ezekre a tranzakciókra fordított összegek nagy részét a helyi és regionális önkormányzatok fedezik, helyénvaló lenne, ha utóbbiak tökéletesen fel lennének készítve arra, hogy európai szinten kiemelt mozgatórugó szerepet játsszanak a kutatás és a fejlesztés ösztönzésében;

5. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe az RB 2008–2010. évi politikai prioritásait, amelyek között szerepel többek közt a növekedésről és foglalkoztatásról szóló lisszaboni stratégia végrehajtása, az éghajlatváltozás kihívásainak való megfelelés, az energiaforrások diverzifikációja és fenntartható használata, a polgárok életminőségének javítása, ezen belül a határokon átnyúló együttműködés a minőségi egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés területén, a szolidaritás, a kultúrák és vallások közötti párbeszéd regionális és helyi önkormányzatok általi támogatása, valamennyi helyi kultúra és hagyomány ösztönzése, a közös bevándorlási és menekültügyi politikában

való részvétel, főként az integráció területén bevált gyakorlatok cseréje területén, valamint a modern egységes piac elismert elsőbbsége, amely a közszolgáltatások minőségét javító stratégiával rendelkezik. Ezek a cselekvési területek érdekesekek a területi önkormányzatok számára, amelyek integrációja a közbeszerzések piacába ígéretesen alakul a kutatás és a fejlesztés ösztönzése érdekében az információs és kommunikációs technológiák területén, és amelyek különösen alkalmasak a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések megtételére;

6. elégedettségének ad hangot az Európai Bizottság COM(2007) 799 végleges közleményével kapcsolatban, mivel az megfelelő bevezetést nyújt a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések nagy elvi alapjainak, valamint végrehajtásuk módjának meghatározására, mindazonáltal a javasolt eljárás konkrét végrehajtásával kapcsolatban még vannak hiányosságok;

7. hangsúlyozza, hogy amennyiben a helyi és regionális önkormányzatok a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzéseket választják annak érdekében, hogy ösztönözzék az innovációt azokban a kérdésekben, amelyekre megoldást keresnek az eszköz által elért eredmények segítségével, akkor több olyan kihívással kell szembenézniük, amelyeket a COM(2007) 799 végleges közlemény nem elemzett kellőképpen;

8. úgy véli, hogy a közbeszerzésekre vonatkozó jelenlegi jogszabályok már éppen elég bonyolultak, és hogy számos helyi és regionális önkormányzat küzd kifejezett nehézségekkel azok megfelelő alkalmazása során. Úgy véli továbbá, hogy az önkormányzatok bizonytalannak mutatkoznak a tekintetben, hogy adminisztratív szerkezetükbe, valamint eljárásaikba egy olyan újabb, összetett tényezőt vezessenek be, mint amilyen az Európai Bizottság kezdeményezése. Ezért azt sürgeti, hogy a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályokat ne alkalmazzák a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés esetében;

9. javasolja, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, lehetne-e úgy módosítani a közbeszerzési irányelvet, hogy az innováció például partnerségi projektek keretében is megvalósulhasson. Az új innovációk gyakorlati megvalósulását jelentősen akadályozza a közbeszerzési eljárás merevsége. A Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód követelményét nem szabad úgy értelmezni, hogy a vállalkozások és az ajánlatkérők a gyakorlatban nem hasznosíthatják a vállalkozások kutatási és fejlesztési eredményeit;

10. meggyőződése, hogy az innováció ösztönzésére vonatkozó ajánlati felhívásokkal kapcsolatos kifejezetten technikai jellegű intézkedések kidolgozása különleges ismereteket és hozzáértést feltételez, amely általában nem adott a helyi és regionális önkormányzatoknál, mivel számos tagállam államapparátusában is csak bizonyos szolgálatok rendelkeznek ezzel;

11. ezzel kapcsolatban úgy véli, hogy a kutatási és fejlesztési szolgáltatások kiválasztásának a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzési eljárásban szereplő lépései olyan szintű technikai ismereteket és olyan szintű hozzáértést feltételeznek az érintett kérdésekhez, amely általában nincs meg a területi önkormányzatoknál;

12. megjegyzi, hogy még ha a kutatási és fejlesztési szolgáltatások területén a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést siker is koronázza, attól még nem lesz könnyebb a polgárok ennek érdekében történő mobilizálása és politikai aktivizálása helyi szinten. A helyi és regionális önkormányzatok döntéseire nagy súllyal nehezítő tényező, hogy a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző ajánlati felhívások megfelelő végrehajtása hatalmas kiadásokkal jár, amelyek megterhelik a jelenlegi kezelési gyakorlatot, míg az ebből fakadó előnyök általában csak hosszú távon bontakoznak ki, és ahhoz, hogy ezekről a polgárok tudomást szerezzenek, hosszabb időre van szükség, általában többre, mint amennyi két egymást követő választás között telik el települési vagy regionális szinten;

13. nyugtalanságát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy amennyiben a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés ajánlati felhívásainak helyénvalóságát politikailag megkérdőjelezték, lehetséges, hogy a választási küzdelemből az a csoportosulás kerül ki új helyi vagy regionális önkormányzatként, amelyik felhozta ezeket a kifogásokat, és kétségessé teszi az eljárás folytatását egy olyan kereskedelmi termék esetében, amelyet közben fejlesztettek ki, és amely lényegi előnyöket tesz majd semmissé, amelyeket a megbízást adó önkormányzat az eredeti kiírással meg akart valósítani;

14. úgy gondolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szintjén nagyobb politikai probléma adódik majd, ha a versenytárgyalások végső győztesei a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítás során nem a szerződő hatóság településén vagy régiójában rendelkeznek székhellyel, illetve még rosszabb esetben, ha székhelyük egy másik tagállamban található;

15. megjegyzi, hogy amennyiben a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés ajánlati felhívása eredménytelen marad, amit nem lehet kizárni, főként a kutatás és fejlesztés olyan területein, ahol a teljesítményszint még viszonylag alacsony, a helyi és regionális önkormányzatok kifejezetten nehéz helyzetben vannak, hogy a polgárok előtt tisztázzák magukat, és meggyőzzék őket arról, hogy az eljárást – eredményétől függetlenül – előnyben kell részesíteni egy már létező és kereskedelmi szempontból bevált technológiába történő befektetéssel szemben;

16. azt a javaslatot fogalmazza meg, hogy a fentebb említett problémákra való tekintettel, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatoknak kell szembesülniük a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések tekintetében, az Európai Bizottság és a tagállamok hozzanak létre és alkalmazzanak egy sor intézkedést, amelyet elengedhetetlennek tart ahhoz, hogy a piacok a települések és régiók szintjén betöltsék feladatukat, amelyek aztán ennél magasabb szinten gyakorolnak befolyást az európai szereplők általános teljesítményére a kutatás és a fejlesztés területén, világszintű versenytársaikkal szemben;

17. felhívja a figyelmet arra, hogy nem szabad szem elől téveszteniünk: amennyiben az Európai Uniónak nem sikerül

működőképes módon bevezetnie helyi vagy regionális szinten a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzési eljárásokat, akkor közösségi szinten K+F-eszközök mehetnek veszendőbe;

18. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak világos és részletes iránymutatásokat kellene adnia a szerződő helyi és regionális önkormányzatoknak, valamint tanulási eszközöket és képzéseket biztosítani a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések tekintetében a közösségi jog megsértésének elkerülésére;

19. másrészt úgy véli, hogy a szükséges iránymutatások és előírások annál inkább sürgősnek tűnnek, mivel a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzési eljárások fontos kérdéseket vetnek fel a szellemi és ipari tulajdonjogokkal kapcsolatban, valamint hogy a központi hatóságok jogi szolgálatai eddig nem foglalkoztak ezekkel a jogokkal;

20. arra ösztönzi a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy fejlesszenek ki támogatási struktúrákat, amelyek alkalmasak arra, hogy azok a helyi és regionális önkormányzatok, amelyek úgy döntenek, hogy ajánlati felhívást adnak ki a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésre, hozzájuk fordulhassanak, és világosabb információkhoz, illetve lényegi segítséghez jussanak, főként a kockázatok és nyereségek igazságosabb elosztásával kapcsolatban a szerződő önkormányzatok és a végén kiválasztott jelentkezők között;

21. hangsúlyozza, hogy mivel a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések rövid távon kifejezett és azonosítható kockázatokkal járnak regionális és helyi szinten, amelyek a szerződő önkormányzatot érintik, valamint a másik oldalon hosszú távon mutatkozó előnyökkel, amelyeket nehéz meghatározni, és gyakran igen összetettek, aminek hatására a területi önkormányzatok gyakran joggal nyugtalanok, a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak kifejezett, több szintű támogatást kell nyújtaniuk részükre, amely jól érthetővé teszi minden érintett szereplő számára, hogy az esetleges kudarc szerves része az ilyen típusú eljárásnak, amely újító megoldásokat keres az európai társadalmak régebbi vagy újabb problémáira;

22. megjegyzi, hogy mivel a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés minden tagállam szereplői számára nyitott, elkerülhetetlen, hogy a regionális szinten a tevékenység támogatására szánt források legalábbis részben más uniós ország valamely régiójába kerüljenek. Az Európai Unió szintjén nyilvánvalóan nem okoz problémát ez a jelenség, de egy település vagy regionális közösség szintjén erősen riasztó hatású az ilyen típusú közbeszerzés finanszírozása szempontjából;

23. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy bizonyítsa be: a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés előnyös az ajánlati felhívást kiíró régió számára, még akkor is, ha az arra válaszoló érdekelt szereplők nem a területén vannak;

24. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy bátorítsa és támogassa a helyi és regionális önkormányzatok nagy csoportosulásait, amelyek közösen kívánnak kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést végrehajtani azoknak a kockázatoknak a csökkentése érdekében, amelyeknek egy olyan tagállami helyi vagy regionális önkormányzat tenné ki magát, mely egyedül kívánna ilyen ajánlati felhívást tenni;

25. elismeri, hogy a páneurópai hálózatok létrehozása, illetve a különböző tagállamokban található, hasonló igényekkel rendelkező helyi és regionális önkormányzatok közötti kapcsolatfelvétel a legmegalapozottabb és legszilárdabb összetartó kapocs az országok, régiók és települések közötti együttműködés szempontjából a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések területén, valamint az ehhez kapcsolódó eljárások koordinációja szempontjából;

26. támogatja, hogy a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések fejlesztésére és megszilárdítására irányuló cselekvéseket a helyi és a területi önkormányzatok szintjén azokból a forrásokból finanszírozzák, amelyek a közös agrárpolitika felülvizsgálata során szabadulnak fel az Európai Unió költségvetésében;

27. támogatja, hogy az egységes európai kutatási térség gondolata esetlegesen új formát öltjön, és új lendületet kapjon, amennyiben a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések eljárásait beillesztik a közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos, már létező mechanizmusok közé;

28. úgy véli, hogy a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokkal kapcsolatos kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések támogatási stratégiáját jelentősen egyszerűbbé tenné, ha abban

részt vennének az egyetemek, a kutatóközpontok és főképpen a magas szintű tudással rendelkező és technológiai innovációval szolgáló kis- és középvállalkozások, amelyek jelen vannak a településeken és a régiókban, mivel így új keretben folyhat az együttműködés annak a tagállamnak a helyi és regionális önkormányzataival, amelyben székhelyük van, másrészt más tagállamok helyi és regionális önkormányzataival, egyetemi intézetekkel, kutatási intézményekkel és hasonló profilú kkv-kkal;

29. hangsúlyozza, hogy információs pontoknak és adatbázisoknak a helyi és regionális önkormányzatoknál történő létrehozása által, amelyek a települések és régiók problémáival foglalkoznak, köztük kiemelten olyanokéival, amelyek újító megoldásokat keresnek, és információkat szolgáltatnak a helyi kutatási és fejlesztési erőforrásokról, lehetséges lesz a közös nehézségekkel küzdő területek, valamint az egymást kiegészítő vagy támogató lehetőségekkel rendelkező kutatóközpontok és vállalkozások közelítése a problémák innovatív és szinergia általi megoldásának érdekében;

30. javasolja, hogy a Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap és az Európai Szociális Alap által kiírt pályázatokat úgy irányítsák, hogy azok – az általuk finanszírozott ágazatban – a kutatásra és fejlesztésre irányuljanak a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések által.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozása az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer létrehozása

(2008/C 325/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- csatlakozik ahhoz a megállapításhoz, hogy az EU-ban egyetértés van azzal kapcsolatban, hogy az európai szakképzést korszerűsíteni és javítani kell. A szakképzés minőségének biztosítása e cél fontos eleme;
- úgy véli, hogy az egyes tagállamokban végzett tanulmányok eredményeinek elismerésében tapasztalható nehézségek gátolják a mobilitást az EU-ban, és útjában állnak az igazán egész életen át tartó továbbképzés lehetőségeinek;
- hangsúlyozza, hogy számos tagállamban a szakképzés a regionális és települési szint hatáskörébe tartozik;
- üdvözli a két európai bizottsági javaslatot, mivel ezek megoldásokat ajánlanak a globalizált, tudásalapú világgazdaságunkban fellépő szociális és gazdasági problémákra. Ezenfelül céljuk, hogy hozzájáruljanak az Európai Unión belüli mobilitás javításához és a képesítések cseréjének ösztönzéséhez. Ezért az RB szempontjából szükségesnek tűnik, hogy továbbfejlesszék a polgárok számára fontos területeket és azokat feladatokat, amelyek a regionális és helyi önkormányzatok hatáskörébe tartoznak;
- úgy véli, hogy a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének legfőbb felhasználói egyrészt azok a nemzeti/regionális és helyi hatóságok lesznek, melyek az általános és a szakképzés minőségbiztosításáért és javításáért felelősek;
- az egész életen át tartó tanulás képesítési keretrendszerére vonatkozó kéréséhez kapcsolódóan sürgeti, hogy az illetékes helyi és regionális hatóságokat vonják be a nemzeti/regionális képesítési keretrendszerek ECVET-tel való összekapcsolásának munkálataiba;
- a rendszer sikerének tulajdonképpeni mércéjét ugyanakkor gyakorlati átültetésében és használatában látja. A helyi és regionális önkormányzatok értékes segítséget nyújthatnak abban, hogy ezt hálózataikon keresztül támogatják, és az ECVET-et hitelessé és a gyakorlatban alkalmazhatóvá teszik.

Előadó: Kent JOHANSSON (SE/ALDE), Västra Götaland régió regionális tanácsának tagja

Referenciaszövegek

Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének létrehozásáról

COM(2008) 179 végleges – 2008/0069 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) létrehozásáról

COM(2008) 180 végleges – 2008/0070 (COD)

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. megállapítja, hogy a szakképzés döntő jelentőséggel bír a lisszaboni stratégia céljainak elérésében, azaz a gazdasági növekedés, a versenyképesség és a társadalmi integráció javítása szempontjából. Az általános és a szakképzés, a szakmai késések és az egész életen át tartó tanulás az RB legfontosabb politikai prioritásai közé tartoznak;

2. úgy véli, hogy az egyes tagállamokban végzett tanulmányok eredményeinek elismerésében tapasztalható nehézségek gátolják a mobilitást az EU-ban, és útjában állnak az igazán egész életen át tartó továbbképzés lehetőségeinek;

3. csatlakozik ahhoz a megállapításhoz, hogy az EU-ban egyetértés van azzal kapcsolatban, hogy az európai szakképzést korszerűsíteni és javítani kell. A szakképzés minőségének biztosítása e cél fontos eleme;

4. hangsúlyozza, hogy számos tagállamban a szakképzés a regionális és települési szint hatáskörébe tartozik. A szakképzést számos forrásból finanszírozzák, bár a legtöbb tagállamban az állam (nemzeti és regionális szint) viseli a pénzügyi költségeket a regionális és helyi finanszírozás magas hányada mellett;

5. két javaslattal kapcsolatban nyilvánít véleményt, amelyek a szakképzés terén megvalósuló európai együttműködéssel kapcsolatosak. Az egyik javaslat esetében, amely az *európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszerre* vonatkozik, a konzultációs folyamat előrehaladott állapotban van, míg a másik javaslat esetében, amely a *szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének* létrehozására vonatkozik, még kezdeti stádiumban áll. Fontos és üdvözlendő lenne emiatt a további konzultáció;

6. üdvözlözi a két európai bizottsági javaslatot, mivel ezek megoldásokat ajánlanak a globalizált, tudásalapú világgazdaságunkban fellépő szociális és gazdasági problémákra. Ezenfelül céljuk, hogy hozzájáruljanak az Európai Unión belüli mobilitás javításához és a képesítések cseréjének ösztönzéséhez. Ezért az RB szempontjából szükségesnek tűnik, hogy továbbfejlesszék a polgárok számára fontos területeket és azokat feladatokat, amelyek a regionális és helyi önkormányzatok hatáskörébe tartoznak;

7. nyugtázza, hogy az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer (ECVET) eszközként szolgál a képesítéseknek a tanulmányi eredmények megfelelő pontokkal ellátott egységeiként való leírására annak érdekében, hogy a szóban forgó tanul-

mányi eredmények átvihetővé és összegyűjthetővé váljanak. Olyan közös módszertani keretet ad, amely megkönnyíti a tanulmányi eredmények kreditpontjainak átvitelét az egyik képzési rendszerből a másikba, vagy az egyik tanulási útról a másikra;

8. úgy véli, hogy a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének legfőbb felhasználói egyrészt azok a nemzeti/regionális és helyi hatóságok lesznek, melyek az általános és a szakképzés minőségbiztosításáért és javításáért felelősek. Az ECVET-től eltérően a referenciakeret célja, hogy biztosítsa a szakképzési politika fejleményeinek átláthatóságát és koherenciáját;

9. csatlakozik ahhoz a véleményhez, hogy az ECVET és a referenciakeret alkalmazása önkéntes alapon történjen, ugyanakkor szükségesnek látja keretfeltételek és iránymutatások kidolgozását a rendszer kezelésével kapcsolatban. A felhasználók különböző csoportjait – ECVET-felhasználócsoporthoz és ENQAVET (*European Network on Quality Assurance in Vocational Education and Training*) – ezenfelül olyan képviselőknél kell reprezentálniuk, akik egy regionális vagy helyi önkormányzat közvetlen mandátumával rendelkeznek. Ennek megfelelően gondoskodni kell a magán szereplők és a szociális partnerek képviseletéről is;

10. hangsúlyozza, hogy azokat a régiókat, amelyek hatályos alkotmányos rendjük szerint hatáskörrel bírnak az oktatásügy terén, függetlenül attól, hogy tagállamuk csatlakozik-e az ECVET-ben és/vagy a referenciakeretben való együttműködéshez, közvetlenül be kell vonni azokba a közös testületekbe, amelyek a rendszerek továbbfejlesztésével foglalkoznak;

11. a jövőbeli fejlesztési munkát illetően alapvető fontosságú elemnek tartja, hogy kiegyensúlyozott viszonyt teremtsenek egyrészt a polgárok mobilitásának az átvihető kreditrendszereken keresztüli javítására irányuló erőfeszítések – az oktatási tevékenységek minőségének javítását is ideértve –, másrészt a tagállamok régióinak és településeinek hatáskörébe tartozó oktatási rendszerek nagyobb diverzitásának szükségessége között;

12. utal arra, hogy az ECVET és a minőségbiztosítási referenciakeret az oktatáspolitikai kezdeményezések egy nagyobb csomagjának részét képezi, amelyhez az Európai Kreditívvel Rendszer (ECTS), az *Europass*, az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány (EQCM), a nem formális és informális tanulási folyamatok azonosításának és elismerésének európai alapelvei és az egész életen át tartó tanulás európai képzési keretrendszere (EQR) tartozik;

13. rámutatott korábbi véleményeiben, hogy a munkahelyek folyamatosan továbbfejlődő követelményei (új munkarendszerek, az új technológiákhoz való alkalmazkodás) szükségessé teszik a munkavállalók folyamatos továbbképzését. Az egész életen át tartó tanulásra irányuló szakképzési kínálatok nélkülözhetetlen eszköznek bizonyulhatnak egy ilyen szakképzett munkavállalói bázis kiépítésében, amely a fenntartható gazdasági és szociális fejlődés központi alapeleme ⁽¹⁾. Különösen a demográfiai fejlődésre való tekintettel gondoskodni kell a meglévő munkaerő hatékonyabb kiaknázásáról;

14. utal arra, hogy a rendszerek tesztelése és továbbfejlesztése saját pénzügyi eszközöket tesz majd szükségessé;

Az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer

15. felhívja a figyelmet arra, hogy a tanulás és a szakmai tevékenység határokon átnyúló mobilitásának Európában igen régi hagyományai vannak. Alapvető jelentőségű volt a kézműipar, ipar, kereskedelem és a vállalkozói tevékenység létrehozásában, ami által egy adott település, régió vagy ország jólétének alapjai teremtődtek meg;

16. meg van győződve arról, hogy az országhatárokon átvélő tanulás és szakmai tevékenység egyre inkább globalizált gazdaságunkban igen nagy jelentőséggel bír majd. A tanulás és szakmai tevékenység mobilitását korszerű eszközökkel kell támogatni. Az RB az ECVET-ben egy ilyen eszközt lát;

17. megállapítja, hogy a kompetenciák iránti igényt egyre inkább a regionális szint határozza meg. Az RB hangsúlyozta, hogy a helyi és regionális fejlődésnek természetesen többféle előfeltétele és kiindulási pontja is lehet, azonban semmi esetre sem szabad környezetétől elválasztva szemlélni. A régióknak és közösségeknek produktív rendszerre van szükségük, amely olyan mértékben képes megújulni, ahogy a hagyományos munkahelyek megszűnnek: ellenkező esetben fenyeget a stagnálás, a munkanélküliség okozta társadalmi kirekesztődés, a megnövekedett betegállomány és a munkaerőpiac túl gyakran bekövetkező, idő előtti elhagyásának veszélye ⁽²⁾;

18. hangsúlyozza, hogy a nagymértékű rugalmasság – egy olyan megbízható szociális védelemmel összefüggésben, mint amelyet az Európai Bizottság a rugalmas biztonság közös elveiben javasol ⁽³⁾ – az európai munkaerőpiac jellemző jegye kell, hogy legyen;

19. egy korábbi alkalommal egyetértett az Európai Bizottsággal abban, hogy a tanulás bármilyen módjának elismerése az európai képesítési keretrendszer révén leegyszerűsödik ⁽⁴⁾;

20. üdvözölte az egész életen át tartó tanulás Európai Bizottság által javasolt képesítési keretrendszerét, és támogatta mindkét célkitűzést, azaz „a képesítések átláthatóságának javítását” és „a nagyobb mértékű európai mobilitás ösztönzését”;

⁽¹⁾ Lásd a Cdr 226/98 fin sz. véleményt.

⁽²⁾ Lásd az RB 2006. június 14-i véleményét a következő tárgyban: *Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról.*

⁽³⁾ Lásd a COM(2007) 359 végleges bizottsági dokumentumról készített CDR 274/2007. sz. RB-veleményt.

⁽⁴⁾ Lásd a Cdr 335/2006 fin. sz. véleményt.

21. az egész életen át tartó tanulás képesítési keretrendszerére vonatkozó kéréséhez kapcsolódóan sürgeti, hogy az illetékes helyi és regionális hatóságokat vonják be a nemzeti/regionális képesítési keretrendszerek ECVET-tel való összekapcsolásának munkálataiba;

22. megerősíti az Európai Bizottság megállapítását, amely szerint szükséges, hogy az ECVET kreditrendszert „kulturális és technikai szempontból egyaránt a [...] regionális környezethez [...] igazítsák”, és utal arra, hogy gyakran éppen maguk a regionális önkormányzatok rendelkeznek hatáskörrel a képesítési rendszerek és az egész életen át tartó tanulás rendszereinek azonosítása, kidolgozása és végrehajtása terén formális, nem formális és informális kontextusban;

23. kiemeli, hogy az egész életen át tartó tanulás szempontjából a szakképzés jelentős része tudásintenzív vállalkozásokban, illetve vállalkozáshálózatokban történik, mégpedig egyre inkább az országhatárokon átvélő jelleggel;

24. a szakképzés terén már jelenleg is akadnak jó példái a vállalati szervezetek és a különböző tagállamok régiói közötti együttműködésnek, amelyhez a közös tervezés és a kölcsönös elismerés is hozzátartozhat ⁽⁵⁾. Az ilyen kezdeményezéseket ösztönözni kell, és figyelembe kell venni;

25. hangsúlyozza, hogy a kölcsönös elismerést illetően szükség van a különféle érintettek együttműködésére, nemcsak az állami területről, hanem a magánintézmények, vállalkozások és szociális partnerek részéről is;

26. üdvözli egy olyan ECVET-felhasználócsoporthoz létrehozását, amely aktualizálja és összehangolja az egyes eljárási folyamatokat. A felhasználócsoporthoz azonban regionális és helyi önkormányzatok, helyi vállalatok és a szociális partnerek is tagjai kell, hogy legyenek az ECVET-hez való közvetlen hozzáférés biztosítása céljából; ennek során a nemzeti szabályokat és előírásokat is figyelembe kell venni;

27. kiemeli, hogy gyakran éppen a helyi és regionális önkormányzatok képesek hatékony, konkrét intézkedések meghozatalára a szakképzés terén;

28. nyugtázza, hogy az ECVET egy olyan egységekre alapuló kreditrendszer, amelynek segítségével a tanulmányi eredmények mérhetők, összehasonlíthatók és intézményről intézményre átvihetők;

29. üdvözli, hogy az ECVET minden képesítési rendszerrel kompatibilis, különösen az Európai Kreditátviteli Rendszerrel (ECTS), amely az egyetemi hallgatók Európán belüli és globális mobilitását támogatja és segíti elő;

30. a rendszer sikerének tulajdonképpeni mércéjét ugyanakkor gyakorlati átültetésében és használatában látja. A helyi és regionális önkormányzatok értékes segítséget nyújthatnak abban, hogy ezt hálózataikon keresztül támogatják, és az ECVET-et hitelessé és gyakorlatban alkalmazhatóvá teszik;

31. az ECVET-rendszer hatékony alkalmazásához konkrét példákat tart szükségesnek arra, hogy üzembe helyezése után a rendszer miként működik a gyakorlatban. Ez szélesebb körben lendületet adna az ECVET által kínált lehetőségek kiaknázásának;

⁽⁵⁾ Például az európai teherautó-karbantartási tanfolyam, lásd: www.anfa-auto.fr.

A szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete

32. azon a nézeten van, hogy szocioökonómiai szempontból nagyobb hatékonyság azáltal érhető el a szakképzés terén, hogy a szakképzést jobban hozzáigazítják a tudásalapú társadalom munkaerőpiacának állandóan változó igényeihez, különösen egy magas szakképzettségű munkavállalói bázis ösztönzése által, amely meg tud felelni a globalizáció kihívásainak;

33. kiemeli, hogy az általános és szakképzés rendszereit – ahogy ez néha megtörténik – nem lehet egy adott település vagy régió vállalkozói, illetve szociális környezetétől és innovációs potenciáljától elkülönülten fejleszteni, hiszen egy adott terület növekedése, versenyképessége és foglalkoztatási kilátásai egyre inkább a jelenlegi és jövőbeli munkavállalók képesítéseitől függenek, valamint attól, hogy a szakképzés, továbbképzés és átképzés milyen mértékben járulnak hozzá a képesítések folyamatos kiegészítéséhez és továbbfejlesztéséhez;

34. ezért alapvetően szükségesnek tartja, hogy a minőségbiztosítási referenciakeretet összehangolják a helyi munkaerőpiac követelményeivel, és e folyamat részeként a szakképzési központok akkreditálását sürgeti;

35. elismeri a minőségbiztosítási referenciakeret többletértékét, mivel előremutató lépést jelent az európai általános és szakmai képzés terén, különösen a kölcsönös tanulás, a mobilitás és a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzését illetően;

36. üdvözli, hogy a referenciakeretet alapvetően egy javítási ciklus keretében hozzák létre, és hangsúlyozza, hogy a minőségi mutatókat nem iránymutatásként, hanem referenciapontként kell érteni, amelyek a további folyamat során különbözőképpen fejleszthetők tovább, például kétoldalú vagy többoldalú kontextusban;

37. hangsúlyozza, hogy a referenciakeretet nem szabad egy pusztán statisztikai célokat szolgáló rendszerre vagy egyfajta ellenőrzési funkcióra korlátozni, hanem olyan hatékony eszköznek kell tekinteni, amely biztosítja a minőség folyamatos fejlesztését a különböző szinteken és a különböző szereplők és érintettek esetében;

38. amellett száll síkra, hogy a referenciakeret ne csak a nemzeti szintre korlátozódjon, hanem helyi és regionális szinten is elindítsanak hasonló folyamatokat. Hasonlóképpen kell eljárni az állami oktatási rendszeren kívül eső tanulmányi rendszerek esetében is, biztosítandó a folyamatos javítást és fejlesztést;

39. úgy véli, hogy el kell gondolkodni azon, hogy hogyan alakítsák ki a referenciakeretet, és mennyire részletesnek kell lennie ahhoz, hogy elérje a célkitűzéseket. Az RB szerint a mutatókat nem szabad olyan részletesen kidolgozni, hogy a referenciakeret végrehajtása és a vele való további munka az oktatási rendszerek közvetett irányításához vezessenek;

40. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság által javasolt referenciamutatók

- eszközkészletnek tekintendők, amelynek célja a szakképzési rendszerek értékelésének és minőségjavításának támogatása a tagállami jogalkotással és eljárásokkal összhangban,
- nem vezetnek be új szabványokat, hanem a nemzeti megközelítések sokféleségét megőrizve a tagállamok erőfeszítéseit hivatottak támogatni,
- önkéntes alapon alkalmazhatók, csupán tanácsadó jelleggel, ezért nem szolgálhatnak a különböző európai tagállami rendszerek minőségének és hatékonyságának összehasonlítására,

előnyös lenne ezért, ha a különböző felhasználók kiválaszthatnák azokat a mutatókat, amelyek számukra a legrelevánsabbnak tűnnek minőségbiztosítási rendszerük igényei szempontjából;

41. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális dimenziót erősíteni kell, különösen a helyi és regionális hálózatok e téren történő támogatása révén, és sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az ajánlás nem ismeri el eléggé nyomatékosan a helyi és regionális önkormányzatok bevonásának jelentőségét;

42. a helyi és regionális szint szorosabb közvetlen bevonását sürgeti az ENQAVET-be (*European Network on Quality Assurance in Vocational Education and Training*). A minőségbiztosítási referenciakeretben részt vevő különböző régiók és vállalatok közötti hálózatépítést ösztönözni és a létrejött hálózatokat támogatni kell;

43. minőségjelzés bevezetését sürgeti a szakképzési intézmények számára, a magasabb szintű oktatási intézmények esetében használatos rangsoroláshoz (*ranking*) hasonlóan;

44. utal arra, hogy a szakképzés terén elért javulások az egyénnek és a társadalomnak egyaránt hasznára válnak. Az általában véve magasabb képzettségi szint révén javulnak az olyan gazdasági mutatók, mint a termelékenység és a munkanélküliség, valamint az olyan szociális mutatók, mint a polgári szerepvállalás, a bűnözés mértéke és az egészségügy költségei;

45. meg van győződve arról, hogy a szakképzés hozzájárulhat a munkaerőpiacon hátrányos helyzetben lévő csoportok – például bevándorlók, idősek és iskolaelhagyók – jobb társadalmi beilleszkedéséhez;

46. hangsúlyozza, hogy nemcsak azokkal a csoportokkal kell törődni, amelyekre az oktatási intézkedések vonatkoznak, hanem azokkal is, amelyek nem, vagy csak nehezebben férnek hozzá a rendszerhez vagy kiesnek abból.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 8-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért – A területi önkormányzatok szerepe

(2008/C 325/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kiemeli *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* elnevezésű kezdeményezés jelentőségét, amely előtérbe helyezi a földközi-tengeri térséget az európai menetrendben, valamint vitát és gondolkodási folyamatokat indított el a felmerülő kihívásokkal szemben,
- meg van győződve arról, hogy a földközi-tengeri térségből és máshonnan származó, pusztán a diplomáciai megközelítésre összpontosító kezdeményezések mindaddig nem vezetnek tartós megoldásokhoz, amíg a viták középpontjában nem a helyi demokrácia áll. Ez éppúgy igaz a helyi demokrácia megerősítése esetében, mint *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés keretében a Földközi-tenger két partján fekvő régiók és városok közötti közvetlen együttműködés esetében,
- emlékeztet arra, hogy a területi szint olyan kormányzati szint, amelyről kiindulva a globalizáció emelte kihívásokhoz való alkalmazkodásra és a velük szembeni fellépésre egyaránt lehet a többi intézményi szinttel szoros együttműködésben megoldásokat kidolgozni. A helyi és regionális önkormányzatokról – különösen Európában – fokozatosan bebizonyosodik, hogy fontos szintet alkotnak az effajta megoldások kialakításában,
- következőképpen újfent annak elismerését kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lényeges partnerek a barcelonai folyamatban és az euro-mediterrán együttműködésben,
- úgy dönt, hogy támogatja az **euro-mediterrán regionális és helyi közgyűlés (ARLEM)** megalakítását, amely állandó párbeszéd-, tapasztalatcsere- és együttműködési platformként működne, és amelynek tagságát a Régiók Bizottsága tagjai és az euro-mediterrán együttműködés terén tevékenykedő európai és nemzetközi szövetségek képviselői, valamint ugyanilyen számban a földközi-tengeri térség déli és keleti partvidékének területi önkormányzatait képviselő tagok alkotnák. Az RB azt kéri továbbá, hogy ezt a testületet *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* jövőbeli irányítása során ismerjék el konzultatív szervként, amint azt a nemzeti parlamentek szintjén működő APEM esetében is tették,

Főelőadó: Isidoro GOTTARDO, Sacile önkormányzati képviselője

Referenciaszövegek

2008. június 13-i felkérés az Európai Unió Tanácsának francia elnökségétől: *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért – a területi önkormányzatok szerepe*, illetve a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: *Barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért*

COM(2008) 319 végleges

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. kiemeli *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* elnevezésű kezdeményezés jelentőségét, amely előtérbe helyezi a földközi-tengeri térséget az európai menetrendben, valamint vitát és gondolkodási folyamatokat indított el a felmerülő kihívásokkal szemben; egyúttal örömmel fogadja az EU Tanácsának francia elnöksége által útnak indított és a földközi-tengeri térség 16 déli és keleti partnerországai által támogatott projekt pragmatikus vetületét és politikai látásmódját;

2. örömmel fogadja a barcelonai folyamatnak köszönhetően létrejött bizonyos intézkedések és kezdeményezések mindeddig tapasztalt sikerét, azonban sajnálattal állapítja meg, hogy a béke, a biztonság, az emberi és szociális fejlődés, valamint a helyi és regionális önkormányzatok bevonása terén nem történt számottevő előrehaladás;

3. hangsúlyozza, hogy *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* új formájának lehetővé kellene tennie a pusztán kormányközi együttműködési rendszerről egy, a három partvidék lakosai közötti párbeszédet – konkrétan a földközi-tengeri térség déli és keleti országai közötti együttműködést – célzó projektre való áttérést, helyi és regionális önkormányzataikat – a polgárok igényeire és a szolidaritásra épülő globális stratégia részét képező – konkrét és egyetértésre irányuló projektek keretében társítva;

4. úgy véli, hogy az, hogy az euro-mediterrán országoknak *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés útján a partnerség megerősítésére irányuló együttműködése sikeres legyen, többek közt azon múlik, hogy sikerül-e olyan új katalizátorokat találni, amelyek révén az elvi kijelentések kézzelfogható fellépésekké alakíthatók és ezáltal világossá tehető a polgárok számára azok a konkrét előnyök, amelyekben részesülhetnek – ehhez a helyi és regionális politikai képviselők nagymértékű bevonására, valamint átlátható és világos kommunikációra van szükség;

5. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok és a civil társadalom közpolitikai hatásköreinek növekedését gyakran a helyi demokrácia gyengesége, valamint a földközi-tengeri térség déli és keleti országaiiban végbemenő valódi decentralizációs folyamat erőtlensége korlátozza;

6. megállapítja továbbá, hogy a decentralizáció és a részvételen alapuló helyi kormányzás nem mindig jár együtt. Bizonyos államokban – az Európai Unión belül és kívül egyaránt – a helyi és regionális önkormányzatok osztoznak azokban a kihívásokban, amelyek a választási részvétel növelésével, a polgárok részvételének ösztönzésével, valamint az egyesületi szektornak a stratégiák kidolgozásába és a nagyszabású városi vagy regionális projektek előkészítésébe történő bevonásával kapcsolatosak;

7. meg van győződve arról, hogy a földközi-tengeri térségből és máshonnan származó, pusztán a diplomáciai megközelítésre összpontosító kezdeményezések mindaddig nem vezetnek tartós megoldásokhoz, amíg a viták középpontjában nem a helyi demokrácia áll. Ez éppúgy igaz a helyi demokrácia megerősítése esetében, mint *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés keretében a Földközi-tenger két partján fekvő régiók és városok közötti közvetlen együttműködés esetében;

8. ebben a szellemben méltányolja az euro-mediterrán partnerség állam- és kormányfőinek Párizsban, július 13-án tett nyilatkozatát, amely hangsúlyozza, hogy „fontos, hogy a civil társadalom, a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a magánszektor aktívan vegyen részt *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés megvalósításában”;

9. úgy véli azonban, hogy különbséget kell tenni a demokratikus legitimitással rendelkező helyi és regionális önkormányzatok, illetve az ezzel nem rendelkező civil társadalom és a magánszektor között;

10. osztja emellett az euro-mediterrán partnerség állam- és kormányfőinek azt a megállapítását, hogy „jobban meg kell osztani a folyamat iránti felelősséget, a kormányzás során az összes fél egyenlőségét kell alapul venni, a folyamatnak pedig konkrét, a polgárok számára jobban érzékelhető projektekben kell tetet öltenie – ezáltal, regionális és kiegészítő szubregionális, a térség polgárai számára hasznos projektek révén válhatnak a Földközi-tenger három partvidéke közötti kapcsolatok kézzelfoghatóbbá és érzékelhetőbbé”;

11. megemlíti, hogy a helyi és regionális önkormányzatok elkötelezetten állnak készen arra, hogy a helyi demokrácia és a decentralizált együttműködés előmozdítása révén gazdagítsák *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezést;

12. utal az európai politikák végrehajtásának tapasztalatára: a politikák többségének bevezetésénél a helyi önkormányzatok elkötelezettségére, erőforrásaira és fellépésére van szükség. Hangsúlyozza ezenkívül az európai helyi és regionális önkormányzatoknak az energiával, a közlekedéssel, a polgári védelemmel, a migrációs jelenségekkel, a gazdasági fejlődéssel, valamint a barcelonai folyamat más, továbbra is érvényes prioritásaival – például a kultúrák közötti párbeszédde, az oktatással, illetve a humanitárius és szociális dimenzióval – kapcsolatos városi és vidéki kérdések kezelése során szerzett nagy tapasztalatát és szakértelmét; következőképpen sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a párizsi csúcstalálkozó következtetéseihez csatolt fejlesztési tervekről előzetesen nem kérték ki a regionális és helyi önkormányzatok véleményét, annak dacára, hogy a végrehajtás jövőbeli szakaszába be kell vonni őket; és hangsúlyozza, hogy a jövőben ezt a kormányközi megközelítést korrigálni kell, és minden érintett kormányzati szintet egyértelműen be kell vonni;

13. az ebben a témában már korábban kibocsátott véleményhez csatlakozva hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat ne csak a végrehajtás szakaszába vonják be, de az együttműködés folyamatának egészébe is, a stratégiák kidolgozásától kezdve a programok és projektek megvalósításán át egészen a stratégiák végrehajtásának nyomon követéséig és az eredmények kiértékeléséig. Ez főleg az olyan területeket érintő kezdeményezések esetén fontos, amelyeken a helyi és regionális önkormányzatok kiterjedt, közvetlen hatáskörrel rendelkeznek, mint például a városfejlesztés és a területrendezés, a vízgazdálkodás, a hulladékgazdálkodás és -kezelés, a környezetvédelem és az éghajlatváltozás helyi hatásai, a helyi gazdasági fejlődés, a kulturális és történelmi örökség kezelése és népszerűsítése, a helyi idegenforgalom fejlesztése, az alapvető közegészségügy, illetve az integráció és a szociális kohézió politikája;

14. örömmel fogadja az új CIUDAD program közeljövőben várható elindítását a meglévő Európai Szomszédsgási és Partnereségi Támogatási Eszköz keretében – a program a városfejlesztés és a párbeszéd terén folytatott együttműködést kívánja előmozdítani a földközi-tengeri térségben. Az RB egyetért továbbá azzal, hogy a környezetvédelmi fenntarthatóságot, az energiahatékonyságot, a fenntartható gazdasági fejlődést és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését prioritásként kell kezelni, mivel ezek olyan területek, ahol a helyi és regionális önkormányzatok kiterjedt és közvetlen hatáskörrel rendelkeznek, valamint az Európai helyi és regionális önkormányzatok kellő tapasztalattal és szakértelemmel szolgálhatnak;

15. felhívja rá a figyelmet, hogy *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* pénzügyi vonatkozásai mind a mai napig nincsenek meghatározva, valamint hogy a helyi és regionális önkormányzatok éppúgy lehetnek politikai, mint technikai és pénzügyi partnerek az olyan stratégiák és projektek kidolgozásában és végrehajtásában, amelyek egyrészt a polgárok valódi szükségleteinek, másrészt *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* célkitűzéseinek hivatottak eleget tenni. Megjegyzi továbbá, hogy *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés a hosszú távú tervezés és a finanszírozás szempontjából semmilyen mértékben sem változtatja meg az európai szomszédsgási politika földközi-tengeri dimenzióját;

16. emlékeztet arra, hogy a területi szint olyan kormányzati szint, amelyről kiindulva a globalizáció emelte kihívásokhoz való alkalmazkodásra és a velük szembeni fellépésre egyaránt lehet a többi intézményi szinttel szoros együttműködésben megoldásokat kidolgozni. A helyi és regionális önkormányzatokról – különösen Európában – fokozatosan bebizonyosodik, hogy fontos szintet alkotnak az effajta megoldások kialakításában;

17. következképpen újfent annak elismerését kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lényeges partnerek a barcelonai folyamatban és az euro-mediterrán együttműködésben;

18. elismeri az euro-mediterrán decentralizált együttműködésben tevékenyen részt vevő, helyi és regionális önkormányzatok alkotó nemzeti, európai és nemzetközi hálózatok és szövetségek szerepét és tapasztalatát, valamint szakértelmét és

helyi ismereteit (!); emiatt szükséges, hogy a felek kölcsönösen fokozzák erőfeszítéseiket, és az eredmények optimalizálása végett közelítsék a decentralizált együttműködési projektek célkitűzéseit az euro-mediterrán partnerségihez;

19. újfent kijelenti, hogy támogatja a földközi-tengeri térségbeli és európai helyi és regionális önkormányzatok képviselőinek 2008. június 23-án, Marseille-ben, a földközi-tengeri térség helyi és regionális önkormányzatainak fórumán tett nyilatkozatát;

20. ennek keretében csatlakozik a helyi és regionális megválasztott képviselőknek és képviselői szövetségeiknek ahhoz a szándékához, hogy olyan, a területi szint érvényesülését előmozdító fontos intézményi eszközt hozzanak létre, amely biztosítja az állandó jellegű politikai képviseletüket és aktív hozzájárulásukat *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezéséhez, megismételve ezzel a Régiók Bizottságának a témával kapcsolatos korábbi véleményeiben megfogalmazott kérését;

21. következképpen célja, hogy megalakítsa az euro-mediterrán regionális és helyi közgyűlést (ARLEM), amelynek tagjai egyenlő arányban képviselik az Európai Unió helyi és regionális megválasztott képviselőit, illetve a földközi-tengeri térség partnerországainak megválasztott képviselőit. A testület a parlamenti dimenzió képviseletét tekintve az euro-mediterrán parlamenti közgyűlés (APEM) mintáját követné;

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

22. arra kéri *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kormányzati szerveit, hogy a politikai elismerés mellett formálisan és konkrétan is vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat az együttműködési folyamatba és *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezésbe;

23. következképpen azt kéri, hogy *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* újraindításának keretében az új munkadokumentumokban a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az együttműködési folyamat teljes jogú partnerként határozzák meg;

24. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat lehetőleg már a kezdeti stádiumtól be kell vonni a központi kormányzat oldalán az Európai Unió és a földközi-tengeri térség déli és keleti partnerországai között kétoldalú módon, különösen az európai szomszédsgási politika keretében megkötött társulási megállapodások, stratégiai dokumentumok és cselekvési tervek kidolgozásába;

(!) Az euro-mediterrán országokról és együttműködésről szóló tanulmányokban és kutatásokban nagyszámú hálózat, szövetség és központ vesz részt elkötelezetten. Szükség lenne az ő munkájuk rendszerezésére, megismerésére, a tanulságok levonására és az így szerzett tudás alapján új kezdeményezés kialakítására. Példa erre „Az Egyesült Városok és Helyi Önkormányzatok globális jelentése a decentralizációról és a helyi demokráciáról”, amely *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* partnerországainak helyzetét írja le.

25. ennél fogva arra kéri az euro-mediterrán kormányokat, hogy vezessenek be olyan mechanizmusokat, amelyek elősegítik a strukturált nemzeti párbeszédet és az állam alatti (regionális és helyi) szint szereplőivel, a szociális partnerekkel és a civil társadalommal való konzultációt, és vonják be a helyi és regionális önkormányzatok hálózatait és szövetségeit is;

26. úgy dönt, hogy támogatja az **euro-mediterrán regionális és helyi közgyűlés (ARLEM)** megalakítását, amely állandó párbeszéd-, tapasztalatcsere- és együttműködési platformként működne, és amelynek tagságát a Régiók Bizottsága tagjai és az euro-mediterrán együttműködés terén tevékenykedő európai és nemzetközi szövetségek képviselői, valamint ugyanilyen számban a földközi-tengeri térség déli és keleti partvidékének területi önkormányzatait képviselő tagok alkotnák. Az RB azt kéri továbbá, hogy ezt a testületet *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* jövőbeli irányítása során ismerjék el konzultatív szervként, amint azt a nemzeti parlamentek szintjén működő APEM esetében is tették;

27. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy helyezzen kellő nyomatókat az új eljárásra, és azt hangolja össze és koordinálja a különböző közösségi programokkal, projektekkal és eszközökkel⁽²⁾, valamint az euro-mediterrán együttműködés terén meglévővel⁽³⁾, hogy hasznot lehessen hajtani a tapasztalatokból, hogy elkerülhető legyen a tevékenységek felesleges ismétlése, és fokozottabb haladást lehessen elérni;

28. javasolja, hogy vizsgálják meg, hogyan lehet a meglévő strukturális támogatási eszközöket beilleszteni a földközi-tengeri térség kontextusába. Ez alapvetően gazdasági és társadalmi kohéziós politikát igényel, amelynek révén az Európai Unió, illetve a földközi-tengeri térség országainak helyi és regionális önkormányzatai közötti együttműködés alapját a területi dimenzió képezhetné;

29. arra kéri *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kormányzati szerveit, hogy a folyamat újraindítását kihasz-

nálva érnék el haladást a földközi-tengeri térség bizonyos déli és keleti országokban a helyi kormányzás és a decentralizáció reformjának terén, más országokban pedig indítsák el a decentralizáció folyamatát;

30. ezért azt javasolja, hogy használják ki a helyi és regionális önkormányzatok intézményi megerősítési stratégiáit, és indítsanak korszerűsítési programokat a közigazgatási szervek számára, valamint helyi és regionális humán erőforrás-képzési projekteket;

31. úgy véli, hogy a helyi és regionális választott képviselők kibővült feladatköre hozzájárul majd egy olyan többszintű kormányzás kialakulásához, amely bevonja a különböző intézményi szinteket a közpolitikák és a fejlesztési politikák döntéshozatali, kidolgozási, végrehajtási és kiértékelési folyamatába;

32. a projektek végrehajtásához a helyi emberi, technikai és tudományos erőforrások mozgósítását javasolja, valamint azt, hogy a polgárokat is optimális mértékben vonják be, hogy magukénak érezhessék az együttműködés folyamatát, valamint az abból eredő projekteket;

33. végezetül úgy véli, hogy *A barcelonai folyamat: Unió a földközi-tengeri térségért* kezdeményezés dinamikája a különböző szintek minden szereplője számára tanulási alkalmat, új kapcsolatokat, illetve a kölcsönös elismerés új lehetőségeit jelenti, és elősegíti, hogy a különböző résztvevők (központi és területi közigazgatási szervek, helyi és regionális önkormányzatok, civil társadalom stb.) megismerhessék a fejlődés és a helyi demokrácia új megközelítési módját;

34. felkéri az elnökét, hogy ezt a véleményt juttassa el az EU francia elnökségének, az *Unió a földközi-tengeri térségért* társelnökségének, az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, az euro-mediterrán parlamenti közgyűlésnek, valamint a földközi-tengeri térség déli és keleti partvidékén fekvő országok állam- és kormányfőinek.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ Példák: a régióközi együttműködési alapok, illetve az Európai Unió bővítési politikája a tagjelölt országokkal – például Horvátországgal és Törökországgal – szemben.

⁽³⁾ Példák: az európai szomszédsági politika, az *Erasmus Mundus* és hasonló közösségi programok, illetve a kutatási és fejlesztési keretprogram; továbbá az „5 + 5”-párbeszéd az Európai Unió mediterrán országai és a Maghreb-országok között.

A Régiók Bizottsága véleménye – Nemzeti, regionális és projekthalapú irányítás és partnerség a regionális politika területén

(2008/C 325/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- ismételten amellett érvel, hogy a partnerség vonatkozásában a helyi és regionális önkormányzatokat ne sorolják a civil társadalommal, valamint a gazdasági és szociális partnerekkel azonos kategóriába;
- jelzi, hogy – a területrendezésre vonatkozó programozási és tervezési dokumentumok kidolgozását, megvalósítását, nyomon követését és kiértékelését illetően – nem létezik a partnerségek kialakítására egy egész Európára érvényes, általános módszertan. Következésképpen gyakorlatilag értékelhetetlen, hogy a partnerség elvét ténylegesen alkalmazták-e, vagy kizárólag formailag követték, valamint felmérhetetlen a partnerség tényleges hatása is;
- javasolja az Európai Bizottságnak és az Európai Parlamentnek, hogy vizsgálja meg a nemzeti és/vagy regionális intézmények bevonásának lehetőségét az operatív programok végrehajtásának, valamint a strukturális és kohéziós alapokból származó támogatások felhasználásának ellenőrzésébe, annak érdekében, hogy a keletkezett költségeket össze lehessen vetni a megvalósult eredményekkel;
- meg van arról győződve, hogy a helyi és regionális szinten párbeszédet folytató tagok aktív közreműködése révén a Régiók Bizottságának nagyobb szerepet kellene játszania az uniós politikák előkészítésében, végrehajtásában és nyomon követésében;
- elkötelezi magát azoknak a bevált gyakorlatoknak a terjesztésére szolgáló kezdeményezések tervezése és végrehajtása mellett, amelyek a tagállamokbeli prioritások kijelölésekor alkalmazott partnerségre vonatkoznak.

Előadó: Vladimir KISSIOV (BG/EPP), Szófia városi önkormányzatának tagja

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések a regionális politika területén megvalósuló nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzásra és projektervezésre irányuló partnerségről

1. a területfejlesztésre vonatkozó program- és tervezési dokumentumok kidolgozásával és végrehajtásával összefüggésben kifejezetten támogatja a regionális politika területén megvalósuló nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzásra és projektervezésre irányuló partnerség vizsgálatát és elemzését célzó kezdeményezést;

2. üdvözli a regionális tervezési és fejlesztési politikák kidolgozására és végrehajtására szolgáló tervezési dokumentumok előkészítése terén az állami, illetve helyi és regionális intézmények, valamint a civil társadalom képviselői, a szociális partnerek és az üzleti világ közötti partnerség létrehozására és szisztematikus bevezetésére irányuló tagállami, továbbá helyi és regionális önkormányzati erőfeszítéseket;

3. ezen belül is külön üdvözli a tényt, hogy az európai és nemzeti politikák összefüggésében a területfejlesztési célok, prioritások, források és a végrehajtás meghatározásakor a tagállamok kormányai erőfeszítéseket tesznek a regionális és helyi önkormányzatokkal folytatott párbeszéd erősítésére;

4. kiemeli a városok és régiók vezető szerepét a stratégiai dokumentumok előkészítése, a programok végrehajtása és nyomon követése, valamint az uniós politikák végrehajtása terén;

5. ismételten amellet érvel, hogy a partnerség vonatkozásában a helyi és regionális önkormányzatokat ne sorolják a civil társadalommal, valamint a gazdasági és szociális partnerekkel azonos kategóriába. A helyi és területi önkormányzatok ugyanis választott szervek, amelyek közvetlenül az EU polgárainak tartoznak felelősséggel. A tagállamok nemzeti hatóságai, az európai intézmények és a területi önkormányzatok közötti partnerség minőségi szempontból más szintű az egyéb partnerségi formákhoz képest. A rendeletekben és általános dokumentumokban világosan rögzíteni kell a polgárok által megválasztott és állami feladatokkal megbízott helyi és regionális önkormányzatokat mint olyanokat;

6. meg van arról győződve, hogy a jó kormányzás elve a civil társadalom és a gazdasági és szociális partnerek képviselőinek nagyobb mértékű bevonása révén átültethető a helyi és regionális politikák gyakorlatába;

A strukturális politika keretében megvalósuló kormányzás fő törekvései

7. támogatja a strukturális politika keretében megvalósuló kormányzás átfogó szemléletét az Európai Unió többszintű rendszerében;

8. a regionális politika területén megvalósuló jó kormányzás érdekében fontosnak tartja a politikai eszközök egységes megkö-

zelítését, valamennyi érintett szereplő aktív közreműködését, valamint a politika tényleges és hatékony végrehajtását a különféle eszközök egyértelműen mérhető eredményeket felmutató horizontális és vertikális integrációjának alapján;

9. méltatja az európai strukturális politikának mint a különböző európai országokban zajló közigazgatási decentralizációs folyamatok hatékony kísérőeszközének a szerepét a tervezésen és a mutatókon alapuló regionális irányítási folyamatok kialakításában, amelyek helyi és regionális szinten nagymértékben hozzájárultak az állami beavatkozások optimalizálásához;

10. a strukturális politika jelenlegi kormányzási modelljében jó alapot lát ezen politika jövőbeli irányvonalainak kialakításához;

11. jelzi, hogy – a területrendezésre vonatkozó programozási és tervezési dokumentumok kidolgozását, megvalósítását, nyomon követését és kiértékelését illetően – nem létezik a partnerségek kialakítására egy egész Európára érvényes, általános módszertan. Következésképpen gyakorlatilag értékelhetetlen, hogy a partnerség elvét ténylegesen alkalmazták-e, vagy kizárólag formailag követték, valamint felmérhetetlen a partnerség tényleges hatása is;

A partnerség politikai dimenziói a regionális politika irányításában

12. sikerként tekint a partnerség megerősítésére irányuló kezdeményezésekre, amelyek célja egy fenntarthatóbb politika kidolgozása a nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzás és partnerség szorosabb és erőteljesebb vertikális és horizontális integrációja érdekében;

13. a demokratikus fejlődés eredményeként könyveli el az új tagállamok kormányainak erőfeszítéseit annak érdekében, hogy bevezessék a jó kormányzás elvét a tervezési dokumentumok előkészítésének és végrehajtásának folyamatába;

14. úgy véli, hogy a nemzeti és regionális, illetve államigazgatási szerveknek a programozási és tervezési dokumentumokra vonatkozóan olyan módszertant kell kidolgozniuk és megállapítaniuk a regionális politikai partnerségek létrehozásáról, amely világosan meghatározza a partnerség működését és minimális alkalmazási körét, annak valamennyi szakaszában (előkészítés, megvalósítás, nyomon követés és értékelés). Ennek során a partnerség két, minőségileg eltérő szintjét kell figyelembe venni:

- a választott szerveket, amelyek az EU polgáraival szemben közvetlen felelősséggel tartoznak, vagyis a helyi és regionális önkormányzatokat,

- a gazdasági és szociális partnereket, valamint a civil társadalmat.

A bevonandó partnerek a tevékenységi területben, a szakosodásban, a kompetenciákban és az esetleges hozzájárulásban különböznek. Azt is figyelembe kellene venni, hogy a decentralizáció az Unió egyes tagállamaiban különböző mértékben valósult meg, valamint hogy a területi önkormányzatok hatáskörébe tartozik-e bizonyos operatív programok hatékony kezelése;

15. úgy véli, hogy bevált gyakorlataik révén a régi tagállamok, különösen azok, amelyek nagymértékben decentralizáltak, jelentős mértékben közreműködtek a regionális politika területén megvalósuló nemzeti, regionális és helyi szintű jó kormányzásra és projektervezésre irányuló partnerségi rendszer fejlesztésében, és a többi ország számára a bevált gyakorlatokra példákat mutathatnak fel;

16. amellet érvel, hogy a partneri hálózatoknak a regionális fejlesztési politikák kidolgozásába és végrehajtásába történő bevonása kiemelkedő lehetőséget nyújt a különféle szereplőknek és résztvevőknek arra, hogy ismertessék elvárásaikat, egyúttal a lakosság kormányzás iránti bizalma is növekszik. Ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy a vitában való teljes körű részvételhez elegendő pénzügyi eszközzel rendelkezzenek a fellépésre jogosult és az elvárt képességekkel és lehetőségekkel rendelkező érintett partnerek, akik részvétele tényleges hozzájárulást jelent. Ezek a pénzügyi források a technikai segítségnyújtás elemeivé válhatnak, fedezve a ténylegesen indokolt tanulmányok kidolgozásából, valamint az európai, nemzeti és helyi szinten végzett kutatásokból származó költségeket is;

17. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mivel számos operatív program nem veszi ezt figyelembe, engedélyezze a helyi és regionális önkormányzatoknak, azok nemzeti és nemzetközi szövetségeinek és a többi érintett partnernek, valamint ösztönözze őket arra, hogy a jelenlegi programozási időszak keretein belül használják a technikai segítségnyújtás eszközeit. Az említett szereplők így helyi, regionális, nemzeti és európai szinten tanulmányokat és elemzéseket végezhetnek, amelyek lehetővé teszik az új kohéziós politika szükségleteinek és prioritásainak meghatározását;

18. meggyőződése, hogy egyre fontosabb a partnerség megerősítése az irányítás és a projektervezés területén a helyi és regionális fejlesztést érintő EU-politikák kidolgozásának minden szintjén, és ezen belül minden lépésnél, vagyis – az előkészítésben, a végrehajtásban, a nyomon követésben és az értékelésben;

19. úgy véli, hogy EU kommunikációs stratégiájában egyre jelentősebb szerepet kellene biztosítani az uniós területfejlesztési politika előkészítésében, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében szerepet játszó irányításnak és partnerségnek;

20. felkéri az Európai Parlamentet és az Európai Bizottságot, hogy az uniós politikák kidolgozásakor nagyobb mértékben támaszkodjon a partnerségre és a kormányzásra, valamint a nyílt koordinációs módszerre, és így az érintettek minél nagyobb csoportját vonja be a folyamatba, különösen a helyi és regionális önkormányzatokat, hiszen ezek jelentik a kormányzásnak azt a szintjét, ahol az uniós politikák túlnyomó hányadát végrehajtják. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa az ezt igénylő és az európai regionális fejlesztési programok irányításához szükséges szakértelemmel rendelkező helyi és regionális önkormányzatoknak az operatív programok irányító hatóságaiá történő kijelölését;

21. hangsúlyozza, hogy kapcsolatot kell teremteni a nemzeti, regionális és helyi stratégiák és tervezési dokumentumok kidolgozásakor megvalósuló nemzeti és regionális szintű kormányzás

és a partnerség, valamint azon kezdeményezések átgondolása és elindítása között, amelyek megoldást keresnek például az éghajlatváltozás, a városi közlekedés, az élettudományok és biotechnológia fejlődése, a tudományos és kutatási tevékenységek, valamint az EU-n belüli és azon kívüli régiókban történő innováció által jelentett kihívásokra;

A partnerség ösztönzése a kormányzással összefüggésben

22. úgy véli, hogy az új, gazdasági, társadalmi és területi kohéziós politika előkészítésének keretében mindenekelőtt a súlyos és állandó természeti és demográfiai hátrányokkal küzdő régiók esetén lesz döntő jelentősége annak, hogy elsősorban a helyi és regionális önkormányzatokat, nemzeti és nemzetközi szövetségeiket, de a gazdasági és szociális partnereket is vonják be a lehető leghamarabb a nemzeti álláspontok és prioritások megfogalmazásába, valamint a dokumentumok kidolgozásába; fontos továbbá, hogy álláspontjukat megfelelően vegyék figyelembe;

23. szükségesnek tartja a helyi, regionális, nemzeti és nemzetek feletti fejlesztési prioritások megállapításának folyamatában a partnerség alkalmazására vonatkozó tagállami eljárások és tapasztalatok további alapos vizsgálatát. Az értékelések támogatni fogják azt, hogy helyi és regionális szinten a kommunikáció egyszerűbb és hatékonyabb formáit alkalmazzák a partnerek között;

24. úgy véli, hogy a tagállamonként eltérő szintű decentralizáció miatt különbségek mutatkoznak a konzultációs folyamatban, valamint a projektervezéssel összefüggésben az irányítás gyakorlatában is;

25. elismeri, hogy a következő uniós tervezési időszakban fel kell készíteni azokat, akik a tagállamokban nemzeti és regionális szinten vesznek részt a kormányzásban és partnerségben, mégpedig a partnerekkel és a civil társadalom szereplőivel folytatott konzultációra szolgáló, bevált, kipróbált és hatékony módszereken keresztül. Megemlíthető itt a bevált gyakorlatok kézikönyve, az állami és magánszféra közötti partnerség, valamint a civil partnerekkel való együttműködés a jövőbeli helyi és regionális fejlesztési tervekről folytatott konzultációkban;

26. a lisszaboni stratégiának a tudásalapú gazdaság kiépítésére irányuló célkitűzésével összhangban célzott intézkedéseket javasol az egyetemek, kutatóintézetek, tudományos intézmények és technológiai központok bevonására a nemzeti álláspontok és az új programozási időszakra vonatkozó dokumentumok kidolgozásába, nemcsak nemzeti, hanem regionális és helyi szinten is;

27. elengedhetetlenül fontosnak tartja, hogy az adminisztratív kapacitás megerősítésére irányuló átfogó erőfeszítések részeként kezeljék prioritásként azon célzott intézkedések bevezetését, amelyek célja a fiataloknak a területi fejlesztési politikák előkészítésébe, megvitatásába és ütemezésébe történő lehető legkorábbi bevonása. Ez mélyreható és hosszán tartó hatást gyakorolna az uniós politikák végrehajtására, valamint ösztönözné a fiataloknak a polgári életben való aktív szerepvállalását;

28. elismeri, hogy az irányítás folyamatában továbbra is erősíteni szükséges az aktív partnerséget (a helyi és a regionális önkormányzatok, valamint a nem kormányzati szervezetek kezdeményezésére is). E célból a tagállamoknak sajátos nemzeti feltételeiknek megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, annak érdekében, hogy bátorítsák partnereiket az önszerveződésre, miáltal növekszik a civil társadalom szereplőinek közreműködése, felelőssége és érdekeltisége;

29. javasolja az Európai Bizottságnak és az Európai Parlamentnek, hogy vizsgálja meg a nemzeti és/vagy regionális intézmények bevonásának lehetőségét az operatív programok végrehajtásának, valamint a strukturális és kohéziós alapokból származó támogatások felhasználásának ellenőrzésébe, annak érdekében, hogy a keletkezett költségeket össze lehessen vetni a megvalósult eredményekkel. Ezáltal egyszerűbbé válnának az eljárások és csökkennének a költségek;

30. úgy véli, hogy intézményi eszközöket szükséges kifejleszteni a horizontális és vertikális megközelítés végrehajtásának megkönnyítése céljából. Ezek fórumokat, a politika regionális szintű kezelését és kerekasztalokat foglalhatnak magukba, amelyek politikai és adminisztratív szinten segítik a kommunikációt a szektoralapú hálózatokon belül;

31. úgy véli, hogy figyelembe kell venni, és erősíteni kell az európai területi együttműködési csoportosulásoknak a regionális politika irányításában betöltött szerepét. Ezek az új csoportosulások nem egyszerűen a közösségi alapok kezelésére szolgálnak, hanem mindenekelőtt a szomszédos régiók civil társadalmának érdekében történő közös, horizontális együttműködésre módot adó eszközök;

32. úgy véli, hogy a kormányzás és projekttervezés területén meglévő partnerség értékelésekor a hangsúlyt egyre inkább a minőségi, semmint a mennyiségi kritériumokra kell helyezni; erre való tekintettel rendkívül fontos, hogy a kormányzás folyamatában a nemzeti, regionális és helyi hatóságok partnereit ne egységesen, hanem képességeik és potenciális hozzájárulásuk alapján ítéljék meg;

33. mivel a regionális politikáknak a közvéleménnyel történő megismertetése nagy nehézségekbe ütközik, kimondottan fontosnak tartja a politikáknak az egyes ágazatokhoz történő kapcsolódását lehetővé tevő megfelelő csatlakozási pontok különböző szintű kiépítését;

34. úgy véli, hogy az adminisztratív kapacitások megerősítése és folyamatos fejlesztése a helyi, regionális és nemzeti szintű kormányzás egyik fő feladata. Fontos, hogy az igazgatási kapacitás éves értékelése ne maradjon formális eljárás, hanem váljon az eredmények valós számbavételévé. A felmérés eredményeit nyilvánosságra kell hozni, és a kapacitásépítés területén a jövőbeli intézkedések kiindulási pontjává kell tenni;

A Régiók Bizottságának szerepe

35. meg van arról győződve, hogy a nyilvánossággal és a civil szervezetekkel helyi és regionális szinten párbeszédet folytató tagok – mint a helyi és regionális önkormányzatok érdekeinek képviselői – aktív közreműködése révén a Régiók Bizottságának nagyobb szerepet kellene játszania az uniós politikák előkészítésében, végrehajtásában és nyomon követésében. Ez előfeltétele a területfejlesztés sikeres tervezésének, valamint a helyi és regionális szintű adminisztratív és kommunikációs kapacitás kiépítésének és kibővítésének, az uniós dokumentumokban gyakran a fejlődés akadályául megjelölt adminisztratív deficit kezelésének céljával;

36. éves ajánlásokat fog megfogalmazni a regionális és helyi szintű partnerség javítására, amelyek magától értetődő módon az évente sorra kerülő magas szintű tárgyalások napirendjén is szerepelni fognak;

37. támogatni fogja a tagállamok, az Európai Parlament és az Európai Bizottság olyan kezdeményezéseit, amelyek a helyi és regionális önkormányzatokkal ápolt kapcsolatok fejlesztését tűzik ki célul, nem csupán a politikák végrehajtásának nyomon követésekor, hanem ami ennél is fontosabb, a kidolgozási szakasz során is;

38. úgy véli, hogy különböző kezdeményezéseken keresztül támogatni, ösztönözni és fejleszteni kell a kormányzás alacsonyabb szintjein a nem kormányzati szervezetekkel és a munkáltatókkal fenntartott partnerséget, különösen a tervezési szakaszban és a konkrét intézkedések végrehajtásakor;

39. elkötelezi magát azoknak a bevált gyakorlatoknak a terjesztésére szolgáló kezdeményezések tervezése és végrehajtása mellett, amelyek a tagállamokbeli helyi, regionális, nemzeti és nemzetek feletti prioritások kijelölésekor alkalmazott partnerségre vonatkoznak. A kommunikációs folyamatba feltétlenül be kell vonni a helyi önkormányzatokat, mivel ők vannak a legalkalmasabb helyzetben ahhoz, hogy tájékoztassák a polgárokat az Európai Uniónak az emberek mindennapi életében játszott szerepéről;

40. minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC) által érintett európai, nemzeti és regionális politikák koordinálására és végrehajtására szolgáló mechanizmusokat minél jobban kihasználják, mivel ezek (a decentralizált nemzetközi együttműködés eszközeiként) a különféle partnersoportoknak a kormányzásba való hatékonyabb bevonását is lehetővé tehetik.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Ipari kibocsátások

(2008/C 325/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy az ipari kibocsátások csökkentése elsősorban a légszennyezés esetében fontos; az ipari kibocsátásokra vonatkozó irányelv fontos európai szintű intézkedés, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy 2020-ra elérjék kibocsátási céljaikat,
- úgy véli, hogy az irányelv nem elég ambiciózus a levegőszennyezéssel kapcsolatban, és csalódását fejezi ki a nagy tüzelőberendezésekre vonatkozó laza kibocsátási határértékek („ELV”, lásd az 1. mellékletet) miatt; azt is kiemelné, hogy még mindig jelentős az eltérés a javaslatban foglalt, illetve a megfelelő, nagy tüzelőberendezésekre vonatkozó BREF-anyagban (lásd az 1. mellékletet) tárgyalt kibocsátási határértékek között; ezeket az értékeket összhangba kellene hozni és meg kellene szilárdítani,
- nyomatékosan javasolja egy gyakorlati felülvizsgálati rendszer bevezetését, amely lehetővé teszi az irányelv részleges (például a technikai fejezetekre vagy a kibocsátási határértékekre vonatkozó) felülvizsgálatát az együttdöntési eljárás keretében; ezenkívül aggodalommal tekint a jogszabályok jövőbeni kiigazításai elé, amelyekre a sevillai folyamat (lásd az 1. mellékletet) szerint kerül sor – ez nem a Szerződésben rögzített jogi eljárás, és így nem esik demokratikus ellenőrzés alá,
- határozott egyet nem értésének ad hangot az Európai Bizottság azon javaslatával szemben, amely szerint a komitológiai eljárásnak megfelelően helyi feltételeken alapuló kritériumokat lehet megállapítani eltérő határértékek engedélyezésére,
 - az eltérések engedélyezésének kritériumait magában az irányelvben (és ezáltal együttdöntési eljárás során) kellett volna meghatározni, nem pedig a jövőben uniós szinten, komitológiai eljárásban, amelynek során a Régiók Bizottsága, illetve a helyi és regionális önkormányzatok más képviselői véleményét nem kéri ki,
 - a szubszidiaritás elvére való tekintettel a helyi környezeti feltételek és a környezetet érő előnyök és hátrányok, valamint a technikai megvalósíthatóság mérlegelését a helyi és regionális önkormányzatoknak kellene elvégezniük helyi és regionális demokratikus folyamatok során.

Előadó: Cor LAMERS (NL/EPP), Houten polgármestere

Referenciaszövegek

A Bizottság közleménye az ipari kibocsátások hatékonyabb szabályozására irányuló szakpolitikai törekvésekről

COM(2007) 843 végleges

és

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az ipari kibocsátásokról (azaz a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről)

COM(2007) 844 végleges – 2007/0286/COD

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. megjegyzi, hogy a különböző tagállamok helyi és regionális önkormányzatai kulcsfontosságú szerepet játszanak a környezetvédelmi és ipari politikák végrehajtásában, és kiterjedt hatáskörökkel rendelkeznek a megelőzési politikák, valamint a szennyezéskorlátozás érvényre juttatása terén;

2. határozottan támogatja a szennyezésmegelőzés és a „szennyező fizet” elvét, ezért értékeli az ipari kibocsátásokról szóló irányelv ezzel kapcsolatos célkitűzését;

3. hangsúlyozza a forrásalapú intézkedések jelentőségét. Alapvető fontosságú, hogy azonosítsák a szennyezés okait, és hogy a kibocsátást annak forrásánál kezeljék – a lehető leggazdaságosabb és legkörnyezetbarátabb módon;

4. megállapítja, hogy a levegő, a víz és a talaj minősége mind a városi, mind pedig a vidéki területeken közvetlen hatással van a polgárok mindennapi életére. Az Európai Unióban továbbra is a nagy ipari létesítmények okolhatóak a főbb szennyező anyagok jelentős részének kibocsátásáért;

5. megjegyzi, hogy a levegő és a víz tisztaságát célzó politikáknak határokon átnyúló dimenziója van, ezért közösségi szintű cselekvést igényelnek. Üdvözli ezért az ipari kibocsátásokra vonatkozó irányelvet, mivel ez európai szintű eszköz arra, hogy az ipari kibocsátást annak forrásánál csökkentjük;

Környezetvédelmi előnyök

6. határozottan úgy véli, hogy a javaslat olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyekre szükség van, és amelyek jelentős potenciállal rendelkeznek a környezetvédelmi előnyök eléréséhez. Ebből a szempontból értékeli az irányelvnek a BREF-dokumentumok (az elérhető legjobb technikákat ismertető referenciadokumentumok, lásd az 1. mellékletet) jobb használatára vonatkozó javaslatát, hiszen ez környezetvédelmi szempontból fokozott előnnyel jár;

7. hangsúlyozza, hogy az ipari kibocsátások csökkentése elsősorban a légszennyezés esetében fontos. Az ipari kibocsátásokra vonatkozó irányelv fontos intézkedés, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy 2020-ra elérjék kibocsátási céljaikat. Ezért a nagy tüzelőberendezések alacsonyabb kategóriájára (20–50 MW teljesítmény) történő kiterjesztés az új irányelv fontos szempontjának tekinthető;

8. úgy véli, hogy az irányelv nem elég ambiciózus a levegőszennyezéssel kapcsolatban:

- csaldását fejezi ki a nagy tüzelőberendezésekre vonatkozó laza kibocsátási határértékek („ELV”, lásd az 1. mellékletet) miatt. Kiemelnénk azt is, hogy még mindig jelentős az eltérés a javaslatban, illetve a megfelelő, nagy tüzelőberendezésekre vonatkozó BREF-anyagban (lásd az 1. mellékletet) foglalt kibocsátási határértékek között. Ezeket az értékeket össze kellene hangolni egymással és meg kellene szilárdítani őket,
- nem ért egyet a nagy tüzelőberendezések számára előírt öt éves megvalósítási időszakkal, és három éves periódust javasol, az irányelv többi fejezetében foglaltakkal összhangban;

9. aggodalmát fejezi ki ezért amiatt, hogy az irányelv esetleg főként rövid távú előnyökkel fog járni. Erőteljes aggályai vannak amiatt, hogy a hosszú távú előnyök valószínűleg csupán korlátozott mértékűek lesznek (lásd a 17. pontot);

A jelenlegi IPPC-rendszer (a környezetszennyezés integrált megelőzésére és csökkentésére irányuló rendszer)

10. kiemeli, hogy az IPPC-engedélyeknek (lásd az 1. mellékletet) továbbra is integrált megközelítéseken kell alapulniuk, amely figyelembe veszi a környezetet, a termelést, a technikai megvalósíthatóságot, a költséghatékonyságot és – ugyanilyen mértékben – a helyi feltételeket;

11. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az IPPC-irányelvet jelenleg nem minden tagállam hajtja végre megfelelően. Az IPPC-irányelvet meglehetősen nehézkes végrehajtani, és a BREF-dokumentumokat sem minden esetben használják, többek között bonyolult, technológiai jellegük miatt;

12. megállapította, hogy az engedélyek inkább a központosított és egységesített normákat és elvárásokat tükrözik. Ez kedvezőnek tűnik ugyan, így azonban nehezebb lesz az engedélyek alapján felderíteni, hogy az adott vállalatok mit csinálnak, állítanak elő, dolgoznak át vagy optimalizálnak;

13. azon a véleményen van, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelvet (amely tartalmazza az IPPC-irányelv felülvizsgálatát is) csak hetekkel az IPPC-re vonatkozó jelenlegi jogszabályok 2007. október 31-re kitűzött végrehajtási határideje után terjesztették elő. A felülvizsgálatra tehát még azelőtt kerül sor, hogy a jelenlegi IPPC-jogszabályok bebizonyíthatták volna működőképességüket és hatékonyságukat, és ami még fontosabb: azelőtt, hogy a kibocsátások csökkentése terén kifejtett hatásukat teljes mértékben felmérhették volna;

A hét irányelv egyetlen irányelvben való egységesítése

14. úgy véli, hogy a hét irányelv egyetlen irányelvben való egységesítése igen ambiciózus vállalás, amelynél lehet, hogy megfelelőbb lett volna egy fokozatos megközelítés, vagy egy a származékos irányelveket magában foglaló keretirányelv. A keretirányelv arra is lehetőséget teremtene, hogy más, vele közvetlenül összefüggő irányelvek – például a városi szennyvizekről szóló irányelv – is beépüljenek anélkül, hogy ez veszélyeztetné a keretirányelv jövőbeli felülvizsgálatait;

15. támogatja a jobb jogalkotás elvét. Úgy tűnik, hogy az Európai Bizottságnak a hét irányelv konszolidálására vonatkozó javaslata összhangban van ezzel az elvvel. Az új irányelv bizonyos mértékben leegyszerűsíti az engedélykibocsátási eljárásokat. Úgy véli ugyanakkor, hogy az irányelv egyes részeit nem konszolidálták teljes mértékben, és – mivel továbbra is jelentős eltérések vannak az irányelv és a BREF-dokumentumok között – így nem minden gyakorlati nehézség fog megoldódni;

16. nincs meggyőződve arról, hogy a javaslat megoldja a definíciók terén jelenleg fennálló következetlenségeket és többletművéseket. Nem világos például, hogy milyen hatása lesz a BAT új meghatározásának („elérhető legjobb technológia” helyett „elérhető legjobb technika”). Az egyszeri technikával szemben a technológia szélesebb perspektívája jobban illik az üzleti befektetéshez, kedvez a tisztességes versenynek, így a környezetvédelmi kihívások szempontjából kreatívabb megoldásokhoz vezet;

17. komoly aggodalmát fejezi ki a konszolidációnak a jövőbeni felülvizsgálatokra esetlegesen kifejtett hatásai miatt. A javaslat immár több különböző technikai szakterületet tartalmaz. A terjedelem, de különösen az összetettség megnehezíti, vagy akár el is lehetetleníti az irányelv jövőbeni felülvizsgálatát, illetve a jogszabályoknak az új igényekhez és a technológiai fejlődéshez való, szigorúbb működési előírások – például kibocsátási határértékek – előírása révén történő igazítását;

18. megérti, hogy az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a jövőbeni bonyolult felülvizsgálatok problémájával az irányelv és a BREF-dokumentumok összekapcsolása révén foglalkozzanak. Az irányelv teljesítendő minimumelvárásokat fogalmaz meg, a könnyen felülvizsgálható BREF-dokumentumok pedig naprakészen tartják a rendszert a technológiai fejlődésnek és az azzal járó szigorúbb kibocsátási korlátoknak (BAT-AEL, lásd az 1. mellékletet) megfelelően. Komoly aggodalmának ad hangot a jövőben a felülvizsgálható BREF-dokumentumokban rögzített kibocsátási szintek és az irányelvben rögzített kibocsátási határértékek között esetlegesen jelentkező eltéréseket illetően. Komoly kockázata van annak, hogy a rendszer elavul, és így kevésbé járul hozzá a jövőbeni környezetvédelmi fejlődéshez;

19. nyomatékosan javasolja egy gyakorlati felülvizsgálati rendszer bevezetését, amely lehetővé teszi az irányelv részleges (például a technikai fejezetekre vagy a kibocsátási határértékekre vonatkozó) felülvizsgálatát az együttdöntési eljárás keretében. Ezenkívül aggodalommal tekint a jogszabályok jövőbeni kiigazításai elé, amelyekre a sevillai folyamat (lásd az 1. mellékletet) szerint kerül sor – ez nem a Szerződés által előírt jogszerű eljárás, és így nem esik demokratikus ellenőrzés alá;

A BREF-anyagok új státusza

20. örömmel fogadja a BREF-dokumentumok közelmúltban végrehajtott, kedvező irányú módosításait, és hasznos referencia-

dokumentumoknak tartja azokat. A BREF-anyagok nagy része azonban csak angol nyelven elérhető, ami nehézségeket okozhat a helyi és regionális felügyeleti és engedélyezési hatóságoknak. Kéri ezért a BREF-dokumentumok legfontosabb – például az egyes iparágak elérhető legjobb technológiáját (BAT, lásd az 1. mellékletet) meghatározó – fejezeteinek lefordítását az Európai Unió minden hivatalos nyelvére;

21. megalapozatlannak tartja azt, hogy a BREF-dokumentumokat nem használják gyakrabban az EU-ban, és javasolja használatuk elterjesztését. Egyetértünk ezért a BREF-anyagok új státuszával és azzal, hogy legyen határozottabb a használatukra vonatkozó kényszer az engedélyezési eljárás folyamán. A BREF-dokumentumok új státuszát úgy értelmezi, hogy azok kötelezőbb érvényűek lesznek (jelenleg csupán referenciadokumentumokról van szó, amelyeket meg kell tekinteni, de nem kell figyelembe venni), hiszen mostantól gyakorlatilag kötelező lesz használni azokat;

22. úgy véli, hogy a BREF-dokumentumokon még van mit javítani. Esetenként nem adottak a gyártási folyamatnak megfelelő innovációk és javítások. Például a mintavételek ingadozásainak ellenőrzését jelenleg arra használják, hogy büntetést rójanak ki a vállalatokra, pedig a technikák fejlesztésére is alkalmazhatnák. Az irányelv és a megfelelő BREF-dokumentum közötti eltérések másik példája az illékony szerves vegyületekről szóló fejezet. Az eltérés következményeképpen tartani lehet attól, hogy nem mindig a legtisztább megközelítés kap elsőbbséget. A helyi környezet javítását szolgáló innovációkat a helyi önkormányzatoknak a lehetőségek függvényében mindig támogatniuk kellene, és a BREF-dokumentumok minőségének elegendően jónak kell lennie ahhoz, hogy az illetékes hatóságok segítségére legyen;

23. úgy véli, hogy a BREF-anyagok új státusza következetesebbé fogja tenni a kibocsátási engedélyek kiadására vonatkozó politikát, ugyanakkor hozzá fog járulni az európai vállalatok egyenlő versenyfeltételeinek megteremtéséhez;

24. úgy véli, hogy a sevillai folyamat (lásd az 1. mellékletet) szükséges és megalapozott. Sevillában a BREF-anyagokat az Európai Bizottság tisztviselői és a tagállamok, az iparágak és a civil szervezetek szakértői között szervezett találkozók alapján állítják össze és frissítik. Az említett felek közötti együttműködés alapvető az elérhető legjobb technikák kialakítása és új vagy felülvizsgált BREF-dokumentumok létrehozása érdekében. A folyamatot ezért az irányelvben jelenleg szereplőnél jobban el kellene terjeszteni;

25. már megjegyezte, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nem vesznek részt a sevillai folyamatban, és kéri, hogy hívják meg azok képviselőit is. Mivel az engedélyezési hatóságok és/vagy az ellenőrzésekért felelős testületek, regionális és helyi önkormányzatok fontos ismeretekkel rendelkeznek az elérhető legjobb technikákat illetően, a sevillai folyamat jobbra válhat a helyi és regionális önkormányzatok képviselőinek részvétele által;

26. jelezni kívánja, hogy a BREF-anyagok új státusza negatív hatással lehet a sevillai folyamatra (lásd az 1. mellékletet). A BREF-dokumentumok új jellege miatt nehezebb lesz megállapodni az elérhető legjobb technikákat illetően, ugyanis a

tagállamok, az iparágak és a civil szervezetek taktikázni kezdenek a referenciadokumentumok kialakítása során. A termelési költségek miatt az iparágak profitálnának abból, ha a BREF-dokumentumok kevésbé innovatív normákat tartalmaznának. Ebben az esetben a sevillai folyamat a legjobb műszaki megoldások keresése helyett lassú és átláthatatlan politikai folyamattá válhat;

27. úgy véli, hogy ebből a helyzetből gyengébb dokumentumok születhetnének. Ennek eredményeképp az EU egy olyan elavult és gyenge eszközzel kell, hogy beérje majd, amely nem ösztönzi az innovációt, illetve nem javítja a környezet minőségét, hanem éppen gyengíti az ipari kibocsátásokról szóló új irányelv átültetését;

Politikaalkotás: rugalmasság és helyi környezeti feltételek

28. egyetért az ipari kibocsátásokra vonatkozó új irányelv azon céljával, hogy következetesebbé tegye a kibocsátási engedélyek kiadására vonatkozó politikát;

29. ki kívánja emelni, hogy a helyi és regionális önkormányzatok tagállamonként eltérő mértékű engedélykibocsátási hatáskörrel rendelkeznek. Dániában például mind a helyi önkormányzatok, mind pedig a nemzeti kormány bocsáthat ki engedélyeket. Hollandiában a települések és a tartományok is állítanak ki engedélyt a szennyezőanyag-kibocsátóknak, az Egyesült Királyságban azonban a központi kormányzat foglalkozik a fő légszennyezőkkel. Az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak ebben a politikában való részvételére általában az jellemző, hogy a szabványok meghatározása nemzeti szinten történik, a végrehajtás pedig alacsonyabb szinteken;

30. kiemeli, hogy a tisztább gyártási folyamatok terén az innováció a helyi közösségekben megy végbe. A tisztább gyártási folyamatok fejlesztése különféle szereplők, köztük nem kormányzati szervezetek, vállalatok és illetékes hatóságok közreműködésével zajlik. A helyi önkormányzatok jelenleg gyakran csak ellenőrző szerepet töltenek be. Az irányelvnek lehetőséget kellene nyújtania a különböző felek (helyi közigazgatási szervek és vállalatok) közötti együttműködésre is, ami képessé tenné őket az innováció ösztönzésére. Erre jó példákat lehet találni Hollandiában, Dániában, de a kelet-európai országokban, például Romániában is;

31. hangsúlyozza a nagyobb fokú rugalmasság igényét. A helyi sajátosságok eltérők, és a berendezések a különböző helyi feltételeknek köszönhetően különbözőféleképpen működnek EU-szerte, még ha hasonló termékeket állítanak is elő. A helyi és regionális hatóságok saját földrajzi területükre szabott megoldásokat alakítanak ki. Regionális és helyi szinten mindig fontos problémát jelent a megfelelő szintű környezetvédelem és a gazdasági motivációk közötti egyensúly. Még ha a környezet javítása általános politikai célkitűzés is, a mindennapi életben a regionális és helyi önkormányzatok választanak a különféle környezeti paraméterek között, és gyakran kompromisszumokat kötnek a különböző intézkedések környezeti hatását illetően. Az engedélyek kiadása során az elérhető legjobb technológiákhoz kapcsolódó kibocsátási határértékektől (BAT-AEL) való eltérések meghatározásakor tanúsított rugalmasság különösen fontos az olyan tagállamok régiói számára, amelyekben hagyománya van az iparral kötött önkéntes megállapodásoknak, és amelyekben a hatóságok mérlegelési jogkörét nem nyirbálták meg drasztikusan a jogszabályok;

32. szilárd meggyőződése azonban, hogy a rugalmasságnak korlátozott mértékűnek kell lennie; szükség van az egyenlő versenyfeltételek fenntartása és a helyi döntéshozatal egyensúlyára. Örömmel fogadja ezért azt, hogy a kibocsátási határértékeket maga az irányelv tartalmazza, ami általában segíti a környezetvédelmet az egész Európai Unióban. A rugalmasság visszaélésekhez vezethet, ezért örömmel veszi, hogy a helyi érdekeket figyelembe vevő folyamat elegendő garanciát tartalmaz ennek megakadályozására, hiszen az engedélyek kibocsátói csak hatástanulmány alapján állapíthatnak meg eltérő határértékeket (16. cikk (3) bekezdés), és ennek indoklását kötelesek közzétenni (26. cikk (3) bekezdés f) pont);

33. határozott egyet nem értésének ad hangot az Európai Bizottság azon javaslatával szemben, amely szerint a komitológiai eljárásnak megfelelően helyi feltételeken alapuló kritériumokat lehet megállapítani az eltérő határérték engedélyezésére (16. cikk (3) bekezdés), és pedig a következő okokból:

- az eltérések engedélyezésének kritériumait magában az irányelvben (és ezáltal együttműködési eljárás során) kellett volna meghatározni, nem pedig a jövőben uniós szinten, komitológiai eljárásban, amelynek során a Régiók Bizottsága, illetve a helyi és regionális önkormányzatok más képviselői véleményét nem kéri ki,
- az igen változatos helyi és regionális feltételek miatt nagyon nehéz – ha nem lehetetlen – egységes, uniós szintű kritériumokat meghatározni,
- határozottan úgy véli, hogy a 29. pontban említett derogációs eljárás elegendő garanciát tartalmaz a visszaélések megelőzésére,
- a szubsidiaritás elvére való tekintettel a helyi környezeti feltételek és a környezetet érő előnyök és hátrányok, valamint a technikai megvalósíthatóság mérlegelését a helyi és regionális önkormányzatoknak kellene elvégezniük helyi és regionális demokratikus folyamatok során;

Innováció és tisztább technológiák

34. támogatja az innováció előmozdítását, de kérdésesnek tartja, hogy az új irányelv megteremti-e a fejlesztés szilárd alapjait;

35. üdvözli azt a tényt, hogy az engedélyeket gyakorta felül kell vizsgálni. Az engedélyezési követelmények folyamatos kiigazítása hozzájárul a tisztább technológiák elterjedéséhez, és így csökkenti az ipari kibocsátások környezeti hatásait. Ahhoz, hogy az innovációra valóban sor kerüljön, két feltételnek kell teljesülnie. Az első a jogbiztonság, amely biztosítja a tőkeberuházások rendelkezésre állását. Az üzleti ciklusokat szem előtt kell tartani, a tagállamokban pedig bevett szokás az engedélyek feltételeinek nyolcéves perióduson keresztül történő fenntartása. Ezt tükrözniük kell az engedélyezési feltételeknek az új vagy felülvizsgált BREF-anyagokhoz való igazításával kapcsolatos rendelkezéseknek is (22. cikk (3) bekezdés). A második feltétel az eltérési lehetőségek biztosítása, amelyek lehetővé teszik a kialakulóban levő vagy új technológiák megfelelő tesztelését. Véleménye szerint a 16. cikk (5) bekezdésében előírt időkorlát egyes esetekben túlságosan merev lehet, legalábbis egy új BREF-dokumentum közzétételét követő négy éven belül;

36. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a BREF-anyagok új státusza akadályozhatja az ipari innovációt, mivel az új rendszerben a fenntarthatóságot csak korlátozott mértékben jutalmaznák. Az európai iparágakat ez nem fogja arra ösztönözni, hogy globálisan továbbra is élen járjanak az új, tiszta technológiák fejlesztése terén, és a fennmaradó környezetvédelmi problémák kezelése is nehezebbé válik majd az EU-ban;

37. szeretné, ha az irányelvet olyan módon ültetnék át, amely nem ösztönzi közvetetten a meglévő iparágak jelentős mértékű áthelyezését „a szennyező technológiák kikötőinek” számító külföldi országokba;

38. ki szeretné emelni, hogy habár a nagy tüzelőberendezések alacsonyabb kategóriájára (20–50 MW teljesítmény) történő kiterjesztés az új irányelv fontos szempontjának tekintendő, kétséges, hogy a kisebb állattartó telepeken a környezetvédelmi haszon elegendő lesz ahhoz, hogy indokolja az adminisztratív terheket;

Adminisztratív költségek

39. azon a véleményen van, hogy a jogszabályok egyszerűsítése mellett a jobb jogalkotás is költséghatékonyt és az adminisztratív terhek csökkentését követeli meg. Megkérdőjelezi, hogy a jelen javaslat megfelle-e ezeknek az elvárásoknak;

40. aggodalmát fejezi ki az ellenőrzés, a felügyelet, az engedélyezési feltételek felülvizsgálata és a megfelelési jelentések tekintetében állított számos követelmény miatt;

41. úgy látja, hogy az ellenőrzések az irányelv megfelelő megvalósításának fontos részét képezik. Üdvözlí azt a tényt, hogy mindez elismerésre kerül az irányelvben. Kérdés azonban, hogy részletesen ki kell-e ezt dolgozni magában az irányelvben, vagy pedig a tagállamokban végzett környezetvédelmi ellenőrzések minimumkövetelményeire vonatkozó ajánlásban (RMCEI) kerüljön-e kifejtésre. Ez utóbbi megoldás csökkentené az irányelv és a (jelenleg felülvizsgálat alatt álló) RMCEI esetleges eltéréseit;

42. úgy véli, hogy a javaslat utal arra, hogy az elérhető legjobb technikáknak való megfelelésről szóló éves jelentésnek (8. cikk) tartalmaznia kell egy az elérhető legjobb technikákkal való összehasonlítást (24. cikk). Ez főleg adminisztratív

tehernek tűnik. Minthogy minden engedélyezési követelménynek az elérhető legjobb technikán kell alapulnia, az engedélyezési követelményeknek való megfelelésről szóló jelentés elegendő lenne. Az ellenőrzési adatok többsége számos pontatlanságot tartalmaz, így a róluk szóló jelentés nem vezet majd az alkalmazott technikák konstruktív javításához. Ezért kérdéses, hogy mindez hozzájárulna-e a jobb jogalkotáshoz;

43. megjegyzi, hogy a tagállamok háromévente jelentést tesznek az irányelvnek való megfelelésről. Bár erre csupán háromévente kerül sor, mégis jelentős adminisztratív terhet jelent a helyi és regionális önkormányzatok számára. Határozottan javasoljuk ezért, hogy a tagállamok tartsanak fenn belső adatállományt, amelyben minden megfelelő adat folyamatosan elérhető az Európai Bizottság számára. Ez helyettesítené a jelentéstételi rendszert, és megfelelné a jobb jogalkotás követelményének is;

44. megjegyzi, hogy a tevékenység végleges leállítása esetén az üzemeltető visszaállítja a helyszínt az alapjelentésben rögzített eredeti állapotát (23. cikk). Értelmezése szerint ez a talajnak a tevékenység megkezdése előttinél tisztább állapotát jelenti. Úgy véli ezenkívül, hogy a talajszennyeződések a helyszín jövőbeni felhasználásához szükséges szintnek megfelelően kellene eltávolítani. Ez jobban összhangban állna a „szennyező fizet” elvvel;

45. úgy véli, hogy a javaslat a talaj és a talajvíz rendszeres ellenőrzését kívánja meg a létesítmény beindítása előtt és működési ideje alatt. Az engedélyt azonban már az elégséges talaj- és talajvízvédelem alapján adják meg. Egyes esetekben lehet és kell legyen ok a további ellenőrzésre, de ez nem lehet általánosan kötelező;

46. egyetért azzal, hogy megfelelően tájékoztatni kell a nyilvánosságot az IPPC-létesítményekről. Hangsúlyozza, hogy az információknak mindig elérhetőnek kell lennie, de csak kérésre;

47. nem ért egyet a komitológia javasolt alkalmazásával számos feltétel megállapítása során, mint amilyen például a talaj- és felszínellenőrzés, vagy a kockázatalapú elemzések kritériumai. Azon a véleményen van, hogy ezeket az előírásokat magában az irányelvben kell rögzíteni, és most a folyamatban lévő jogalkotási eljárás során kellene megvitatni.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

6. cikk

Engedélyezés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az illetékes hatóság engedélyezi a létesítményt, ha a létesítmény megfelel ezen irányelv követelményeinek.	Az illetékes hatóság engedélyezi a létesítményt, ha a létesítmény megfelel ezen irányelv követelményeinek. Az illetékes hatóság olyan feltételekkel engedélyezi a létesítményt, amelyek biztosítják, hogy a létesítmény megfelel ezen irányelv követelményeinek, a közösségi vagy a nemzeti jogszabályokban meghatározott egyéb követelmények sérelme nélkül.

Indokolás

Az integrált szennyezés-megelőzésről és csökkentésről szóló IPPC-irányelv módosítására vonatkozó javaslat által követett módszer ellentmond a vízügyi keretirányelvnek, és ezáltal a hatályos közösségi jognak is. Így a vízügyi keretirányelv 11. cikke (3) bekezdésében foglalt – a gazdálkodási célkitűzések elérésére vonatkozó – szabályozások átfogó gazdálkodási igényt feltételeznek az állam részéről.

2. módosítás

16. cikk (3) bekezdés

Kibocsátási határértékek és az azokkal egyenértékű paraméterek és műszaki intézkedések

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A (2) bekezdés második albekezdésétől eltérve, az illetékes hatóságok – különleges esetekben – a környezeti és gazdasági költségeknek és előnyöknek a létesítmény műszaki jellemzőinek, földrajzi elhelyezkedésének és a helyi környezeti feltételeknek figyelembe vételével elvégzett értékelése alapján olyan kibocsátási határértékeket határozhatnak meg, amelyek meghaladják a BAT-referenciadokumentumban leírt elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szinteket.</p>	<p>A (2) bekezdés második albekezdésétől eltérve, az illetékes hatóságok – különleges esetekben – a környezeti és gazdasági költségeknek és előnyöknek a létesítmény műszaki jellemzőinek, földrajzi elhelyezkedésének és a helyi környezeti feltételeknek figyelembe vételével elvégzett értékelése alapján olyan kibocsátási határértékeket határozhatnak meg, amelyek meghaladják a BAT-referenciadokumentumban leírt elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szinteket.</p>
<p>E kibocsátási határértékek azonban – adott esetben – nem haladhatják meg a V.–VIII. mellékletben meghatározott kibocsátási határértékeket.</p>	<p>E kibocsátási határértékek azonban – adott esetben – nem haladhatják meg a V.–VIII. mellékletben meghatározott kibocsátási határértékeket.</p>
<p>A Bizottság kritériumokat állapíthat meg az ebben a bekezdésben említett eltérés engedélyezésére vonatkozóan.</p>	<p>A Bizottság kritériumokat állapíthat meg az ebben a bekezdésben említett eltérés engedélyezésére vonatkozóan.</p>
<p>Az említett intézkedéseket – amelyek célja az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítása – a 69. cikk (2) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.</p>	<p>Az említett intézkedéseket – amelyek célja az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítása – a 69. cikk (2) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.</p>

Indokolás

A Régiók Bizottsága határozott egyet nem értésének ad hangot az Európai Bizottság azon javaslatával szemben, amely szerint a komitológiai eljárásnak megfelelően helyi feltételeken alapuló kritériumokat lehet megállapítani az eltérő határérték engedélyezésére (16. cikk (3) bekezdés). Az eltérések engedélyezésének kritériumait magában az irányelvben (és ezáltal együttdöntési eljárás során) kellett volna meghatározni, nem pedig a jövőben uniós szinten, komitológiai eljárásban, amelyek során az RB, illetve a helyi és regionális önkormányzatok más képviselői véleményét nem kéri ki. Az igen változatos helyi és regionális feltételek miatt nagyon nehéz – ha nem lehetetlen – egységes, uniós szintű kritériumokat meghatározni. A derogációs eljárás elegendő garanciát tartalmaz a visszaélések megelőzésére, hiszen az engedélyek kibocsátói csak hatástanulmány alapján állapíthatnak meg eltérő határértékeket (16. cikk (3) bekezdés), és ennek indoklását kötelesek közzétenni (26. cikk (3) bekezdés f) pont). A subszidiaritás elvére való tekintettel a helyi környezeti feltételek és a környezetet érő előnyök és hátrányok, valamint a technikai megvalósíthatóság mérlegelését a helyi és regionális önkormányzatoknak kellene elvégezniük helyi és regionális demokratikus folyamatok során.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai foglalkoztatási mobilitási cselekvési terv (2007–2010)

(2008/C 325/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- határozottan támogatja az Európai Bizottság azon álláspontját, hogy „a munkavállalók mobilitása a hatékonyan működő egységes piac egyik kulcsfontosságú eleme, és lényeges szerepe van abban, hogy az emberek jobb munkahelyeket találjanak, ami a lisszaboni stratégia egyik alapvető célkitűzése”;
- kiemeli, hogy ebben a kontextusban a „mobilitást” mind földrajzi (a tagállamokon belül és azok között), mind gazdasági és társadalmi, mind pedig munkahelyek közti értelemben kell venni, és eszerint is kell támogatni;
- egyetért azzal, hogy az Európai Bizottság célként tűzte ki a mobilitásban rejlő lehetőségek és előnyök minél szélesebb körben való tudatosítását, és kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok különleges szerepet játszhatnak az idevonatkozó információk terjesztésében;
- kéri, hogy a cselekvési terv 2011-es lezártaig számolják fel a munkavállalók szabad mozgása előtt álló jogi és igazgatási akadályokat:
 - ezen belül pedig számolják fel a 2004-ben csatlakozott tíz tagállam, valamint Bulgária és Románia munkavállalóinak szabad mozgása előtt még fennálló összes akadályt;
 - és új tagállamok belépésekor ne vezessenek be rájuk korlátozásokat;
- javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok bővítsék a más tagállambeli állampolgárok számára nyitott, rövid vagy középtávú munkalehetőségek körét;
- úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak e foglalkoztatási mobilitással kapcsolatos feladatok ellátásához – különösen a munkavállalóknak és a munkaadóknak nyújtott helyi és regionális szintű tájékoztatás terén – jogalapra van szükségük. Ugyanilyen fontos, hogy adott esetben a nemzeti vagy az uniós szervek az ehhez szükséges hatásköröket is biztosítsák számukra.

Előadó: Dave QUAYLE (UK/PES), Trafford város tanácsának tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Mobilitás – eszköz a több és jobb munkahely érdekében: Az európai foglalkoztatási mobilitási cselekvési terv (2007–2010)

COM(2007) 773 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. határozottan támogatja az Európai Bizottság azon álláspontját, hogy „a munkavállalók mobilitása a hatékonyan működő egységes piac egyik kulcsfontosságú eleme, és lényeges szerepe van abban, hogy az emberek jobb munkahelyeket találjanak, ami a lisszaboni stratégia egyik alapvető célkitűzése”;
2. kiemeli, hogy ebben a kontextusban a „mobilitást” mind földrajzi (a tagállamokon belül és azok között), mind gazdasági és társadalmi, mind pedig munkahelyek közti értelemben kell venni, és eszerint is kell támogatni;
3. hangsúlyozza, hogy a rugalmas biztonság közösen elfogadott elveinek szellemében a mobilitás egyrészt önkéntes kell, hogy legyen a munkavállalók számára, másrészt támogatandó a vele járó kockázatok minimalizálása és a mind a munkavállalók, mind a munkaadók szempontjából belőle származó előnyök maximalizálása érdekében.

A 2002-es cselekvési terv folyamánai

4. támogatja az oktatási és képzési rendszerek átalakítását oly módon, hogy azok jobban megfeleljenek a munkaerőpiac igényeinek és a nyelvtanulás, valamint a készségek fejlesztésének segítségével felkészítsenek a mobilitásra;
5. támogatja a jogi és igazgatási akadályok lebontását, valamint a képesítések határokon átnyúló elismerésének előmozdítását;
6. támogatja az EURES szabad álláshelyek adatbázisán alapuló, egyablakos mobilitási információs portál felállítását.

Az európai foglalkoztatási mobilitási cselekvési terv (2007-2010)

7. támogatja a munkavállalók mobilitásával kapcsolatos jelenlegi szabályozási és igazgatási gyakorlat javítására irányuló, annak biztosítását szolgáló törekvéseket, hogy a mobilitáshoz való jog gyakorlása ne járjon a szociális védelem elvesztésével vagy egyéb aránytalan kockázatokkal;
8. elismeri, hogy biztosítani kell a foglalkoztatási mobilitási célkitűzés hatóságok általi politikai támogatottságát minden – helyi, regionális, nemzeti és uniós – szinten;
9. egyetért azzal, hogy meg kell erősíteni az EURES mint a munkavállalók és családjaik mobilitását elősegítő egyedülálló eszköz szerepét;

10. egyetért azzal, hogy az Európai Bizottság célként tűzte ki a mobilitásban rejlő lehetőségek és előnyök minél szélesebb körben való tudatosítását, és kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok különleges szerepet játszhatnak az idevonatkozó információk terjesztésében;

11. üdvözli az „európai foglalkoztatási mobilitási partnerség”, azaz az EU-n belüli foglalkoztatási mobilitás iránt elkötelezett érdekeltet tömörítő hálózat elindítását (14. intézkedés) és azt, hogy a PROGRESS program keretében pénzeszközöket különítenek el kísérleti programok, tapasztalatcserék, a legújabb fejlesztési eredmények terjesztése és újító rendszerek finanszírozása érdekében (15. intézkedés);

12. kéri, hogy a cselekvési terv 2011-es lezártaig számolják fel a munkavállalók szabad mozgása előtt álló jogi és igazgatási akadályokat:

- (i) ezen belül pedig számolják fel a 2004-ben csatlakozott tíz tagállam, valamint Bulgária és Románia munkavállalóinak szabad mozgása előtt még fennálló összes akadályt;
- (ii) és új tagállamok belépésekor ne vezessenek be rájuk korlátozásokat;

13. a stratégia sikere, azaz annak biztosítása érdekében, hogy a mobilitás minden, más tagállamban munkát kereső munkavállaló számára elérhető legyen:

- (i) az EURES-en, a nemzeti foglalkoztatási szolgálatokon, valamint a helyi és regionális önkormányzatokon keresztül elérhetővé kell tenni a más tagállamokban kínáló álláslehetőségekről szóló információkat;
- (ii) ösztönözni kell a tagállamokat arra, hogy nemzeti foglalkoztatási és egész életen át tartó tanulási stratégiáikban prioritásként kezeljék a földrajzi és foglalkoztatási mobilitást (5. intézkedés);
- (iii) a munkavállalókban tudatosítani kell, hogy jogukban áll más tagállamban munkát keresni, és tájékoztatni kell őket ennek gyakorlati módjairól, illetve arról, hogy mit kell tenniük annak érdekében, hogy e folyamat során megőrizzék szociális biztonsági jogosultságukat;
- (iv) a munkaadókat, különösen helyi szinten a kvk-k vezetőit tájékoztatni kell arról, hogy a hatályos munkajogi, valamint munka- és szociális védelmi előírások szigorú betartása mellett más tagállamokból is toborozhatnak munkavállalókat, és hogy ez mindkét fél számára milyen előnyökkel járhat;
- (v) nagyobb hangsúlyt kell fektetni a nyelvtanulásra és a többnyelvűség előmozdítására;

- (vi) bővíteni kell a képezések, köztük a szakképezések határokra átnyúló elismerését;
 - (vii) a foglalkoztatási mobilitás minden területén be kell vonni a szociális partnereket;
 - (viii) elengedhetetlen, hogy a tagállamok között megvalósuljon a nyugdíjjogosultság hordozhatósága (4. intézkedés) és rugalmasabbak legyenek a szociális biztonsági ellátások;
 - (ix) a munkavállalói mobilitással kapcsolatos területekért helyi, regionális és országos szinten felelős köztisztviselők megfelelő képzését biztosítani kell annak érdekében, hogy a más országokban munkát kereső munkavállalóknak gyors és pontos tájékoztatást tudjanak nyújtani, és – a befogadó ország illetékes hivatalaival folytatott kommunikáció révén – segíteni tudjanak nekik szociális védelemhez való joguk megőrzésében;
14. úgy véli, hogy annak érdekében, hogy a mobilitás a befogadó közösségekben ne okozzon feszültségeket és szociális bizonytalanságot:
- (i) támogatni kell az Európai Bizottságot a „tisztes mobilitás” fogalmának előmozdításában;
 - (ii) garantálni kell a be nem jelentett munka és a szociális dömping elleni küzdelem folytatását (6. intézkedés);
 - (iii) támogatni kell azt az általános elvet, hogy a migráns munkavállalók fizetése egyenlő legyen azzal, munkafeltételeik pedig megfeleljenek annak, ami a befogadó tagállam ugyanazon munkát végző, illetve szakmabeli munkavállalóit illeti;
 - (iv) támogatni kell a migráns és a befogadó tagállambeli munkavállalók közötti szociális szolidaritás és befogadás koncepcióját.

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe a foglalkoztatási mobilitás előmozdításában

15. úgy véli, hogy az országos és európai ügynökségek mellett a helyi és regionális önkormányzatok is kulcsszerepet játszanak a más tagállamokban rendelkezésre álló álláshelyekkel és az ezekhez való hozzáférésre vonatkozó gyakorlati teendőkkel kapcsolatos tájékoztatásban;
16. megítélése szerint gondoskodni kell arról, hogy a helyi munkaadók, különösen a kkv-k vezetői tisztában legyenek azzal a jogukkal, hogy az egész Unióból toborozhatnak munkavállalókat, valamint arról, hogy ha élni kívánnak e jogukkal, gyakorlati segítséget és tanácsokat kapjanak;
17. elismeri, hogy gyakran a helyi és regionális önkormányzatok a legfontosabb alap- és középfokú oktatási szolgáltatók, és úgy véli, hogy ennek magában kellene foglalnia a nyelvoktatást, a többnyelvűség előmozdítását és a kulturaközi készségek fejlesztését is, mivel ezek szükségesek az emberek arra való felkészítéséhez, hogy más kulturális környezetben tudjanak élni és dolgozni;
18. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok (gyakran más hivatalokkal együttműködésben) támogatják és biztosítják az egész életen át tartó tanulás lehetőségét;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok sok embernek adnak munkát, és ösztönözni kellene őket arra, hogy az egész Unió területéről keressenek munkavállalókat az üres álláshelyek betöltésére. Javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok is bővítsék a más tagállambeli állampolgárok számára nyitott, rövid vagy középtávú munkalehetőségek körét.

E feladatok elvégzése és a foglalkoztatási mobilitásban való általános részvétel érdekében a helyi és regionális önkormányzatoknak az alábbiakra van szükségük:

– *Jogalap és hatáskörök*

20. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a foglalkoztatási mobilitással kapcsolatos feladatok ellátásához – különösen a munkavállalóknak és a munkaadóknak nyújtott helyi és regionális szintű tájékoztatás terén – jogalapra van szükségük. Ugyanilyen fontos, hogy adott esetben a nemzeti vagy az uniós szervek az ehhez szükséges hatásköröket is biztosítsák számukra;

– *Erőforrások*

21. nagy nyomás nehezedhet a helyi és regionális önkormányzatokra, ha sok migráns munkavállaló telepedik le a területükön, különösen, ha ez a változás hirtelen következik be. Különösen igaz ez a szociális szolgáltatások, az oktatás, az egészségügyi ellátás és a lakhatás tekintetében: következképpen rendelkezésre kell bocsátani az ennek kezeléséhez szükséges erőforrásokat. Ez nemcsak az újonnan érkezők befogadása szempontjából hasznos, hanem csökkenti annak valószínűségét is, hogy feszültségek alakulnak ki a migráns munkavállalók és a befogadó közösség között. Az RB ezért támogatja a különböző munkaerő-piaci szegmensek igényeiről szóló statisztikai adatok összegyűjtésére és európai szintű megosztására irányuló törekvéseket, melyeknek célja a munkavállalási célú migráció tervezése és kezelése. A nemzeti, regionális és helyi hatóságoknak egymással közreműködve előre meg kell tervezniük, hogy hogyan alakítsák ki a szociális szolgáltatásokat úgy, hogy kezelhetőbb legyen az európai migránsok beáramlása. Erre részben azért van szükség, mert az Európán belüli munkaerő-áramlás a jövőben jelentősen meg fog növekedni, részben pedig azért, mert a tervezésre való képtelenség, illetve az abból következő társadalmi feszültség, valamint a közösségen belüli kapcsolatok nem megfelelő minősége hátrányosan érinti az Európán belüli migrációt, és ez akár az európai egységet is megbonthatja;

22. emellett erőforrásokat kell biztosítani a foglalkoztatási mobilitásról szóló tájékoztatásra és a nyelvtanulás bővítésére is;

– *Tudatosítás és a bevált gyakorlatokhoz való hozzáférés*

23. hangsúlyozza, hogy az RB továbbra is kész arra, hogy aktív szerepet vállaljon a foglalkoztatási mobilitás területén, mind annak előmozdításában, mind pedig a bevált gyakorlatok felkutatásában és a helyi és regionális önkormányzatok körében történő széles körű terjesztésében;

24. arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a többi tagállam megfelelő szerveivel közösen dolgozzák ki a terület „helyes gyakorlatát”, és terjesszék országos és európai szinten (7. és 15. intézkedés).

Az EURES-t illetően

25. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló célkitűzését, hogy az EURES-t mint a munkavállalók és családjaik mobilitását elősegítő egyablakos eszközt fejlessze, és szerepét megerősítse. A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása azonban megkívánja, hogy ezt összekapcsolják a nemzeti, regionális és helyi szintű struktúrákkal;

26. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EURES kulcsfontosságú feladata az, hogy tudatosítsa az európai munkaerőpiacokon belül az egyenlő elbánás elve érvényesítésének és a munkaügyi előírások betartásának jelentőségét (9. intézkedés);

27. egyetért azzal, hogy az EURES-nek bővítenie kellene a szolgáltatásait meghatározott munkavállalói kategóriák (tartósan munkanélküliek, fiatalabb munkavállalók, idősebb munkavállalók, nők stb.) szükségleteinek kielégítése céljából (10. intézkedés).

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Médiaműveltség és kreatív online tartalom

(2008/C 325/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy fejlessze tovább az Unió médiaműveltségre vonatkozó politikáját (a stratégia célkitűzéseket és az előrehaladás nyomon követését is beleértve), és fogadjon el egy, a médiaműveltségről szóló ajánlást, figyelembe véve az RB-nek ezt a véleményét, valamint a szubszidiaritás elvét. A következő MEDIA programot külön fejezettel kell kiegészíteni a médiaműveltségre vonatkozóan. Ezzel párhuzamosan vagy alternatívaként az EU által finanszírozott kísérleti projekteket kellene indítani;
- kiemeli, hogy az audiovizuális médiabeli szolgáltatásokról szóló irányelv 26. cikke értelmében kiadott jelentéseknek, valamint az Európai Bizottság és a tagállamok kapcsolódó tevékenységeinek értékelniük kell az Európában, regionális szinten, a médiaműveltség terén fennmaradt különbségeket és az elért előrehaladást, továbbá be kell mutatniuk a helyi és regionális önkormányzatok, valamint az egyéb érintett szereplők bevált gyakorlatait;
- arra ösztönzi a nemzeti hatóságokat, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy támogassák a médiaműveltséget, és segítsék elő különösképpen a civil társadalom hozzájárulását. Azt ajánlja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy a médiaműveltség terén alakítsanak ki olyan, a polgárok számára kidolgozott együttműködési projekteket a hivatalos és nem hivatalos oktatás és képzés területén, amelyek elsősorban a gyermekekhez, a fiatalokhoz, a fogyatékkal élő és a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett személyekhez szólnak;
- arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy játsszanak meghatározó szerepet kulturális és nyelvi örökségük kezelésében a kreatív online tartalom segítségével – mozdítsák elő az új vállalkozási modelleket a kreatív iparban és médiában, támogassák a médiaszervezetek által (társ)finanszírozott kreatív műveket, sőt, akár alkalmazzák az e-kormányzást;
- kritikus álláspontot foglal el azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság nem vette figyelembe a kreatív online tartalom által képviselt feltörekvő ágazat kulturális és társadalmi következményeit: a javasolt ajánlásnak és az „online tartalommal foglalkozó platformnak” a kulturális sokféleségre is ki kell terjednie.

Előadó: Evangelia SCHINARAKI-ILIAKI (EL/PES), Héraklion megye prefektusa

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítése

COM(2007) 833 végleges

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a kreatív online tartalom belső piaci helyzetéről

COM(2007) 836 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. Médiaműveltség ⁽¹⁾

1. mivel feladata a társadalmi kohézió regionális szintű előmozdítása – és ez alapvetően a digitális konvergencia útján érhető el – üdvözlí az Európai Bizottságnak a digitális környezetben megvalósuló médiaműveltségről, és ezen belül a médiaműveltség átfogó meghatározásáról szóló közleményének megjelenését. Ez a definíció ugyanis nem csupán az ezekhez a médiumokhoz való hozzáférés képességét és lehetőségét foglalja magában, hanem működésük megértését és tartalmuk kritikus értékelését is;

2. támogatja az Európai Bizottság közleménye által kitűzött prioritásokat és célokat, és kifejezetten hangsúlyozza, hogy számára a médiaműveltség, illetve az erre való nevelés az alábbiakat jelenti:

- a) a média polgárok általi aktív és kreatív használatának támogatása – ezen belül is kiemelt helyet foglal el a fiatal generáció, amely egyszerre fogyasztója és előállítója a kreatív online tartalomnak –, valamint az idősek és a munkaképes korú emberek médiaműveltségének fejlesztése és szinten tartása;
- b) a polgárok médiával szembeni kritikus magatartásának támogatása;
- c) az álláspontok médián belüli sokféleségének elősegítése;
- d) a kereskedelmi hirdetésekre és egyéb, a magánélet tiszteletben tartásával és védelmével kapcsolatos kérdésekre vonatkozó vitához történő hozzájárulás;
- e) a polgárok aktív részvételének előmozdítása, tekintettel arra, hogy a média meghatározó jelentőséggel bír az európai audiovizuális örökség, a helyi és regionális identitás, a kultúrák közötti párbeszéd és a demokrácia elősegítésében;
- f) a társadalmi integráció előmozdítása;

⁽¹⁾ Az előadó – miután széles körű megbeszéléseket folytatott a polgárokkal és néhány érintett szereplővel – úgy gondolja, hogy nem megfelelő a görög γραμματισμός „literacy” (ang.) terminus használata, mivel nem adja vissza egyértelműen ezt a fogalmat, sem pedig annak jelentését. Ezért azt javasolja, hogy a vélemény görög változatában ne a γραμματισμός terminus, hanem az αγωγή (vagy akár a παιδεία) szó szerepeljen, amelynek jelentése: „médiaműveltség” (a ford. megj.: a görög változat terminológiai módosítása nem érinti a magyar változatban használt terminológiát).

g) az új médiumokhoz és az új technológiákhoz való igazságos hozzáférés biztosítása, hiszen a távközlés és a média egyre meghatározóbb jelentőséget nyer az élet szinte minden területén;

3. utalni kíván a Tanács 2008. május 21-i következtetéseire ⁽²⁾, és ehhez kapcsolódóan:

- emlékeztet arra, hogy az RB már 2004 óta kiemelkedő jelentőséget tulajdonít a médiaműveltségnek,
- elismeri a Tanács erőfeszítéseit, amelyet ennek előmozdítása érdekében tesz, jóllehet eltérések vannak a tagállamok között a gyakorlatot és az előrehaladást illetően,
- egyetért a Tanáccsal abban, hogy a fejlesztéséhez fontos az információk és bevált gyakorlatok cseréje, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ez a tapasztalatcsere összeköthető az – e téren kiemelt szerepet játszani képes – helyi és regionális hatóságok intézkedéseivel,
- úgy véli, hogy a médiaműveltség ösztönözhető az erre szánt pénzügyi eszközök növelésével, a már meglévő, vagy új kezdeményezések keretében;

A médiaműveltség uniós szinten történő előmozdítása

4. emlékeztet arra, hogy már 2004-ben ⁽³⁾ arra kérte az Európai Bizottságot, hogy fordítson különös figyelmet a médiaműveltség fejlesztésére az EU összes tagállamában, és mindnyájuk számára biztosítson egy minimális tájékoztatási szintet. Ebből a szempontból az RB örömmel látja, hogy az Európai Bizottság – a vizsgált közlemény által – elindította a médiaműveltségre vonatkozó közösségi politikát;

5. arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy fejlessze tovább ezt a politikát (a stratégiai célokat tartalmazó programokkal és a haladás nyomon követésével) az EU többi intézményi szervével, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködésben, és erősítse meg együttműködését ezen a területen az UNESCO-val és az Európa Tanáccsal;

⁽²⁾ A Tanács 2008. május 22-i következtetése a digitális környezethez igazodó médiaműveltség európai megközelítéséről – az Oktatási, Ifjúsági és Kulturális Tanács 2868. ülése, Brüsszel, 2008. május 21.

⁽³⁾ CdR 67/2004 fin.

6. kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy fogadjon el egy a médiaműveltségről szóló ajánlást, ahogyan azt a közlemény is említi, és vegye figyelembe ezt a véleményt, a szubsidiaritás elvét, valamint a médiaműveltséggel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó, az EU helyi és regionális szintjén meghatározott kompetenciákat;

7. elégedettségének ad hangot az Európai Bizottság arra vonatkozó kötelezettsége kapcsán, hogy az új, audiovizuális médiabeli szolgáltatásokról szóló irányelv 26. cikke értelmében jelentéseket kell kiadnia; ugyanakkor megjegyzi, hogy ezekben a jelentésekben, valamint az Európai Bizottság és a tagállamok idekapcsolódó tevékenységeiben értékelni kell majd az Európában, regionális szinten, a médiaműveltség terén fennmaradó különbségeket és az elért haladást, továbbá támogatni kell a helyi és regionális önkormányzatok, valamint az érintett szereplők bevált gyakorlatait;

8. örömmel nyugtázza, hogy az Európai Bizottság több tevékenysége irányul arra, hogy kiaknázza az egész Európában a médiaműveltséggel kapcsolatos helyi és regionális programok, valamint a párbeszéd fórumok, különféle rendezvények és a bevált gyakorlatok cseréjét segítő hálózatok keretében szerzett tudást;

9. kéri az EU intézményi szerveit, hogy a következő MEDIA programot egészítsék ki egy a médiaműveltségre vonatkozó külön fejezettel, hiszen jelenlegi kiadásában a program csak csekély mértékben járul hozzá ehhez a kérdéshez; ezzel párhuzamosan vagy alternatívaként kéri az Európai Bizottságot, hogy a médiaműveltség érdekében indítson el az EU által finanszírozott kísérleti projekteket;

10. hangsúlyozza, hogy az EU létező programjai és kezdeményezései – például a biztonságosabb internet érdekében – nagyon korlátozott lehetőségeket nyújtanak a médiaműveltség terén bevált gyakorlatok fejlesztése és cseréje területén; ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy a felülvizsgálat alkalmával hangolja össze ezeket a programokat oly módon, hogy azok tartalmazzák a médiaműveltséghez kapcsolódó témákat is;

A médiaműveltség előmozdítása nemzeti, regionális és helyi szinten

11. arra ösztönzi a nemzeti hatóságokat, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy támogassák a médiaműveltséggel kapcsolatos kezdeményezéseket, projekteket, programokat, melyek célja elsősorban:

a) az összes érintett fél – az audiovizuális ipar (mozi, tv, rádió, az online tartalmak szolgáltatói és előállítói), a médiaszervezők, az oktatási intézmények, a szabályozó szervek, a kutatási és kulturális intézmények és a társadalmi szervezetek – együttműködése;

b) a médiaműveltséget előmozdító szolgáltatások működése;

c) a médiaműveltség terén helyi és regionális szinten elért haladás értékelése;

d) a médiaműveltséghez kapcsolódó kérdésekről szóló tájékoztatói kampányok megszervezése, a „media desk”-ek (a MÉDIA programhoz kapcsolódó témákkal foglalkozó tájékoztatói központok) támogatása, valamint regionális szinten működő olyan tájékoztatói központok létrehozása, amelyek a médiaműveltség kérdéseivel foglalkoznak;

e) az európai tartalmak előállítását és terjesztését ösztönző és elősegítő politikáknak, valamint a média civil társadalom általi fejlesztésének támogatása;

f) részvétel a nemzeti és közösségi együttműködési hálózatokban;

12. arra ösztönzi az állami hatóságokat, hogy segítsék elő különösképpen a civil társadalom hozzájárulását, mivel jelenleg kevés olyan szervezetük van, amely részt vesz a médiaműveltségről szóló vitában; ugyanakkor támogatja a tagállamok és a régiók szabályozó hatóságai részvételének fokozását is;

13. elégedetten nyugtázza, hogy az Európai Bizottság közvetlen utalást tesz a helyi és regionális önkormányzatoknak az informális oktatás terén elindított kezdeményezések támogatásában játszott szerepére, de hozzáteszi, hogy sok esetben a helyi és regionális önkormányzatok felelősek a médiaműveltségnek a hivatalos oktatás minden szintjébe történő beépítéséért is;

14. arra buzdítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a médiaműveltséggel kapcsolatos témákat építsék be a tanárok és a nevelők képzésébe, az iskolai tantervekbe és az egész életen át tartó tanulásba, továbbá hogy támogassák az oktató jellegű médiumokat, és segítsék elő a tanulók és diákok multimédiás termékek használatára és előállítására irányuló képességeit;

15. arra ösztönzi továbbá a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a médiaműveltség terén alakítsanak ki hosszú távú együttműködést a közsféra és a magánsféra érintett szereplői között az oktatás, valamint a hivatalos és nem hivatalos képzés területén (például a helyi/regionális újságok kiadói előmozdítják az oktatást a sajtóban és az elektronikus újságírást az iskolákban; a filmfesztiválok programján szerepelhetnek médiaműveltséggel kapcsolatos tevékenységek; valamint a médiaműveltség terén az állami audiovizuális csatornák és a hardver- és szoftvergyártók által szervezett kampányok);

16. arra buzdítja a tagállamokat, hogy jobban támogassák a médiaműveltséget a mozgóképörökségről és a kapcsolódó ágazati tevékenységek versenyképességéről szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlásnak⁽⁴⁾, valamint a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról az európai audiovizuális és on-line információs szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben megfogalmazott európai parlamenti és tanácsi ajánlásnak⁽⁵⁾ az alkalmazásával.

⁽⁴⁾ 2005/865/EK ajánlás.

⁽⁵⁾ 2006/952/EK ajánlás.

A kereskedelmi közleményekkel (reklámokkal) kapcsolatos médiaműveltség

17. tartja magát az audiovizuális médiaszolgáltatásokra vonatkozó új irányelvvel kapcsolatos véleményében⁽⁶⁾ kifejtett álláspontjához, amelyben azt kérte, vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy bevezetnék a gyermekek számára sugárzott műsorok és a tv-híradók reklámokkal való megszakításának tiltását; álláspontját sajnos nem vették figyelembe. Ezenkívül egyet nem értésének ad hangot az Európai Bizottság megközelítésével kapcsolatban, amely szerint a médiaműveltség előmozdítása sokkal indokoltabb, mint a reklámok tiltása⁽⁷⁾; nincs kétsége afelől, hogy javítani kell a polgárok médiaműveltségét, elsősorban a gyermekekét és a fiatalokét, továbbá racionális és kritikus megközelítést kell kialakítani a médiával szemben; az RB ugyanakkor aggodalmának adott hangot arra vonatkozóan, hogy a gyermekek vajon képesek-e megkülönböztetni a reklámot a műsortól, és helyesen értékelni a reklámok üzenetét; ezért támogatja a tagállamok szabályozó rendelkezéseinek szabályozását és megerősítését;

18. osztja az Európai Bizottság álláspontját, amely szerint e területen szükség van a bevált gyakorlatok fejlesztésére és cseréjére. Ez vonatkozik a magatartási kódexek kidolgozására, és adott esetben az önszabályozási és a közös szabályozási keretek felállítására. Ugyanakkor szükség van a tartalomszolgáltatásokkal kapcsolatban a fogyasztói jogok védelmére, hogy a szolgáltatások minősége megfeleljen a hitelesség és az érvényesség szempontjainak;

19. támogatja a médiaműveltségre vonatkozó programokat a kormányzás minden szintjén, akár köz-, akár magánfinanszírozással, ha azok átláthatóak, hogy így egyértelműen érzékelhető legyen, hogy milyen előnyökkel járnak a résztvevők (elsősorban a magánszektor) számára;

Az audiovizuális művekkel és az online tartalommal kapcsolatos médiaműveltség

20. arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy – a tagállamok és az EU támogatásával – mozdítsák elő az Európai Bizottság közleményében meghatározott prioritásokon alapuló tevékenységeket. E polgárok számára kidolgozott tevékenységek, melyek elsősorban a gyermekekhez, a fiatalokhoz, a fogyatékkal élő és a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett személyekhez szólnak, az alábbiakat foglalják magukban:

- a) Európa kulturális örökségével való megismerkedés és az európai audiovizuális művek iránti érdeklődés felkeltése;
- b) lehetővé tenni a polgárok számára, hogy közelebbről megismerkedhessenek az audiovizuális művek és szolgáltatások létrehozásával, hogy kreatív képességeiket fejleszthessék, kifejezhessék magukat, és megfogalmazhassák kulturális identitásukat;
- c) a szellemi tulajdonjogok jelentőségének megértése;
- d) az online tartalom kritikus értékelése és a keresőprogramok jobb felhasználása;

⁽⁶⁾ CdR 106/2006 fin.

⁽⁷⁾ Lásd Reding biztos nyilatkozatát és az Európai Bizottság IP/07/1970. sz. sajtóközleményét.

e) a polgárok e-integrációjának elősegítése, amint azt az RB már hangsúlyozta e tárgyban alkotott véleményében⁽⁸⁾;

21. hangsúlyozza, hogy az európai audiovizuális örökséget integrálni kell a tagállamok, a régiók és a városok oktatás- és kultúrpolitikájába, és támogatni kell az európai audiovizuális szektor jövőjét jelentő fiatal alkotókat; ezzel összefüggésben az RB már korábbi véleményeiben⁽⁹⁾ is azon az állásponton volt, hogy emelni kell a regionális és helyi audiovizuális fesztiválok pénzügyi és egyéb támogatását, hogy fokozni lehessen a fiatal európai alkotók műveinek nyújtott támogatást, és hogy javítani lehessen az audiovizuális szektor szakmai képését a kevesebb audiovizuális terméket előállító és/vagy a földrajzi és nyelvi értelemben kisebb kiterjedésű országokban és régiókban;

B. A kreatív online tartalom az egységes piacon⁽¹⁰⁾

22. üdvözlöi az Európai Bizottságnak a kreatív online tartalom belső piaci helyzetéről szóló közleményét, és egyetért azzal, hogy a kreatív tartalomszolgáltatásoknak az online környezetbe való átültetése nagyszabású változás, hiszen a digitális technológiai megkönnyítik az audiovizuális művek létrehozását, és lehetővé teszik a kreatív tartalom terjesztését egy határok nélküli audiovizuális piacon amellet, hogy eszközökkel, hálózatokkal és szolgáltatásokkal elősegítik a kreatív tartalomhoz való hozzáférést. A kreatív tartalom az online terjesztésű audiovizuális médiaszolgáltatásokat (filmet, televíziózást, zenét, rádiót), az online játékokat, a művek online kiadását, az oktatási célú tartalmat és a felhasználók által létrehozott tartalmat foglalja magában;

23. hangsúlyozza, hogy több intézkedést kell hozni az európai kreatív tartalomban rejlő teljes potenciál mozgósítása érdekében, hiszen a cél az innovatív és magas színvonalú európai művek létrehozásának, rendelkezésre állásának és terjesztésének elősegítése, az európai kulturális sokféleség előmozdítása és az európai versenyképesség növelése;

24. hangsúlyozza, hogy a felmerülő problémákat nem kizárólag az EU-nak, a tagállamoknak, a tartalom-előállító és -terjesztő vállalkozásoknak, a hálózatüzemeltető társaságoknak, a szerzői jogok birtokosainak, a fogyasztóknak és a független szabályozóknak kell megoldaniuk, hanem ebbe be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat is;

25. kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy játszanak meghatározó szerepet kulturális és nyelvi örökségük kezelésében, mozdítsák elő az új vállalkozási modelleket a helyi kreatív iparban és médiában, ösztönözzék a médiaintézmények és -szervezetek által (társ)finanszírozott kreatív műveket, és több csatornán keresztül nyújtott szolgáltatásokkal valósítsák meg az e-kormányzást (eGovernment);

⁽⁸⁾ CdR 5/2008.

⁽⁹⁾ CdR 303/2004 fin.

⁽¹⁰⁾ Az előadó – miután széles körű megbeszéléseket folytatott a polgárokkal és néhány érintett szereplővel – úgy gondolja, hogy nem megfelelő a görög επιγραμμικό „online” (ang.) terminus használata, mivel nem adja vissza egyértelműen ezt a fogalmat, sem pedig annak jelentését. Ezért azt javasolja, hogy a vélemény görög változatában ne az επιγραμμικό terminus, hanem a διαδραστικό szó szerepeljen, amely az online szó szerinti görög fordítása (a ford. megj.: a görög változat terminológiai módosítása nem érinti a magyar változatban használt terminológiát).

26. támogatja az Európai Bizottság közleményében bejelentett két alapvető kezdeményezést: a) az Európai Parlament és a Tanács kreatív online tartalomról szóló ajánlására vonatkozó javaslatot és b) „online tartalommal foglalkozó platform” elnevezésű vita- és együttműködési fórum létrehozását az érdekelt felek részvételével a kérdésről folyó párbeszéd elősegítése érdekében; kéri ezenkívül a helyi és regionális szint képviselőitnek biztosítását;

Kreatív online tartalom és kulturális sokféleség

27. kritikus álláspontot foglal el azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság nem vette figyelembe a kreatív online tartalom által képviselt feltörekvő ágazat kulturális és társadalmi következményeit, és nem javasolt olyan intézkedéseket, amelyekkel előmozdítható lenne a kulturális sokféleség, és mindenki számára biztosítva lenne az információs és kommunikációs technológiák előnyeire való hozzáférés. Az RB ugyanis, ahogyan azt már az i-2010 témában írt véleményében ⁽¹¹⁾ kifejtette, úgy véli, hogy az új digitális szolgáltatásokra és médiumokra, valamint a kreatív tartalomra vonatkozó politikákat nem szabad csupán gazdasági kritériumok alapján kidolgozni, hanem kulturális és társadalmi kritériumokat is figyelembe kell venni. Ennek megfelelően innovatív kreatív tartalmakkal kell szolgálni a társadalmi kohéziót és befogadást, különösen egyes kirekesztéssel veszélyeztetett csoportok (nők, fiatalok, fogyatékkal élők) esetében;

28. megállapítja, hogy a kreatív online tartalomra vonatkozó politika és jogalkotás terén meg kell teremteni az egyensúlyt a tartalom mint kulturális érték jelentősége és a tartalom mint gazdasági érték jelentősége között. A kultúra, az audiovizuális eszközök és az információs és kommunikációs technológiák ágazatainak egymástól való kölcsönös függősége miatt az ipar, a kreatív vállalkozások és az online tartalom szempontjait figyelembe vevő, koherens politika kidolgozására van szükség;

29. kéri az Európai Bizottságot, hogy a kulturális sokféleség védelmét építse bele az online tartalom kereteibe, és ennek érdekében vizsgálja meg a következőket:

- a) az Európai Parlament és a Tanács online tartalomról szóló tervezett ajánlása, valamint az „online tartalommal foglalkozó platform” alkalmazási körének kiterjesztése a kulturális sokféleségre is;
- b) az EU ezzel kapcsolatban miként kívánja alkalmazni a kulturális kifejezőmód sokszínűségének előmozdításáról és védelméről szóló UNESCO-egyezményt. Az európai kulturális programról szóló véleményében ⁽¹²⁾ az RB kérte az Európai Bizottságot, hogy a szubsidiaritás elvét tiszteletben tartva hozzon intézkedéseket e globális megállapodás alkalmazására;
- c) az EU miként alkalmazza a kulturális kompatibilitás záradékát (EKSz. 151. cikk) ezen a politikai területen;
- d) a tagállamok közötti információcsere és a legjobb gyakorlatok cseréje ezen a területen;

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 172/2007 fin.

30. célja egy pluralista európai társadalom kulturális sokféleségének és identitásának biztosítása a jövőbeli digitális környezetben, és ezért emlékeztet a korábban már elhangzottakra ⁽¹³⁾:

- a) biztosítani kell a tartalmak és szolgáltatások elérhetőségét minden nyelven, figyelembe véve, hogy egyetlen nyelvet használnak egyre nagyobb mértékben a kreatív online tartalomban;
- b) támogatni kell az európai audiovizuális művek digitalizálását, szinkronizálását, feliratozását és többnyelvű változataik létrehozását;
- c) biztosítani kell, hogy a nemlineáris médiaszolgáltatók elősegítsék az európai és független művek megszületését és az ezekhez való hozzáférést;
- d) „pozitív diszkriminációt” kell alkalmazni, vagyis közösségi támogató intézkedéseket kell hozni a kreatív online tartalom szempontjából gyengébb kapacitásokkal rendelkező vagy korlátozott földrajzi és nyelvi térrel bíró országok javára;
- e) a digitális könyvtárak létrehozásakor figyelembe kell venni a különböző nyelvi régiók felhasználói igényeit, és az ilyen könyvtárak digitális adatainak a felhasználási jogok ellenére az országhatárokon túl is rendelkezésre kellene állniuk;

Egyedi intézkedések

31. oszítja az Európai Bizottság gazdátlan művekkel kapcsolatos aggodalmát, továbbá azzal kapcsolatban is, hogy számos művész továbbra sem szívesen engedélyezi műveinek interneten történő közzétételét, mivel attól tart, hogy az illegális másolatok miatt azok ellenőrizhetetlenné válnak. Ez akadályozza az európai kreatív művek új piacának kialakulását, csakúgy mint a kulturális sokféleség digitális környezetben történő megvalósulását. Az RB ezért kéri a tagállamokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy segítsék elő az érintett felek közötti párbeszédet, hiszen a cél, hogy megfelelő megoldásokat találjunk a szerzői jogok birtokosai és az internetes terjesztők közötti megállapodásra, továbbá, hogy megerősítsük elkötelezettségüket az **Online Filmművészet Európai Chartájának (European Film Online Charter 2006)** megalkotása mellett;

32. ellentmondást érzékel az online tartalomszolgáltatók azon lehetősége között, hogy az egész világ közönségéhez szólhatnak és aközött, hogy a szellemi tulajdonjogok hagyományosan egy meghatározott földrajzi területre szólnak; szintén ellentmondást érzel a között a politikai-kulturális célkitűzés között, mely szerint fokozni kell az európai kreatív tartalom cseréjét és terjesztését, és aközött, hogy a szerzői jogok sok tulajdonosa csak korlátozott számú tagállamban kívánja az engedélyeztetést elérni, holott ez az engedélyezés gazdasági érdekekben állna;

33. ezzel kapcsolatban elégedett az Európai Bizottság azon törekvésével, hogy egyértelműbbé tegye a létező mechanizmusok javítására irányuló döntéseit – ideértve a több területre vonatkozó felhasználási engedélyeket –, mielőtt megkezdéné ennek az összetett témának a vizsgálatát, amire majd a bejelentett ajánlástervezetben kerül sor;

⁽¹³⁾ CdR 106/2006 fin, CdR 33/2006 fin, CdR 252/2005 fin, CdR 303/2004 fin, CdR 67/2004 fin.

34. kiemeli, amint azt már előző véleményében is tette ⁽¹⁴⁾, az Európai Bizottság hozzájárulását a digitális jogok kezelése keretének kidolgozásához, és felkéri az érintett feleket, hogy tartsanak közös megbeszéléseket, melyek során a szerzői jogok birtokosainak közös álláspontra kellene jutniuk az interoperabilitás fokával kapcsolatban;

35. úgy véli, hogy jóllehet a régebbi európai kulturális örökség nagy részét már nem védik szellemi tulajdonjogok, és így hozzáférhetőek az interneten, az újabb kulturális örökséget érintő szellemi tulajdonjogokra vonatkozó jogszabályok reformja különösen fontos ⁽¹⁵⁾;

36. támogatja az Európai Bizottság abbéli szándékát, hogy együttműködési eljárásokat (magatartási kódexek) indít el a szolgáltatók és a hozzáférést biztosítók, a tartalom előállítói, a szerzői jogok birtokosai és a fogyasztók között, hogy biztosíthatóak legyenek a fogyasztók számára kedvező intézkedések, hiszen a cél az intellektuális művek megfelelő védelme, az

alkotók jogainak tiszteletben tartása, a kalózkodás és az illegális másolatok elleni küzdelem;

37. kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy támogassák azokat a hivatalos és informális intézkedéseket, amelyekkel tájékoztatni lehet és fel lehet hívni a figyelmet a szerzői jogoknak az online tartalom rendelkezésre állása szempontjából érzékelhető jelentőségére;

38. azt javasolja az EU intézményi szerveinek, hogy a kreativitás és az innováció európai éve (2009) keretében tervezzenek olyan helyi és regionális szintű fellépéseket, amelyek kapcsolódnak a kreatív online tartalomhoz való hozzáférés, a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartása és a kalózkodás elleni küzdelem témáinak ismeretéhez és megértéséhez;

39. úgy gondolja, hogy az európai intézmények által a kreatív online tartalom előállításának és terjesztésének fejlesztésére és előmozdítására szervezett eseményeknek kapcsolódniuk kell a médiaműveltség érdekében indított kezdeményezésekhez.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

⁽¹⁴⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 32/2006 fin.

A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye – A polgárok jogai: az alapvető jogok és az uniós polgárságból adódó jogok támogatása

(2008/C 325/13)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kiemeli, milyen lényeges szerepe van az Alapjogi Chartának, amely az alapvető jogok biztosításának alapjául szolgál és lényeges hivatkozási alapot jelent az EU által betartandó jogok rögzítéséhez és értelmezéséhez, valamint kiemeli az Alapjogi Charta különleges feladatát: olyan eszköz, amely minden polgár rendelkezésére áll;
- hangsúlyozza, hogy az uniós polgársághoz kötődő jogok gyakorlása a helyi és regionális közügyekre vonatkozó egyes „kötelességek” teljesítését is maga után vonja;
- hangsúlyozza, hogy valamennyi kormányzati szintnek feladata, hogy hozzájáruljon az „alapvető jogok kultúrája” kialakításához azáltal, hogy felhívja a polgárok figyelmét jogaikra; megerősíti következtetésként, hogy együtt kell fellépni a polgári jogok támogatása érdekében. Ennek szilárd alkotórészét kell képeznie az Európai Bizottság információs és kommunikációs politikájának; valamint úgy véli, hogy erre a célra speciális forrásokat kell rendelkezésre bocsátani, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat is bevonva intézkedéseket kell hozni;
- építeni kíván az alapvető jogok területén létrejött és a 2008 szeptemberében Reggio Emilia tartományban szervezett szemináriumon is megerősített gyümölcsöző intézményközi együttműködésre, és komolyan mérlegelni fogja azt az európai bizottsági javaslatot, mely szerint a két intézmény évente egy közös rendezvény keretében kiemelten foglalkozzon az alapvető jogok polgárközpontú megközelítésével és végezze el ebből a szempontból a különböző kormányzati szintek értékelését;
- megismétli azt a követelést, hogy a regionális és helyi önkormányzatok egy képviselője vegyen részt az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének igazgatótanácsában;
- felkéri az Európai Bizottságot, hogy rendszeresen hívja meg a Régiók Bizottsága elnökét az európai bizottsági tagoknak az alapvető jogokkal, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel és az esélyegyenlőséggel foglalkozó munkacsoportjába, amely megadja a politikai irányvonalakat és felügyeli a megfelelő kezdeményezések koherenciáját;

Előadó: Sonia MASINI (IT/PES), Reggio Emilia tartomány elnöke

Referenciaszöveg

A Bizottság jelentése – Az uniós polgárságról szóló ötödik jelentés

(2004. május 1.–2007. június 30.)

COM(2008) 85 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. emlékeztet arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés kimondja, hogy az Unió a demokrácia és a jogállamiság alapelveinek, valamint az egyének jogainak és az alapvető szabadságoknak a tiszteletben tartásán alapul, amely alapelvek közösek a tagállamok alkotmányaiban, és amelyeket az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosít;

2. kiemeli, hogy a 2000. december 7-én a Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság által Nizzában kihirdetett Alapjogi Charta időközben nagy jelentőségűvé vált; a Charta célja a védett jogok jelentőségének és hatókörének látható rögzítése volt, és bár még nem rendelkezik kötelező jogi erővel, az alapvető jogok biztosításának alapjául szolgál és lényeges hivatkozási alapot jelent az EU által betartandó jogok rögzítéséhez és értelmezéséhez;

3. hangsúlyozza a Charta rendkívüli helyzetét az emberi jogi eszközök között, mivel a Charta egyetlen szövegben foglalja össze egyrészt a személyhez fűződő egyetemes jogokat (vagyis a polgári és politikai jogokat), amelyek a szabadságjogok történelmi fejlődéséből és a személyek sérthetetlenségéből erednek, másrészt a gazdasági és szociális jogokat, amelyek a „szociális piacgazdaság” létrehozásával szerzett európai tapasztalatokon alapulnak, továbbá számos innovatív rendelkezést tartalmaz (mint például az idősebbek és a fogyatékkal élők jogai), amelyek pedig az európai szociális modellel függenek össze;

4. kiemeli az Alapjogi Charta különleges feladatát: olyan eszköz, amely minden polgár rendelkezésére áll;

5. következképpen üdvözli azt a tényt, hogy az Alapjogi Charta a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével a 2007. december 12-én Lisszabonban elfogadott módosított megfogalmazásban kötelező érvényt szerezne, és utal elsősorban arra, hogy jogilag ugyanolyan jelentőségű lenne, mint a Szerződések, amelyek – amint a Bíróság kimondta – az EU „alkotmányát” képezik;

6. utal arra, hogy az uniós polgársághoz kapcsolódó jogok fontos vívmányt jelentenek, érvényesítésük azonban továbbra is nehézségekkel jár (Az uniós polgárságról szóló ötödik jelentés). A lakosság nagy része távol érzi magától az EU-intézményeket,

ezzel pedig foglalkozni kell, és le kell küzdeni ezt az érzést; hangsúlyozza, hogy a helyi önkormányzatok és a régiók e téren híd szerepet tölthetnek be az intézmények és a polgárok között;

7. hangsúlyozza, hogy az Alapjogi Chartát küszöbön álló joghatályosságát tekintve új lendülettel kell támogatni; főként az oktatás területén terjeszteni lehet az „európai állampolgári ismereteket”; kiemeli ennek kapcsán a régiók és a helyi önkormányzatok szerepét, az információk terjesztését, valamint a tapasztalatok és a projekttervek cseréjét tekintve is;

8. megállapítja, hogy az Unió egyrészt a joghatósága alá tartozó minden ember (uniós polgárok, harmadik országok állampolgárai vagy hontalanok) számára „egyetemes jogokat” ismer el, másrészt az „uniós polgároknak” kifejezetten az uniós polgársághoz kapcsolódó specifikus jogokat is biztosít;

9. utal arra, hogy az egyetemes alapvető jogokat és az uniós polgárok jogait nemcsak az EU-intézményeknek és -szerveknek (köztük az RB-nek is) kell elismerniük és alkalmazniuk, hanem a nemzeti hatóságoknak, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak is;

10. emlékeztet az Alapjogi Charta preambulumban szereplő alapelvekre, amelyek szerint az Unió közös értékeit az európai népek kulturális és hagyománybeli sokféleségének, valamint a tagállamok nemzeti identitásának és államhatalmi szerkezetének figyelembevételével kell fejleszteni nemzeti, regionális és helyi szinten, továbbá üdvözli a helyi és regionális szint és a polgárközeli demokrácia megemléztését;

11. utal arra, hogy az uniós polgárság az alapító szerződéssel összhangban nemcsak jogokkal jár, de köteleességekkel is;

12. hangsúlyozza az uniós polgároknak különösen azt a köteleességét, hogy be kell tartaniuk az Unió és a lakóhelyükül szolgáló tagállam jogszabályait, és tiszteletben kell tartaniuk az idegen kultúrákat;

13. felhívja a figyelmet arra, hogy a Chartában szereplő számos jog azokra a hatáskörökre vonatkozik, amelyeket különböző európai tagállamokban messzemenően a helyi és regionális önkormányzatokra ruháztak át (például az oktatás, egészségügy, környezetvédelem, szociálpolitika, lakhatási politika, helyi rendőrség, közlekedés terén), vagy olyan kérdésekre, amelyek valamennyi hatóság számára általános jelentőségűek (jó közigazgatás, átláthatóság és hozzáférés dokumentumokhoz, a gyermekek, az idősebbek és a fogyatékkal élők jogai);

14. megerősíti ezért, hogy az alapvető jogok védelmét több szinten is biztosítani kell, és üdvözli, hogy az Európai Parlament Catania-jelentése kidolgozásának keretében az alapvető uniós jogokra vonatkozóan hivatkozott erre az elvre;

15. különösen hangsúlyozza, hogy a polgárok elsősorban helyi és regionális szinten kerülnek kapcsolatba a közigazgatással és veszik igénybe a közigazgatási struktúrákat és szolgáltatásokat;

16. utal arra, hogy az emberi és polgári jogok támogatásához aktív politika szükséges: a jogokat csak akkor „gyakorolják”, ha az objektív feltételek ezt lehetővé teszik;

17. hangsúlyozza, hogy az Uniónak ebből a célból továbbra is olyan politikai intézkedéseket kell tennie, amelyek az erősebb gazdasági, társadalmi és területi kohézióra irányulnak, és üdvözli, hogy a Lisszaboni Szerződés kifejezetten az Európai Unió céljaként említi meg a területi kohéziót;

18. üdvözli, hogy a Lisszaboni Szerződés mellékletét képezi a *Jegyzőkönyv az általános érdekű szolgáltatásokról*, amely hangsúlyozza, hogy a polgárok számára nagy jelentőséggel bírnak a hatékony közszolgáltatások, amelyek mindenki számára hozzáférhetőek és megfelelnek az egyének igényeinek; kiemeli továbbá a nemzeti, regionális és helyi hatóságok fontos szerepét és széles mérlegelési mozgásterét abban a kérdésben, hogy hogyan lehet ilyen szolgáltatásokat nyújtani, kiszervezni és megszervezni;

19. emlékeztet arra, hogy az Unió az Alapjogi Chartával összhangban tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget, és üdvözli, hogy a Lisszaboni Szerződés a kulturális és nyelvi sokféleség tiszteletben tartását (természetesen a meghatározott demokratikus rendelkezések keretében) az Unió egyik céljaként nevezi meg;

20. hangsúlyozza, hogy a nem kormányzati szervezetekre a regionális és helyi önkormányzatok természetes partnereiként központi szerep hárul a személyhez fűződő jogok teljes körű megvalósításában;

21. felhívja a figyelmet arra, hogy a regionális és helyi önkormányzatok – amelyek polgárközelségükből adódóan igen jól ismerik a polgárok igényeit és az őket foglalkoztató kérdéseket – tudják a legközvetlenebbül és a legrealisztikusabban figyelemmel kísérni az Unió által meghatározott jogok hatékony megvalósulását, és hangsúlyozza ezért azt a szerepet, amelyet az RB az ilyen jogok konkrét megvalósulásának megfigyelőjeként tölthet be; emellett foglal állást, hogy az Európai Bizottság és az Európai Parlament használja ki az RB-nek ezt a potenciálját, és a jogi aktusok meghozatala során a helyi és regionális önkormányzatok értelmezésével összhangban interpretálják a helyzeteket;

22. felkéri az Európai Bizottságot, hogy rendszeresen hívja meg a Régiók Bizottsága elnökét az európai bizottsági tagoknak az alapvető jogokkal, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel és az esélyegyenlőséggel foglalkozó munkacsoportjába, amely megadja a politikai irányvonalakat és felügyeli a megfelelő kezdeményezések koherenciáját;

23. tudomásul veszi a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó „Alapvető jogok és polgárság” egyedi program létre-

hozásáról szóló 2007/252/EK határozat elfogadását, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy vonja be az RB-t a program 2014 és 2020 közötti időszakra való átdolgozásának folyamatába;

A személyhez fűződő egyetemes jogok

24. megerősíti, hogy az Unió minden intézkedése esetében központi jelentőségű a személyhez fűződő jogok tiszteletben tartásának alapelve, amely jogok a tagállamok közös alkotmányaiból, az Egyesült Nemzetek által elfogadott emberi jogi nyilatkozatból, az emberi jogokról szóló európai egyezményből és más egyezményekből adódnak, amelyeket nemzetközi szinten elfogadtak (az Egyesült Nemzetek keretében aláírtak) és az Unió tagállamai ratifikáltak;

25. megállapítja, hogy az alapvető jogok védelmének európai modellje, amely különösen a Chartára támaszkodik, a leghaladóbbakhoz tartozik, mivel mind a polgári és politikai jogokat, mind a gazdasági, szociális és kulturális jogokat átfogja, valamint saját rendszeren és saját értékrendjén alapul, amelyek az egyetemes jogok terén tiszteletben tartják a kultúrák, vallások vagy meggyőződések sokféleségét és különbözőségét az Európa demokratikus rendszereiben meghatározott szabályok keretében;

26. utal a titoktartáshoz való jog tiszteletben tartása és az egyéb alapvető jogok (például a biztonsághoz való jog) között esetleg fellépő konfliktusokra, és a téma részletesebb kifejtése mellett foglal állást, amelynek során figyelembe kell venni a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatait és az általuk birtokolt, a polgárokkal kapcsolatos adatok védelmére vonatkozó kulcspozíciójukat is;

27. megerősíti, hogy az Uniónak harmadik országokban is támogatnia kell a demokráciát és az emberi jogokat, és emlékeztet ennek kapcsán arra az álláspontra, amelyet már „Európai kezdeményezés a demokráciáért és az emberi jogokért (EIDHR) – Stratégiai dokumentum a 2007 és 2010 közötti időszakra” című véleményében (előadó: Heini Utunen Ziv) is kifejezésre juttatott;

28. megismétli, hogy a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés térsége politikájának keretében tiszteletben kell tartani az alapvető jogokat és a jogállamiságot, és ugyanakkor emlékeztet arra, hogy az ilyen uniós intézkedések esetében a polgárok számára magas szintű biztonságot kell garantálni;

29. helyesli, hogy a Lisszaboni Szerződés megszüntette az Unió pilléres szerkezetét, és hogy a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés terén hozott intézkedések így már nem az uniós politika általános szabályainak vannak alárendelve, különösen ami a Bíróság általi vizsgálatot illeti;

30. üdvözli a Lisszaboni Szerződés újításait az Európai Parlament azon szerepének megerősítésére vonatkozóan, amelyet a szabadság, biztonság és jogérvényesülés térségére irányuló politika kidolgozása, megvalósítása és értékelése terén tölt be, valamint annak elismerésére vonatkozóan, hogy a tagállami parlamentek részt vesznek az e téren elért eredmények értékelésére szolgáló mechanizmusokban;

31. építeni kíván az alapvető jogok területén létrejött és a 2008 szeptemberében Reggio Emilia tartományban szervezett szemináriumon is megerősített gyümölcsöző intézményközi együttműködésre, és komolyan mérlegelni fogja azt az európai bizottsági javaslatot, mely szerint a két intézmény évente egy közös rendezvény keretében kiemelten foglalkozzon az alapvető jogok polgárközpontú megközelítésével és végezze el ebből a szempontból a különböző kormányzati szintek értékelését;

32. üdvözli az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozását, amely már megkezdte tevékenységét;

33. megerősíti, hogy a Régiók Bizottsága, valamint a helyi és regionális önkormányzatok készek aktívan közreműködni az Alapjogi Ügynökség tevékenységeiben és az ennek megfelelő többéves tervezésben, és elégedetten vesz tudomást az együttműködés már létező formáiról;

34. megismétli azt a követelést, hogy a regionális és helyi önkormányzatok egy képviselője vegyen részt az ügynökség igazgatótanácsában;

35. kinyilvánítja készségét arra, hogy együttműködjön az ügynökséggel, összegyűjtse és közlétegye az emberi jogok védelme és támogatása terén alkalmazott, helyi és regionális szintű bevált eljárásokat és a különösen értékes tapasztalatokat, valamint továbbítsa a megfelelő, helyi és regionális szinten összegyűjtött adatokat;

36. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a legalkalmasabbak arra, hogy aktív szerepet játszanak a gyermekek jogainak támogatásában és részt vállaljanak az ilyen jogok gyakorlásához szükséges tényleges feltételek felügyelésében;

37. utal arra, hogy már kiemelte a helyi és regionális önkormányzatok által a nők alapvető jogainak megvalósításában és a mindenkire vonatkozó esélyegyenlőség alapelveinek alkalmazásában betöltött központi szerepet;

38. különösen a bevándorló nőkre tekintettel hangsúlyozza, hogy az integrációnak előfeltétele a kötelesek és az európai joganyag részét képező alapvető jogok kölcsönös tiszteletben tartása, és hangsúlyozza, hogy fontos olyan befogadási politikát követni, amely az *emberek szabad választásából eredő kulturális sokféleség* elismerésén alapul (CdR 396/2006);

39. kiemeli, hogy a média fontos szerepet játszik az emberi és a polgári jogok megsértésének nyilvánosságra hozatalában, emellett azonban tudósítania kellene az emberi és a polgári jogok biztosításának területére vonatkozó bevált eljárásokról és különösen értékes tapasztalatokról is;

Az uniós polgárságból adódó jogok

40. hangsúlyozza, hogy, amint az Európai Bíróság már kimondta, az uniós polgárság az egyéneknek – az európai integráció politikai szereplőinek – az alapvető státuszát jelenti;

41. ezért örömeinek ad hangot afelett, hogy a Lisszaboni Szerződésnek megfelelően az Európai Unióról szóló szerződésbe

általános rendelkezések kerültek be az uniós polgárságról, különösen annak a fejezetnek a keretében, amely a demokratikus elvekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A szöveg kimondja, hogy a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni (polgárközeli demokrácia);

42. sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy nem esik szó arról, milyen fontos szerep hárul ebben a helyi és regionális önkormányzatokra;

43. az uniós polgárságból eredő jogokra vonatkozóan megerősíti a szabad mozgás és a tartózkodási jog különleges jelentőségét, az Unió népeinek egymás közti jobb megismerését tekintve is;

44. tudomásul veszi, hogy ezeknek a szabadságoknak a megvalósításában haladást sikerült elérni az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv elfogadásának és hatályba lépésének köszönhetően;

45. felszólítja a tagállamokat, hogy működjenek együtt és biztosítsák a feltételeket a polgárok biztonságához és a bűnözés elleni küzdelemhez;

46. nyomatékosan hangsúlyozza (a 2004/38/EK irányelv alkalmazása során nyert tapasztalatok fényében is), hogy a regionális és helyi önkormányzatokra jelentős felelősség hárul azoknak a problémáknak a megoldása során, amelyek a szabad mozgásból és különösen az uniós polgárok tartózkodási jogából adódnak. Ez a tartózkodással összefüggő igazgatási formalitások mellett mindenekelőtt a befogadási politikát érinti;

47. következőképpen sajnálja, hogy *Az uniós polgárságról szóló ötödik jelentésben* nem esik szó a helyi és regionális önkormányzatoknak a befogadási politikában betöltött különleges felelősségéről;

48. emlékeztet arra, hogy a 2004/38/EK irányelvvel összhangban minden uniós polgárnak (akár munkavállaló, akár önálló vállalkozó) joga van három hónapnál hosszabb ideig egy másik tagállam területén tartózkodni, amíg ott tartózkodása során nem jelent problémát a fogadó állam szociális ellátórendszere számára és nem vesz igénybe aránytalanul magas szociális segélyezési ellátást, valamint elegendő forrásokkal rendelkezik önmaga és családtagjai számára, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkezik;

49. tudomásul veszi ezeknek a feltételeknek az Európai Bíróság általi értelmezését, és hangsúlyozza, hogy ez az értelmezés következményekkel fog járni a helyi és regionális önkormányzatok felelősségére és az esetleges pénzügyi terhekre nézve;

50. emlékeztet a nemzeti hatóságoknak arra a jogára és kötelességére, hogy az ebből az irányelvből eredő jogokkal való visszaélések és csalások ellen eljárjanak, például a névházaságok, illetve szimlelt partnerkapcsolatok vagy törvényszegések esetében;

51. üdvözlí az Európai Bizottságnak a 2004/38/EK irányelvben foglalt szabályozás közzétételére irányuló kezdeményezéseit (pl. útmutató megjelentetése a 2004/38/EK irányelvhez), és felszólítja az Európai Bizottságot, hogy használja ki a regionális és helyi önkormányzatok különleges helyzetét, amelyből adódóan közreműködhetnek az ilyen információk terjesztésében;

52. hangsúlyozza, hogy az uniós polgársághoz kötődő jogok gyakorlása a helyi és regionális közügyekre vonatkozó egyes „kötelességek” teljesítését is maga után vonja;

53. megerősíti annak (többek között elvi) jelentőségét, hogy az uniós polgárok passzív és aktív választójoggal rendelkeznek a helyhatósági és az európai parlamenti választásokon a lakóhelyük szerinti tagállamban;

54. különösen hangsúlyozza ennek kapcsán, hogy a helyi politikai intézmények egy „európai” választói tábor kifejeződését, ezáltal az első valóságos európai közigazgatási szintet jelentik;

55. üdvözlí, hogy az európai parlamenti választásokon egyre több olyan uniós polgár vesz részt, aki a származási országával nem azonos tagállamban él, ugyanakkor aggodalommal állapítja meg, hogy fokozatosan csökken az európai parlamenti választásokon való általános részvétel;

56. megismétli ezért azt a követelést, hogy az európai parlamenti választások terén erősítsék meg a tájékoztatási és képzési intézkedéseket, és ennek során használják ki a helyi és regionális önkormányzatok erős oldalait;

57. megerősíti, hogy érdeklődve figyeli a politikai pártok európai szintű fejlődését (CdR 280/2004), és hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális szinten választott képviselőknek központi szerepet kellene betölteniük a pártok működésében és a megfelelő stratégiák kidolgozásában, annak érdekében is, hogy kapcsolat jöjjön létre a különböző kormányzati szintek (európai, nemzeti, regionális és helyi szint) között;

58. elégedetten veszi tudomásul, hogy a Lisszaboni Szerződés szerint az uniós polgárok – amennyiben számuk legalább egymillió, és amennyiben jelentős számú tagállam állampolgáraitól van szó – kezdeményezhetik, hogy az Európai Bizottság javaslatokat terjesszen elő jogi aktusokra;

59. hangsúlyozza az európai ombudsman meghatározó szerepét (a gyakorlatban is) a Közösség szerveinek vagy intézményeinek tevékenységével kapcsolatban felmerülő visszaállapotokat érintő panaszok esetében;

60. üdvözlí, hogy a polgárok elektronikus úton is nyújthatnak be petíciókat az Európai Parlamenthez, valamint panaszokat az ombudsmanhoz;

61. hangsúlyozza, hogy minden uniós polgár jogosult bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képviselővel, mégpedig ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai; kiemeli az ilyen rendelkezések jelentőségét (az alapelvekre vonatkozóan is), amely abban áll, hogy a rendelkezések az uniós polgárság kívülré irányuló dimenziójának elismerésére irányulnak;

62. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a közösségi joganyag a diplomáciai és konzuli védelem terén nem elegendő; üdvözlí, hogy az Európai Bizottság cselekvési tervet dolgozott ki a 2007 és 2009 közötti időszakra a joganyag kibővítése érdekében, és felkéri a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges – többek között nemzetközi szintű – intézkedéseket;

63. ennek kapcsán hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok idevonatkozó kompetenciáit és tapasztalatait (idegenforgalom, egészségpolitika, temetés, hamvasztás), és felkéri az uniós intézményeket, hogy az e területeken hozandó döntések kidolgozása során kérjék ki az RB véleményét;

64. üdvözlí, hogy a Lisszaboni Szerződés elismeri az Unió nemzetközi jogi személyiségét, és amellet foglalt állást, hogy az Unió is fel tudjon lépni polgárainak nemzetközi szintű védelmében;

65. tudomásul veszi Az uniós polgárságról szóló ötödik jelentésben (2004. május 1. – 2007. június 30.) szereplő adatokat, amelyek szerint az uniós polgárok több tájékoztatást szeretnének kapni a jogaikról, továbbá kevesebb mint egyharmaduk érzi magát megfelelően tájékozottnak az uniós polgárságból adódó jogairól;

66. hangsúlyozza, hogy valamennyi kormányzati szintnek feladata, hogy hozzájáruljon az „alapvető jogok kultúrája” kialakításához azáltal, hogy felhívja a polgárok figyelmét jogaikra; megerősíti következőképpen, hogy együtt kell fellépni a polgári jogok támogatása érdekében. Ennek szilárd alkotórészét kell képeznie az Európai Bizottság információs és kommunikációs politikájának;

67. úgy véli, hogy erre a célra speciális forrásokat kell rendelkezésre bocsátani, valamint a regionális és helyi önkormányzatokat is bevonva intézkedéseket kell hozni.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – „Biztonságosabb internet” program (2009–2013)

(2008/C 325/14)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy látja, hogy az eddig végrehajtott cselekvéseket az új követelményekhez kell igazítani, tekintettel az új technológiák és szolgáltatások megjelenésére, amelyek új veszélyforrásokat teremtenek és növelik a meglévőket;
- azt ajánlja, hogy legalább a jogellenes tartalom definíciójának főbb elemeiben szülessen megegyezés a büntetőjogi normák összehasonlítása és közös pontjaik kijelölése által. Az intézkedéseknek támogatniuk kell a jogellenes tartalom európai feketelistájának összeállítását, és a lista internetszolgáltatók általi felhasználásának ösztönzését;
- azt ajánlja, hogy a végfelhasználók tudatosságának fokozását célzó intézkedésekbe kifejezetten vonják be a helyi önkormányzatokat is, amelyek a legközelebb állnak a célcsoportokhoz, és a legtöbb lehetőséggel rendelkeznek a fontos információk továbbítására, valamint konkrét programok és projektek megvalósítására;
- azt javasolja a tudatosság növeléséért tevékenykedő központok számára, hogy meghatározott stratégiákat kövessenek a gyermekek, szüleik és tanáraik megszólításában, továbbá hogy biztosítsák intézkedéseik magas minőségét. A programnak azt is támogatnia kell, hogy a média tevékenyebben vegyen részt a tudatosító kampányokban;
- úgy véli, különösen fontos, hogy egyrészt a lehető legszorosabb együttműködés alakuljon ki a forródrótok, a bűnüldöző szervek és az internetszolgáltatók között, másrészt pedig további szereplőket is bevonjanak, például megfelelő szociális és nem kormányzati szervezeteket;
- intézkedéseket sürget a biztonságos online környezetekre vonatkozó informatikai és médiaismereti oktatási segédanyagok létrehozására. Az intézkedéseknek nemcsak a gyermekek védelmét kell célozniuk, hanem azt is, hogy miként lehet aktívan elsajátítani az Internet biztonságos kezelését („empowerment”).

Előadó: Ján ORAVEC (SK/EPP), Párkány polgármestere

Referenciaszöveg

Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra az internetet és egyéb kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmére irányuló többéves közösségi program létrehozásáról

COM(2008) 106 végleges – 2008/0047 COD

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

A programra vonatkozó általános megjegyzések

1. osztja azt a nézetet, mely szerint a Biztonságosabb internet plusz cselekvési program kezdete óta a technológiák és a kapcsolódó felhasználások egyaránt alaposan megváltoztak. A gyermekek már most – és egyre inkább – aktív felhasználói az online technológiáknak. Óriási kihívás és tevékeny szerepvállalást igénylő feladat a politikai döntéshozók, a jogalkotók, az ipari cégek, a végfelhasználók – és különösen a szülők, a gondviselők és a tanárok – számára a gyermekeknek a káros tartalomtól való megóvása, a jogellenes tartalom terjesztésének megfékezése, valamint az internet tudatosan kritikus használatára való nevelés;

2. egyetért azzal, hogy az online technológiákkal összefüggésben a gyermekre nézve annak kockázata a legfenyvegetőbb, hogy szexuális visszaélés áldozatává válva a gyermek közvetlen sérülést szenvedjen, majd az erről készült fénykép, film- vagy hangfelvételt online módon terjesszék; hogy olyan személyekkel kerüljön közvetlen kapcsolatba, akik szexuális visszaélés céljából igyekeznek a bizalmába férkőzni (*grooming* – szexuális visszaélés előkészülete); valamint hogy az online környezetben zaklatás (*cyber-bullying*) áldozatául essen;

3. tudomásul veszi a Biztonságosabb internet cselekvési terv záró értékelésének megállapításait;

4. a biztonságosabb internet kialakítását célzó európai uniós programokat az egyedüli olyan páneurópai kezdeményezéseknek tekinti, amelyek a gyermekeknek az online környezetben történő védelmére irányulnak;

5. egyetért azzal, hogy a végrehajtott cselekvések eredményesek voltak, azonban úgy véli, hogy azokat az új követelményekhez kell igazítani, tekintettel az új technológiák és szolgáltatások megjelenésére, amelyek új veszélyforrásokat teremtenek és növelik a meglévőket;

6. üdvözlöi, hogy az új program megkönnyíti az együttműködést, továbbá a tapasztalatok és bevált gyakorlatok megosztását valamennyi szinten a gyermekek internettel összefüggő biztonsága terén, és ezáltal növeli az Európa által létrehozott hozzáadott értéket;

7. tudatában van annak, mennyire nehéz konszenzust elérni a „jogellenes tartalom” és a „káros tartalom” fogalmainak meghatározása kapcsán, hiszen ezeket eltérően ítélik meg a különböző országok és kultúrák;

8. ugyanakkor azt ajánlja, hogy legalább a jogellenes tartalom definíciójának főbb elemeiben szülessen megegyezés a büntetőjogi normák összehasonlítása és közös pontjaik kijelölése által;

9. úgy véli, hogy a javasolt intézkedések elősegítik majd az internetet és más kommunikációs technológiákat használó gyermekek védelmét, válaszolni fognak az új fejlesztésekre, és meg fogják fékezni a jogellenes tartalom – így különösen a gyermekekkel való szexuális visszaélést bemutató anyagok – online terjesztését, a szexuális visszaélést előkészítő bizalomba férkőzést és a zaklatást;

10. reméli, hogy további intézkedések irányulnak majd a jogellenes online tartalom és a káros online magatartás kezelését célzó műszaki megoldások kifejlesztésének és alkalmazásának ösztönzésére és bátorítására, továbbá a bevált gyakorlatok megosztására és az együttműködésnek az előmozdítására számos különféle európai, helyi, regionális és nemzetközi szintű szereplő között;

11. javasolja a nemzeti, európai uniós, valamint nemzetközi érdekképviselek bevonásával éves gyakorisággal orientációs értekezletek megrendezését, melyek lehetőséget biztosítanak az aktuális kihívások, feladatok megvitatására, a bevált gyakorlatok megosztására és az együttműködés előmozdítására;

12. csaldottságának ad hangot, amiért azokba az intézkedésekbe, amelyek a nagyközönség – és különösen a gyermekek, a szülők, a gondviselők és az oktatók – tudatosságának fokozását célozzák az online technológiák használatából eredő lehetőségeket és kockázatokat, valamint a biztonságos online működés eszközeit tekintve, nem vonják be kifejezetten a helyi és regionális önkormányzatokat, pedig ők állnak a legközelebb a célcsoportokhoz, és rendelkeznek a legtöbb lehetőséggel a fontos információk továbbítására, valamint konkrét programok és projektek megvalósítására;

13. támogatja egy olyan tudásbázis kialakítását és továbbfejlesztését, amely az internethasználat már jelen lévő és most megjelenő kockázatainak és következményeinek kezelésére alkalmazandó;

14. a kapcsolódó területeken folytatott nyomozási tevékenységek összehangolását ajánlja az EU-n belül és azon kívül, valamint az arra vonatkozó ismeretek fejlesztését, hogy hogyan használják a gyerekek az online technológiákat, és hogy ez hogyan alakul, hogy milyen kockázatok járnak ezzel, továbbá hogy milyen esetleges káros hatással járhat az online technológiák használata a gyermekekre nézve, beleértve a műszaki, pszichológiai és társadalmi szempontokat is, ezenkívül olyan pozitív példák bemutatását ajánlja, amelyek a médiák kritikus kezelésére nevelnek;

15. teljes mértékben támogatja az erőfeszítéseknek a *Biztonságosabb internet plusz* programhoz való kapcsolását, amely továbbfejlesztendő;

16. arra kéri a közösségi intézményeket és a tagállami kormányokat, hogy hatáskörükön belül adják meg e tárgykör kezelésének azt a figyelmet, amelyet az megérdemel;

17. reméli, hogy az intézkedések alapos végrehajtása hozzájárul majd az internetet és más kommunikációs technológiákat használó gyermekeket fenyegető veszélyek mérsékléséhez.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

I. melléklet – 1. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. A jogellenes online tartalom és a káros online magatartás bejelentésére szolgáló lakossági kapcsolattartó pontok kialakítása. Az intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy e kapcsolattartó pontok hatékonyak és a lakosság számára láthatók legyenek, szoros kapcsolatban álljanak más, nemzeti szintű intézkedésekkel, valamint európai szinten együttműködjenek a határokon átnyúló kérdések megoldása és a legjobb gyakorlatok megosztása céljából.	1. A jogellenes online tartalom és a káros online magatartás bejelentésére szolgáló lakossági kapcsolattartó pontok kialakítása. Az intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy e kapcsolattartó pontok hatékonyak és a lakosság számára láthatók legyenek, szoros kapcsolatban álljanak más, nemzeti szintű intézkedésekkel, valamint európai szinten együttműködjenek a határokon átnyúló kérdések megoldása és a legjobb gyakorlatok megosztása céljából. <u>Támogatni kell a végfelhasználók tájékoztatását a forrádrótokról, és ki kell használni a helyi önkormányzatoknál a fontos információk terjesztésének lehetőségét.</u>

Indokolás

A kapcsolattartó pontok és a forrádrótok csak akkor tölthetik be szerepüket, ha a lehető legtöbb végfelhasználó tud a létezésükről. Ezért az ilyen lehetőségek a lehető legnagyobb népszerűsítést igényelnek, és a helyi önkormányzatok igen jó eszközökkel bírnak ehhez.

2. módosítás

I. melléklet – 1. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. A káros online magatartás – különösen a szexuális visszaélés előkészülete és a zaklatás – elleni fellépés. Az intézkedések a szexuális visszaélés előkészülete – gyermek megkönyezése felnőtt által a szexuális visszaélés szándékával – és a zaklatás ellen kívánnak fellépni. Az intézkedések az e kérdésekhez kapcsolódó technikai, lélektani és társadalomtudományi kérdésekkel foglalkoznak majd, és elő fogják mozdítani az érdekeltek közötti együttműködést és összehangolást.	2. A káros online magatartás – különösen a szexuális visszaélés előkészülete és a zaklatás – elleni fellépés. Az intézkedések a szexuális visszaélés előkészülete – gyermek megkönyezése felnőtt által a szexuális visszaélés szándékával – és a zaklatás ellen kívánnak fellépni. Az intézkedések az e kérdésekhez kapcsolódó technikai, lélektani és társadalomtudományi kérdésekkel foglalkoznak majd, és elő fogják mozdítani az érdekeltek közötti együttműködést és összehangolást. <u>Különösen fontos, hogy egyrészt a lehető legszorosabb együttműködés alakuljon ki a forrádrótok, a bűnüldöző szervek és az internetszolgáltatók között, másrészt pedig további szereplőket is vonjanak be, például megfelelő szociális és nem kormányzati szervezeteket.</u>

Indokolás

Ha eredményes ellenintézkedéseket akarunk hozni, akkor gyors és állandó információáramlásra van szükség a forrádrótoktól a jogellenes tartalom és a káros magatartás elleni küzdelemben részt vevő többi szereplő felé.

3. módosítás

I. melléklet – 1. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. A jogellenes tartalom és a káros online magatartás kezelésére alkalmas technikai megoldások alkalmazásának ösztönzése. Az intézkedések a jogellenes tartalom megfelelő kezelésére és a káros online magatartás elleni fellépésre alkalmas, az érdekeltek széles körének használatára szánt technológiai eszközök kifejlesztésére, illetőleg a meglévők erre való alkalmassá tételére kívánnak ösztönözni.	3. A jogellenes tartalom és a káros online magatartás kezelésére alkalmas technikai megoldások alkalmazásának ösztönzése és támogatása. Az intézkedések a jogellenes tartalom megfelelő kezelésére és a káros online magatartás elleni fellépésre alkalmas, az érdekeltek széles körének használatára szánt technológiai eszközök kifejlesztésére, illetőleg a meglévők erre való alkalmassá tételére kívánnak ösztönözni. <u>Az intézkedéseknek ezenkívül támogatniuk kell a jogellenes tartalom európai feketelistájának összeállítására irányuló munka összehangolását, és a lista internet-szolgáltatók általi felhasználásának ösztönzését.</u>

Indokolás

Az új műszaki megoldásokat nemcsak ösztönözni, hanem támogatni is kell. Az európai szintű feketelista segítheti a jogellenes tartalom készítésének megakadályozását, illetve az arra irányuló esetleges válaszlépéseket.

4. módosítás

I. melléklet – 2. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. <u>Annak előmozdítása, hogy a biztonságosabb online környezet létrehozásába gyermekeket és fiatalokat is bevonjanak.</u> Az intézkedések gyermekek és fiatalok bevonására fognak irányulni, az online technológiák használatával és a gyermekeknek nagyobb biztonságot adó online környezet előmozdításának mikéntjével kapcsolatos nézőpontjuk és tapasztalataik jobb megértésének céljából.	3. <u>Annak előmozdítása, hogy a biztonságosabb online környezet létrehozásába gyermekeket és fiatalokat is bevonjanak.</u> Az intézkedések gyermekek és fiatalok bevonására fognak irányulni, az online technológiák használatával és a gyermekeknek nagyobb biztonságot adó online környezet előmozdításának mikéntjével kapcsolatos nézőpontjuk és tapasztalataik jobb megértésének céljából. <u>Az intézkedéseknek ezenkívül olyan informatikai és médiaismereti oktatási segédanyagok létrehozására is irányulniuk kell, amelyek egyaránt vonatkoznak a biztonságos online környezetekre, valamint a jogellenes tartalom és a káros magatartás veszélyeire. Az intézkedéseknek nemcsak a gyermekek védelmére kell összpontosítaniuk, hanem arra is, hogy miként lehet aktívan elsajátítani az Internet biztonságos kezelését (empowerment).</u>

Indokolás

A képzett tanárok interaktív oktatási módszereket alkalmazhatnak arra, hogy figyelmeztessék a gyermekeket az internet használatának veszélyeire, és tanulhatnak a gyermekek online technológiákkal kapcsolatos tapasztalataiból és véleményeiből.

5. módosítás

I. melléklet – 2. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
4. Az ismeretek növelése a káros online tartalom elleni fellépésre alkalmas eszközökről. Az intézkedések arra fognak irányulni, hogy több ismeret álljon rendelkezésre a potenciálisan káros online tartalom elleni fellépés eszközeinek teljesítményéről és eredményességéről, és hogy a felhasználók olyan ismeretek, eszközök és alkalmazások birtokába kerüljenek, amelyek támogatják őket a különböző platformokon megjelenő káros tartalom elleni fellépésben.	4. Az ismeretek növelése a káros online tartalom elleni fellépésre alkalmas eszközökről, <u>valamint a végfelhasználók tájékoztatása a káros tartalmak kiszűrésére rendelkezésre álló eszközökről.</u> Az intézkedések arra fognak irányulni, hogy több ismeret álljon rendelkezésre a potenciálisan káros online tartalom elleni fellépés eszközeinek teljesítményéről és eredményességéről, és hogy a felhasználók olyan ismeretek, eszközök és alkalmazások birtokába kerüljenek, amelyek támogatják őket a különböző platformokon megjelenő káros tartalom elleni fellépésben.

Indokolás

A káros tartalom kezelését célzó, megfelelő, illetve új eszközökről való tájékoztatás nemcsak a szakterület specialistái, hanem gyakorlatilag minden végfelhasználó számára fontos annak érdekében, hogy a lehető legmegfelelőbbben és legeredményesebben reagálhassanak az új veszélyekre.

6. módosítás

I. melléklet – 3. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. Társadalmi tudatosítás és ismeretterjesztés az online technológiák biztonságosabb használatáról. Az intézkedések azáltal fogják előmozdítani a társadalmi tudatosságot, hogy megfelelő tájékoztatást adnak a lehetőségekről, a kockázatokról és azok összehangolt kezeléséről Európában. Az intézkedések a felhasználók széles körében megvalósuló tudatosságnövelő ismeretterjesztés költséghatékony módjait fogják ösztönözni.	1. Társadalmi tudatosítás és ismeretterjesztés az online technológiák biztonságosabb használatáról, továbbá annak támogatása, hogy a média tevékenyebben vegyen részt a tudatosító kampányokban. Az intézkedések azáltal fogják előmozdítani a társadalmi tudatosságot, hogy megfelelő tájékoztatást adnak a lehetőségekről, a kockázatokról és azok összehangolt kezeléséről Európában. Az intézkedések a felhasználók széles körében megvalósuló tudatosságnövelő ismeretterjesztés költséghatékony módjait fogják ösztönözni.

Indokolás

Mind a helyi, mind a nemzeti média döntő szerepet játszik az online technológiák biztonságosabb használatáról szóló információk terjesztésében. Ezért tehát ösztönzendő a bevetelük a folyamatba és a tudatosságnövelő kampányokba.

7. módosítás

I. melléklet – 3. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. Kapcsolattartók az online biztonság megőrzésével kapcsolatos szülői és gyermeki kérdések megválaszolására. Az intézkedések célja, hogy a felhasználók tanácsokat kaphassanak az online biztonság megőrzéséhez szükséges ismeretekről és óvintézkedésekről, így felvilágosultan és felelősségteljesen mérlegelhessenek.	2. Kapcsolattartók az online biztonság megőrzésével kapcsolatos szülői és gyermeki kérdések megválaszolására. Az intézkedéseknek biztosítaniuk kell <u>é</u> h, hogy a felhasználók tanácsokat kaphassanak az online biztonság megőrzéséhez szükséges ismeretekről és óvintézkedésekről, így felvilágosultan és felelősségteljesen mérlegelhessenek. <u>Az intézkedéseknek azt kell célozniuk, hogy e kapcsolattartó pontokat annyira közismertté tegyék, amennyire csak lehet.</u>

Indokolás

A kapcsolattartó pontok csak akkor tölthetik be szerepüket, ha a nagyközönség vagy legalább a végfelhasználók ismerik őket, és így tudják, hova forduljanak információért, valamint kérdéseikkel.

8. módosítás

I. melléklet – 3. sz. cselekvési irányvonal

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. <u>Eredményes és költséghatékony tudatosságbresztő módszerek és eszközök kifejlesztésének előmozdítása.</u> Az intézkedések a vonatkozó tudatosságbresztő módszerek és eszközök fejlesztésére fognak irányulni, eredményességük és költséghatékonyosságuk hosszú távú növelése céljából.	3. <u>Annak elvárása a tudatosság növeléséért tevékenykedő központoktól, hogy meghatározott stratégiákat kövessenek a gyermekek, szülei és tanáraiak megszólításában. Eredményes és költséghatékony tudatosságbresztő módszerek és eszközök kifejlesztésének előmozdítása.</u> Az intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy fejlesszék a vonatkozó tudatosságbresztő módszereket és eszközöket fejlesztésére fognak irányulni, eredményességük és költséghatékonyosságuk hosszú távú növelése céljából. <u>Ennek során gondoskodni kell az intézkedések minőségének biztosításáról.</u>

Indokolás

A tudatosság növeléséért tevékenykedő központoké az egyik legjelentősebb szerep a társadalmi tudatosság növelésében, mivel az általuk nyújtott információk – közvetlenül vagy különféle információs csatornákon keresztül – eljutnak a nagyközönséghez. Ezért képeseknek kell lenniük a veszélyek ismertetésére, valamint arra, hogy válaszokat nyújtsanak azokra. Döntő fontosságú ennek kapcsán a tevékenységeket összehangolva, szorosan együttműködni a médiával összefüggő ismeretek és a médiaműveltség szakértőivel.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Bizottság közleménye: Határozott európai szomszédságpolitika

(2008/C 325/15)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékeztet abbéli meggyőződésére, hogy virágzó és biztonságos szomszédságot csak hatékony helyi és regionális szintű együttműködéssel lehet teremteni. A helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy felismerjék és kezeljék a polgárok igényeit, illetve megfelelő szolgáltatásokat nyújtsanak,
- hangsúlyozza, hogy a nemzeti szint alatti hatóságok regionális fórumainak felállítására van szükség az ENP regionális megközelítésével összhangban (földközi-tengeri, északi, atlanti és fekete-tengeri dimenzió), és arra, hogy támogassák a regionális és decentralizált együttműködést,
- örömmel fogadja az EU külügyminisztereinek 2008. május 26-i ülésén előterjesztett, az Unió keleti szomszédjaival: Örményországgal, Azerbajdzsánnal, Fehéroroszországgal, Grúziával, Moldovával és Ukrajnával való szorosabb kapcsolatok kiépítésére vonatkozó javaslatot,
- örömmel fogadja az euro-mediterrán partneri együttműködés újraindítását, és hangsúlyozza, hogy kell, hogy legyen területi dimenziója, és támogatnia kell az uniós tagállamok és az ENP-partnerek helyi és regionális önkormányzatai közötti párbeszédet a Földközi-tenger déli partvidékén,
- örömmel fogadja a 2007-ben indult új Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszközt (ENPI), különösen annak határokon átnyúló dimenzióját, amely lehetővé teszi (az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az ENPI finanszírozása mellett) az Unióval határos régiókkal való együttműködést,
- arra biztatja az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy új tematikus alapot az Unió költségvetésében (az Európai Integrációs Alap mellett), amely a nem uniós országokból érkező bevándorlók különösen magas számával szembesülő uniós tagállamok helyi önkormányzatainak segítene abban, hogy hatékonyan tudják kezelni a helyi szolgáltatások terén a migráns lakosság okozta nehézségeket.

Előadó: Sharon TAYLOR (UK/PES), Stevenage község tanácsának tagja

Referenciaszöveg:

A Bizottság közleménye: Határozott európai szomszédságpolitika
(COM(2007) 774 végleges)

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Politikai párbeszéd és decentralizációs reformok

1. emlékeztet abbéli meggyőződésére, hogy virágzó és biztonságos szomszédságot csak hatékony helyi és regionális szintű együttműködéssel lehet teremteni. A helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy felismerjék és kezeljék a polgárok igényeit, illetve megfelelő szolgáltatásokat nyújtsanak.

2. arra kéri az európai szomszédsági politikában (a továbbiakban – a bevett angol rövidítést használva –: ENP) részt vevő országokat, hogy a választásokat szabályszerűen hajtsák végre, és ezt a gyakorlatot terjesszék, emellett támogassák választásaik nemzetközi megfigyelését, hogy átláthatóbbá váljanak a választási folyamatok, és ezáltal nőjön a polgárok demokratikus folyamatokba vetett bizalma;

3. fontosnak tartja, hogy mind az EU, mind pedig az ENP-ben részt vevő országok polgárai számára szélesebb körben tegyék ismertté az európai szomszédsági politikát, a helyi és regionális önkormányzatok specifikus programok és intézkedések által történő, lehető legnagyobb mértékű bevonásával;

4. hangsúlyozza, hogy a nemzeti szint alatti hatóságok regionális fórumainak felállítására van szükség az ENP regionális megközelítésével összhangban (földközi-tengeri, északi, atlanti és fekete-tengeri dimenzió), és arra, hogy támogassák a regionális és decentralizált együttműködést, az érintett régiókban megvalósított integrált intézkedések révén ösztönözve a partnerségi és fejlesztési programokat. Az RB egy-egy képviselőjének is részt kellene vennie minden egyes fórum munkájában;

5. üdvözli a svéd és a lengyel delegáció által az Európai Tanácsnak tett, a keleti partnerségről szóló közös javaslatot;

6. az Európai Bizottság mellett részt kíván venni az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz (ENPI) programjainak kidolgozásában és kiértékelésében, hogy jobban be lehessen építeni az ENPI működési keretébe a területi dimenziót érintő kérdéseket;

7. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa az ENP-országokban működő szabad és professzionális médiák fejlesztésére és támogatására irányuló további programokat;

8. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az egyes országok különálló cselekvési terveiben helyezzen nagyobb hangsúlyt a helyi gazdaság fejlesztésére, és ehhez bocsásson rendelkezésre elegendő forrást az ENPI-n keresztül;

9. kiemeli, hogy a határokon átnyúló együttműködési programokat felügyelő bizottságok fontos konzultációs mechanizmust képviselnek a működési módokkal, többek között a források kezelésével kapcsolatosan esetleg felmerülő problémák megoldásában;

10. arra kéri a partnerországok kormányait, hogy törekedjenek az átláthatóság és az elszámoltathatóság növelésére, valamint kielégítő adminisztratív kapacitás kiépítésére; továbbá kéri az Európai Bizottságot, hogy kövesse szorosan nyomon a korrupció általános szintjét és a megelőzésére szolgáló intézkedéseket azokban a partnerországokban, ahol a korrupció továbbra is akadályt gördít a demokrácia, az átláthatóság és az elszámoltathatóság fejlődése elé, valamint támogatásuk és ösztönzésük során vegye figyelembe, hogy mennyiben történt előrelépés ezeken a területeken;

11. arra kéri Izrael, Grúzia, Tunézia és Ukrajna kormányát, hogy hagyja jóvá az ENSZ korrupció elleni egyezményét, csatlakozva azokhoz az ENP-országokhoz, amelyek ezt már megtették;

12. örömmel fogadja az európai bizottsági iroda megnyitását a fehéroroszországi Minszkben, és reméli, hogy az iroda kellően el tudja majd látni a feladatát: segít a civil társadalom és a helyi és regionális demokrácia megerősítésében és abban, hogy lakosság tájékozottabb legyen az Európai Uniót, intézményeit és közös értékeit illetően;

13. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mihamarabb nyújtson hatékony támogatást a fehérorosz civil társadalom, a független és professzionális média, valamint a demokrácia és a reformok iránt elkötelezett politikai pártok számára;

14. emlékeztet rá, hogy az ENP egyik alapelve az, hogy független maradjon az EU bővítési folyamatától és politikájától, illetve az uniós tagság kérdésétől. Ez viszont nem befolyásolhatja a partnerországok és az EU közötti fejlemények lehetséges jövőbeli alakulását;

15. arra kéri az EU-tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy miután lezárulnak az Ukrajnával és Moldovával kötött, tíz éve szóló partneri és együttműködési megállapodások, jövőbeli új megállapodásokban ajánlja fel ennek a két országnak az európai perspektíva lehetőségét;

16. örömmel fogadja az EU külügyminisztereinek 2008. május 26-i ülésén előterjesztett, az Unió keleti szomszédaival: Örményországgal, Azerbajdzsánnal, Fehéroroszországgal, Grúziával, Moldovával és Ukrajnával való szorosabb kapcsolatok kiépítésére vonatkozó javaslatot;

17. elismeri a francia elnökségnek azokat az erőfeszítéseit, amelyek az EU-nak a Földközi-tenger déli és keleti partja mentén elhelyezkedő szomszédos államaival folytatott többoldalú párbeszéde és együttműködése újraindítására irányulnak, és így hozzájárulnak a barcelonai folyamat erősítéséhez;

18. örömmel fogadja, hogy folynak a megállapodásnak megfelelő cselekvési tervek végrehajtásával kapcsolatos munkálatok – ezek a cselekvési tervek ugyanis kiváló eszközök az országok belső reformjainak támogatására –, és arra biztatja az EU-t, hogy az összes többi ország számára is dolgozzon ki cselekvési terveket;

19. örömmel fogadja a 2005 elején hatályba lépett cselekvési tervek felülvizsgálatát, és úgy véli, hogy Moldovával és Izraellel is megerősített megállapodások kidolgozására van szükség;

20. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az ENP-vel kapcsolatos cselekvési tervek előrehaladtának megfigyelési folyamatába lehetőség szerint vonja be az ENP-országok civil társadalmának képviselőit, hogy így az egyes cselekvési tervek bizonyos végrehajtási szempontjairól közvetlen és pártatlan értékelést kaphasson;

21. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vonja be a tagállamok helyi és regionális önkormányzatainak képviselőit az egyes országokra vonatkozó cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának nyomkövetési folyamatába;

22. az északi, keleti és déli szomszédokkal folytatott határokon átnyúló együttműködés prioritásainak gondos meghatározását ajánlja a szinergiák maximalizálása érdekében, valamint avégett, hogy hatékonyabban lehessen az egyes cselekvési tervekben kitűzött célok érdekében munkálkodni;

23. újfent hangsúlyozza, hogy még több technikai és politikai támogatásra van szükség az uniós tagállamok és a szomszédos országok közötti folyamatos, határokon átnyúló és nemzetközi (közös határ menti) együttműködéshez;

24. örömmel fogadja a 2007-ben indult új Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszközt (ENPI), különösen annak határokon átnyúló dimenzióját, amely lehetővé teszi (az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az ENPI finanszírozása mellett) az Unióval határos régiókkal való együttműködést;

25. üdvözlözi az ENPI keretében tervbe vett határokon átnyúló együttműködési programok megvalósítási folyamatának megkezdését, és készen áll a programok felügyeletében való részvételre. Felkéri az Európai Bizottságot és a részt vevő feleket, hogy biztosítsák a programok véglegesítését és időben történő elfogadásukat. Hangsúlyozza annak szükségességét, hogy minden, az ENP keretében a határokon átnyúló együttműködésre előirányzott forrást kihasználjanak, szükség esetén újraosztva azokat a szomszédos régióban már működő programok között;

26. örömmel fogadja az EU külső határai mentén folytatott határokon átnyúló együttműködés finanszírozásának megnövelését a 2007–2013-as időszakra. Arra kéri azonban az Európai Bizottságot, hogy az EU új kohéziós politikájának keretén belül még jobban növelje az uniós tagállamok és az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatai közötti határokon átnyúló együttműködés INTERREG-en keresztüli támogatásának mértékét, hogy meg lehessen oldani az érintett térségekre jellemző közös problémákat;

27. arra kéri a tagállamokat és a részt vevő országokat, hogy teljes mértékben használják ki a TAIEX és az ikerintézményi eszközök kínálta lehetőségeket, hogy a közösségi joghoz való közeledés kapcsán célirányos politikákat, illetve jogi tanácsadást tudjanak kínálni az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatainak;

28. újfent kijelenti, hogy támogatja a kialakulóban lévő fekete-tengeri eurorégiót, melynek célja, hogy elősegítse a fekete-tengeri térség országai között a helyi és regionális szintű együtt-

működést, és ezáltal támogassa a helyi demokráciát, a stabilitást, a felelősségteljes kormányzást és a fenntartható fejlődést;

29. örömmel fogadja azokat a már meglévő uniós finanszírozási forrásokat, amelyekből az ENP-országok is részesülhetnek (pl. hetedik K+F-keretprogram, illetve DAPHNE);

30. arra kéri az Európai Gazdasági Térség országaiban (Izland, Norvégia és Liechtenstein) működő helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a bővítési országok demokratikus intézményeinek kialakításakor támaszkodjanak tekintélyes tapasztalataikra, valamint nyújtsanak segítséget az ENP-országok helyi és regionális hatóságainak demokratikus kapacitásaik növelésében és gazdaságuk fejlesztésében;

31. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre egy információcsere-mechanizmust az ENP-országok civil társadalmának támogatására irányuló egyéni és közös erőfeszítésekről a munka fölösleges megkettőzésének elkerülése és a jövőbeli programok közti szinergiák növelése érdekében;

32. örömmel fogadja a *Tempus*, az *Erasmus Mundus* és egyéb felsőoktatási együttműködési programok folytatását a 2007 és 2010 közötti időszakban, mivel ezek a programok tanulási lehetőségeket kínálnak az ENP-országok diákjainak;

33. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa az ENP-országok és az uniós tagállamok kutatóintézetei és agytrösztjei közötti további együttműködést, mivel ezek olyan ügyek megvitatására is fórumot kínálnak, amelyek a kormányok számára kényesek lehetnek;

34. mivel a mobilitás növekedése és a közlekedési eszközök fokozott igénybevétele miatt a CO₂ és az üvegházhatású gázok kibocsátása is növekszik, arra kéri az ENP-országokat, hogy tekintsék a környezetvédelmi politikákat alapvetőnek a fenntartható gazdasági fejlődés szempontjából. Az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatainak fontos szerepük van az éghajlat-változási kérdéseket is figyelembe vevő kommunikáció és tervezés kidolgozásában. Az EU-tagállamok helyi és regionális önkormányzatainak támogatniuk kellene az ezekről a kérdésekről folytatott kétirányú párbeszédet;

35. örömmel fogadja az euro-mediterrán partneri együttműködés újraindítását, és hangsúlyozza, hogy kell, hogy legyen területi dimenziója, és támogatnia kell az uniós tagállamok és az ENP-partnerek helyi és regionális önkormányzatai közötti párbeszédet a Földközi-tenger déli partvidékén. Úgy véli, hogy – a fenti folyamatot elősegítő eszközként – az ENPI-t a megújított barcelonai folyamathoz kell igazítani;

36. fórumok felállítását tartja szükségesnek az uniós tagállamokban és a keleti dimenzió ENP-partnerországaiiban működő helyi és regionális önkormányzatok számára;

37. emlékeztet rá, hogy a „Határokon átnyúló együttműködés Európa északi régióiban” című politikai nyilatkozat (CdR 313/2006) támogatta az Európai Parlamentnek azt a kezdeményezését, hogy az északi dimenzióval foglalkozó parlamenti fórumot hozzon létre, és ismételtén azt javasolja, hogy hozzanak létre megfelelő állandó testületet az északi dimenzióval kapcsolatos politika helyi és regionális jelentőségű kérdéseinek megvitatására;

38. üdvözlő, hogy az Európai Bizottság megfelelő jelentőséget tulajdonít az ENP keretében a fontos közlekedési folyosók szomszédos országokra történő kiterjesztésének; az integrált és jövőképes közlekedési hálózat alapvető jelentőségű az ENP gazdasági összetevőinek fejlesztéséhez;

Mobilitás és migráció

39. csatlakozik ahhoz a megállapításhoz, hogy a mobilitás és az emberek közötti kapcsolattartás erősíti az ENP-országok arra való képességét, hogy hasznot húzzanak a gazdasági integrációból, ugyanakkor a kölcsönös egyetértés terén rendkívül nehezen lehetne előrehaladni, ha az ENP-országok polgárainak nem lenne még több lehetőségük arra, hogy az EU-ba utazzanak;

40. örömmel fogadja, hogy további cserelehetőségek nyíltak EU-tagállamok, csatlakozásra váró országok és ENP-országok között a helyi és regionális önkormányzatok gyakornokai és kirendelt tisztviselői számára;

41. arra biztatja az EU-tagállamokat, hogy javítsanak vízumkiadási eljárásaikon, hogy növeljék polgáraik mobilitását. Külön figyelmet érdemelnek a diákok, a kulturális és felsőoktatási cse-reprogramok résztvevői, valamint a civil társadalom képviselői. A vízumköltségek csökkenése és az eljárások egyszerűsítése az emberek közötti kapcsolattartást is előmozdítja;

42. arra kéri az Unió tagállamait, hogy tegyék hatékonyabbá követségi szolgáltatásaikat az ENP-országokban, és az országokban (schengeni vízum igénylésére) közös vízumigénylési központok létrehozását ösztönzi;

43. örömmel fogadja a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások megkötését Ukrajnával és Moldovával. Arra biztatja az Európai Bizottságot, hogy a nemrégiben csatlakozott uniós országokkal szerzett tapasztalataikra alapozva kezdjenek hasonló megállapodásokra irányuló tárgyalásokba más ENP-országokkal is;

44. hangsúlyozza, hogy a mobilitás csak biztonságos környezetben lehetséges; ennek pedig az a feltétele, hogy a migráció által felvetett kihívások leküzdése minden országnak közös felelőssége legyen, az új mobilitási partnerségi rendszer keretén belül. Ehhez az ENP-országoknak is vállalniuk kell, hogy többet tesznek a biztonság és igazságszolgáltatás érdekében. Az új rendszernek tartalmaznia kell lépéseket az illegális bevándorlás leküzdésére, és több lehetőséget kell biztosítania az ENP-országokból az EU-ba történő legális migráció számára;

45. ismételten hangoztatja abbéli meggyőződését, hogy a helyi és regionális önkormányzatok alkotják a migrációs problémák kezelésének frontvonalát. Ez vonatkozik egyrészt az illegális migrációra, amikor is a helyi és regionális önkormányzatoknak kell gondoskodniuk a fogadásról, és nekik kell az illegális foglalkoztatás következményeivel foglalkozniuk. Vonatkozik másrészt a törvényes migrációra, amikor pedig a helyi és regionális önkormányzatok a helyi szolgáltatások nyújtásáért felelősek;

46. elismeri a FRONTEX⁽¹⁾ és a helyi önkormányzatok közötti együttműködés fontosságát az illegális migráció megelőzésében, és további, szorosabb együttműködést tart szükségesnek a határ menti tagállamok helyi és regionális önkormányzataival;

⁽¹⁾ A Frontex (az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség) az Európai Unió külső határok biztonságáért felelős ügynöksége.

47. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ösztönözze a déli tengeri külső határok igazgatásának megerősítéséhez szükséges gyakorlati megoldások kidolgozását, és abban vegyen is részt, valamint növelje a Közösség, a tagállamok és az ott működő helyi és regionális önkormányzatok kapacitását az olyan kritikus helyzetek kezelésére – együttműködésben a származási országokkal –, mint az illegális bevándorlók tömeges beáramlása⁽²⁾;

48. Arra biztatja az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy új tematikus alapot az Unió költségvetésében (az Európai Integrációs Alap mellett), amely a nem uniós országokból érkező bevándorlók különösen magas számával szembesülő uniós tagállamok helyi önkormányzatainak segítene abban, hogy hatékonyan tudják kezelni a helyi szolgáltatások terén a migráns lakosság okozta nehézségeket;

49. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy irányozza elő mindazokat a szükséges eszközöket, amelyek a migránsok származási országában – azokban az országokban, amelyeket különösen érzékenyen érint a képzett munkaerő kiáramlása – működő helyhatóságok számára lehetővé tennék olyan lehetőségeket megteremtését, amelyek vonzzák a képzett és tanult embereket, és biztosítják a helyi gazdasági és kulturális fejlődést;

50. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az EU új kohéziós politikájának keretén belül növelje az uniós tagállamok és az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatai közötti határon átnyúló együttműködés INTERREG-en keresztüli támogatásának mértékét, hogy meg lehessen oldani az érintett térségekre jellemző közös problémákat;

51. arra kéri az EU tagállamait, hogy vegyék igénybe a kishatárforgalomról szóló rendeletet, amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok a határtérségekben élők közötti kapcsolatok javítása érdekében kétoldalú megállapodásokat kössenek a szomszédos harmadik országokkal. Az uniós tagállamoknak továbbá egyszerűsített és gyorsított eljárással kellene feldolgozniuk azoknak az ügyfeleknek a vízumkérelmeit, akik korábban már megfeleltek a vízumkövetelményeknek;

Emberi jogok és emberkereskedelem

52. jelentős javulást lát az emberi jogok és a demokrácia terén az ENP és az euro-mediterrán partnerségi program indulása óta, és arra biztatja az ENP-országok kormányait, hogy továbbra is tekintsék szívélyűeknek az egyetemes emberi jogokat és a demokrácia alapelveit, mivel azok az EU alapvető értékei;

53. arra biztatja az Európai Bizottságot, hogy folytassa a helyi és regionális önkormányzatokkal és az ENP-országok civil társadalmával végzett munkáját, hogy minél jobban érvényesülhessenek az emberi jogok, a kisebbségi jogok, a nők és a gyermekek jogai, valamint arra kéri az ENP-országok kormányait, hogy nyitottabban viszonyuljanak a civil társadalom hozzájárulásaihoz;

54. örömmel fogadja, hogy az összes ENP-országban hoztak intézkedéseket a nők politikai, társadalmi és gazdasági életben való részvételi arányának növelésére, valamint a nők és férfiak közötti jogi egyenlőség előmozdítására, azonban észrevételezi, hogy még mindig szembetűnő a nőkkel szembeni megkülönböztetés és a családon belüli erőszak, ezért arra kéri a részt vevő országokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a nők jogainak érvényesítése terén;

⁽²⁾ Lásd: CdR 64/2007 fin.

55. elismeri, hogy az egyes ENP-országok, illetve az EU-tagállamok közötti emberkereskedelem továbbra is különösen súlyos probléma;

56. arra kéri Fehéroroszország kormányát, hogy ratifikálja az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményt és a kapcsolódó jegyzőkönyveket, és kezdjen konstruktív párbeszédet az EU-val az ENP-beli teljes részvétel érdekében;

57. újfent hangsúlyozza a szociális párbeszéd jelentőségét, és arra kéri Jordániát, Libanont és Marokkót, hogy hagyják jóvá az ILO-nak az egyesülési szabadságról és a kollektív tárgyalásokról szóló alapvető egyezményeit;

58. arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy az emberi jogok tiszteletben tartásával – az EU alapelvével – összhangban helyezze előtérbe az emberkereskedelem áldozatainak védelmét a szomszédos politikájában;

59. Kiemeli, hogy a regionális és helyi önkormányzatok fontos szerepet töltenek be az emberkereskedelem ellen folytatott küzdelemben. Azt ajánlja tehát – az egyes nemzeti jogi keretekkel összhangban –, hogy az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatai az emberkereskedelem megakadályozása és az áldozatok védelme érdekében dolgozzanak ki helyi és regionális emberkereskedelem-ellenes cselekvési terveket és stratégiákat a központi kormányokkal és a többi tagállammal szoros együttműködésben, és azokat hajtsák is végre;

60. arra kéri az EU-tagállamok helyi és regionális önkormányzatait, hogy segítsenek az ENP-országok helyi és regionális önkormányzatainak olyan cselekvési terveket kidolgozni, amelyek többek közt regionális, illetve helyi szinten az emberkereskedelem elleni fellépéssel foglalkozó speciális körzeti erőforrásközpont vagy támogatási részleg felállítását, felvilágosító kampányok megszervezését, emberkereskedelem áldozataival kapcsolatba kerülő rendőrök és szakemberek számára különleges képzést, valamint nők és gyermekek számára több oktatási lehetőséget irányozhatnának elő;

61. örömmel fogadja, hogy az összes ENP-ország aláírta az ENSZ nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét, és arra kéri Izrael, Marokkó és Jordánia kormányát, hogy írja alá és hagyja jóvá az emberkereskedelemtől és az embercsempészettről szóló első, illetve második jegyzőkönyvet;

62. egyetért az Európai Tanács szeptember 1-jén, a grúziai konfliktus kapcsán tartott üléséhez kapcsolódó elnökségi következtetésekkel, és egyidejűleg utalni kíván arra a fontos szerepre

is, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok töltenek be a konfliktuskezelésben és a konfliktusok utáni helyreállításban. Felhívást intéz Grúzia és Oroszország kormányaihoz, valamint a dél-oszétiai hatóságokhoz, hogy sürgősen tegyék meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy lehetővé váljon a dél-oszétiai háború következtében elmenekült vagy az országon belül lakhelyüket elhagyni kényszerült személyek biztonságos és fenntartható visszatérése;

Regionális konfliktusok

63. csatlakozik ahhoz a megállapításhoz, hogy az EU-nak közvetlen érdeke, hogy együttműködjön az ENP-országokkal annak érdekében, hogy hozzájáruljon az úgynevezett „befagyott konfliktusok”⁽³⁾ megoldásához, mivel többek közt az általuk kiváltott regionális eszkaláció, kezelhetetlen migrációs áramlatok, illetve az energiaellátás zavarai magának Európának a biztonságát is veszélyeztethetik;

64. újfent hangsúlyozza, hogy az ENP teljes potenciáljának kiaknázása nehézségekbe ütközik, hacsak nem sikerül megoldani azokat a konfliktusokat, amelyek rendkívül megnehezítik vagy ellehetetlenítik a regionális együttműködést. A határ mindkét oldalán élő emberek és a helyi közösségek isszák meg annak a levét, hogy a központi kormányok nem képesek párbeszédet kezdeményezni és a konfliktusokat békés úton rendezni;

65. arra kéri az EU-t, hogy aktívabban vegyen részt az úgynevezett „befagyott konfliktusok” megoldásában azáltal, hogy támogatást nyújt különféle bizalomépítési programokhoz, a konfliktusok rendezéséhez, az emberek közötti kapcsolattartáshoz, a „városok közötti diplomáciához”, valamint a szakadár területeken a civil szervezetek kapacitáskiépítéséhez. Az Uniónak a konfliktusok kérdését a megfelelő nemzetközi intézményekkel és országokkal folytatott párbeszéd napirendjén kell tartania.

66. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa a határigazgatási programokat és a bizalomépítési intézkedéseket a szakadár területek határainak mindkét oldalán található helyi közösségek között. A politikai, gazdasági és jogi rendszerek közelítésének felkarolása elősegíti a jobb társadalmi integrációt és az infrastruktúrafejlesztést. Különösen fontosak a helyi bevételtermelő projektek;

67. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vonja le az Unió legutóbbi EU bővítési folyamatának tanulságait, és a jó szomszédai viszonyt szabja annak előfeltételül, hogy az ENP minden lehetőségét és előnyeit ki lehessen használni. Az Európai Bizottságnak ösztönöznie kellene a „befagyott konfliktusokban” érintett országokat, hogy tegyenek megújult és valódi erőfeszítéseket annak érdekében, hogy kölcsönösen elfogadható és fenntartható megoldások szülessenek;

Kelt Brüsszelben, 2008. október 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁾ A „befagyott konfliktusok” elnevezés a transzdnyisztriai vidéken, Abháziában, Dél-Oszétiában, Hegyi-Karabahban, a Közel-Keleten és a nyugat-szaharai térségben dúló konfliktusokra utal.

MEGJEGYZÉS AZ OLVASÓHOZ

Az intézmények úgy határoztak, hogy a jövőben nem tüntetik fel szövegekben az idézett jogszabály utolsó módosítását.

Ellenkező jelzés hiányában, az itt megjelent szövegekben a jogszabályokra történő hivatkozást a hatályos változatokra történő hivatkozásként kell értelmezni.